

Nicolae Grosu
Ionel Dănciuc Vasile Gogonea

BLESTEMELE
NAȚIEI ROMÂNE

-o tomografie sociologică-

- A XXII-a ABORDARE -

Copertă: Andreia E. Precub

Redactare și tehnoredactare: Andreia E. Precub

Colecție: *SOCIOLOGIE*

Coordonator colecție: Prof. Univ. Dr. Traian Vedinaș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GROȘU, NICOLAE

BLESTEMELE NAȚIEI ROMÂNE/

Nicolae Grosu.

Cluj-Napoca:

Ecou Transilvan, 2016

ISBN 978-606-730-232-5

I. Dănciuc, Ionel

II. Gogonea, Vasile

316

Autorii își asumă întreaga responsabilitate
pentru conținutul acestui volum.

© Autorii

© Editura ECOU TRANSILVAN, Cluj-Napoca, 2016

e-mail: office@edituraecou.ro

telefon: 0745.828.755; 0364730441

www.edituraecou.ro

Nicolae Grosu

Ionel Dănciuc Vasile Gogonea

**BLESTEMELE
NAȚIEI ROMÂNE**

-o tomografie sociologică-

- A XXII-a ABORDARE -

Ecou Transilvan
2016

CUPRINS

<i>În loc de prezentare</i>	7
<i>În loc de prolog</i>	9
<i>În loc de motto</i>	15
<i>În loc de argument</i>	16
Dezbinare nativă	17
Fericiri silnice	24
Întemeieri labile	35
Comuniuni adverse	48
Alcătuiri disjuncte.....	56
Rigori evazive.....	74
Unicități gregare	84
Evoluții stagnante	97
Perpetuare dezbinată	107
Conjugări haîne	111
Evlavii păgâne	121
Trude trândave	139
Elevații ignorante	156
Umanism hulpav	167
Rânduieli haotice	177
Sperarea speranței	195
<i>În loc de epilog</i>	214

ÎN LOC DE PREZENTARE

Am convingerea – pe care o exprim, asumându-mi toate
consecințele! – că ne aflăm în fața operei celui mai mare
Sociolog român de azi și de ieri. De-ar exista un Premiu Nobel
pentru Sociologie, l-ar merita cu prisosință.

Fl. Constantiniu

Istoric, membru al Academiei Române

Această carte are o logică de fier și este printre
cele mai logice cărți pe care le-am citit.

Dan Enăchescu

Medic, profesor universitar, fost ministru al Sănătății

„Am convingerea – pe care o exprim, asumându-mi toate
consecințele! – că ne aflăm în fața operei celui mai mare sociolog
român de azi și de ieri. De-ar exista un Premiu Nobel pentru
sociologie, l-ar merita cu prisosință.”

Fl. Constantiniu

Istoric, membru al Academiei Române

„Această carte are o logică de fier și este printre cele mai
logice cărți pe care le-am citit.”

Dan Enăchescu

*Medic, profesor universitar,
fost ministru al Sănătății*

(Aprecieri asumate olograf, pentru a se exclude contestarea.)

ÎN LOC DE PROLOG



Această carte este realizată pe suportul teoretic al cărților *Tratat de sociologie* și *Chintesența sociologiei*, dezvoltând într-un mod și mai deschis și tranșant fondul de idei al cărților amintite și al cărților

România sub invazia mârľăniei și Dezbinarea românească, ea constituind a XXIII-a abordare a subiectului. Și, pentru că abordează sociologic nenorocirile ce neconținut s-au abătut asupra societății românești, astfel de *nenorociri* coicinzând semantic cu *blestemele*, am resimțit ca revelator titlul *BLESTEMELE NAȚIEI ROMÂNE*.

Finalizarea cărții resimte ca determinantă colaborarea cu domnii Ionel Dănciuc și Vasile Gogonea, dumnealor confirmându-mă și deci, motivându-mă să continui și să finalizez, prin modul în care, prezentându-le timp de ani și ani paragrafele deosebite, au reacționat, instantaneu, în suflu de destăinuire că ele exprimă exact propriile frământări,

sedimentate în subconștient de-a lungul întregii vieți, textul cărții recunoscându-se, astfel, a fi drept produs de sinteză a trei autori.

Cartea a fost gândită prin prisma *exigenței non-redundanței*, deci de a exprima ideile fără a folosi vreun cuvânt în plus, și a fost scrisă prin prisma: *exigenței semantice*, de a conferi frazei, prin adecvarea cuvintelor, virtutea preciziei; *exigenței sintactice*, de a conferi frazei, prin corectitudinea formulării, virtutea clarității; *exigenței logice*, de a conferi frazei, prin asigurarea non-contradicției, virtutea rigorii; *exigenței eufonice*, de a conferi frazei, prin obținerea ritmicității, virtutea fluentei.

În sinteza lor, cele patru virtuți asigură textului eleganță, dovada constituind-o sincronismul dintre dinamica citirii acestuia și ritmul respirației de repaus, astfel încât cititorul să simtă că textul i se derulează de la sine prin văz, ceea ce – conform aprecierii exprimate de conducătorul științific de la licență, profesor Gita Tulea – , conferă „unicitate inconfundabilă stilului”.

Exigențele prezentate se subsumează exigenței metodologice ca fiecare enunț să fie riguros în relativitate și relativ în rigurozitate, ceea ce înseamnă că trebuie să se bazeze pe generalizări, nu pe absolutizări, adică pe evidența că fenomenele analizate au avut sau au loc în majoritatea cazurilor, nu în toate, și că, deci, acceptă metodologic excepția,

astfel încât inclusiv cititorul să se poată considera o excepție sau chiar unica excepție.

Nivelul cărții rezultă atât din nivelul studiilor de specialitate (facultate și doctorat), la curs de zi, cu scutire de frecvență, activând ca ofițer într-un comandament de mare unitate, studii survenite după alți 4+2 ani de studii epistemic dure, cu tip de rigoare specific pregătirii matematice de inginer electronist și de fost șef de promoție, cât și urmare unei experiențe personale și instituționale în medii și poziții de limită, inclusiv de a fi condus, la vârsta de 21 de ani, un colectiv de circa patru sute de persoane, experiența de limită fiindu-mi condiționată și de pribegia instituțională la care, ca sociolog, am fost obligat, de această profesie neavând absolut nimeni nevoie.

La extrema absolută a acestora s-a situat o perioadă de 10 ani 3 luni și 11 zile de mutilare cazon-comunistă a personalității, în care interjecția "băăăă", împrăscată răstit-prelungit și tăvălirea prin noroi, inclusiv în timpul programului de masă, constituiau manifestări curente în gama inimaginabilă de aberații, brutalități și vulgarități caracteristice unor indivizi total lipsiți de sensibilitate și raționalitate intelectuală.

Aceasta, în esență, pentru că profesia militară este din punct de vedere intelectual atât de simplă încât nu necesită absolut niciun suport științific (de

matematică, fizică, chimie, biologie) sau cultural (de filozofie, filologie, istorie, arte), fiind suficiente o memorie aptă să asigure reținerea și reproducerea spontană și exactă a articolelor de regulamente și, respectiv, o psihomotricitate aptă să asigure formarea deprinderilor de mânăuire rapidă și precisă a armamentului și a tehnicii, ceea ce, în mod obiectiv, are utilitate și importanță specifice.

Prin această experiență, mi s-a confirmat cu vârf și îndesat justetea cugetării marelui Benjamin Franklin – părinte al libertății americane, cel ce *a smuls cerului fulgerele* (ca inventator al paratrăsnetului-n.n.), *iar tiranilor sceptrul* – conform căreia *cine renunță la libertate pentru siguranță* (siguranța unei uniforme, a unei porții de mâncare și a unui pat de metal într-un dormitor comun, în cazul meu), *nu merită să aibă nici libertate și nici siguranță, și nici nu va avea*.

La mutilarea cazon-comunistă se adăuga excluderea socială la care erau supuși ofițerii, pe considerente de tip „aștia sunt de-ăia cu patru clase”, „așa-ceva se fac doar sărăntocii, puturoșii și proștii”, „nu există copil cuminte, babă frumoasă și ofițer deștept”, „cu așa-ceva au de-a face doar servitoarele și curvele”, „aștia sunt niște frustrați social, cu gândul numai la băutură și sex”, „așa ceva este o rușine socială”, subofițerii nefiind luați în seamă, deoarece ei nu erau „considerați oameni”.

La acestea s-a adăugat, timp de 10 ani, trauma cozilor comuniste de așteptare (fără a exista produsele căutate), așteptarea durând inclusiv de seara până dimineața, pe scăunele, cu capul sprijinit pe genunchi, acele interminabile ore de chin transformându-se, deseori, în cadrul discuțiilor de grup, în adevărate experimente de filozofia absurdului, economia dezastrului, psihologia nebuliei și sociologia haosului.

Atât prin astfel de experiențe sociale, cât și prin acele experiențe de limită, la nivel absolut situându-se ilogismul activiștilor de partid, simplismul militarilor și tupeismul securiștilor, parcă am fost predestinat să cunosc în extreme un număr semnificativ de medii instituționale, tipuri de personalitate, stiluri de conducere, situații și evenimente și, deci, să am posibilitatea ca, timp de decenii, să meditez, în toate sensurile și în fel și chip, asupra societății românești

În acel context, am fost obligat de viață, altfel neavând cum să-mi treacă prin gând, să scriu o carte de metodologia cercetării, cu un capitol și despre ipoteza științifică. Pe această bază, numai pe această bază, altfel fiindu-mi imposibil, după Revoluție, am putut să formulez, într-o carte de sociologie, o ipoteză privind etno-geneza poporului român, ipoteză pe care, conform metodologiei epistemice specifice, am demonstrat-o exact ca în matematică.

În urma demonstrației a rezultat o concluzie pe care academicianul Florin Constantiniu a apreciat-o într-un articol publicat în Revista Română de Sociologie (nr. 3-4/2.000, pagina 382), așa cum se poate vedea la pagina 7, aprecierea fiind asumată și olograf, pentru a se exclude contestarea, proba de scris a academicianului aflându-se la Biblioteca Academiei Române.

Și, cum o asemenea apreciere împovărează cu obligația de a confirma și de a evolua ca atare, m-am străduit ca prezenta carte să constituie o astfel de confirmare, al cărei mesaj îl închin memoriei academicianului Florin Constantiniu și, în numele nemărginitei sale suferințe pentru soarta țării, îl dedic românilor de pretutindeni.

Nicolae Grosu
(n.grosu@yahoo.com)

ÎN LOC DE MOTTO

Doi țărani, de pe o tarla pe alta:

- Băăă, Gheorghe, băăă, vii, bă, la înmormântarea lu' Ion?

- Nu vin, băăă, nu vin, ce, el vine la a mea?

Cam acestea fiind solidaritatea și înțelepciunea în societatea românească.

ÎN LOC DE ARGUMENT

Din moment ce societatea românească supraviețuiește, rezultă că are un anumit potențial, adică are resurse, și umane și materiale, dar din moment ce evoluează cu mult sub nivelul potențialului, rezultă că nu și-l valorifică în mod corespunzător și că, deci, îi lipsește atât un ceva-anume, apt să o propulseze, cât și un altceva-anume să o direcționeze. Pentru descoperirea acestor determinanți, propunem cititorului să parcurgem împreună paginile ce urmează.

1. DEZBINARE NATIVĂ

Pentru a înțelege modul de constituire al societății românești se impune a-i clarifica începutul-începuturilor. În acest scop, este plauzibil a se formula, conform metodologiei cunoașterii științifice, următoarea ipoteză:

- militarii romani, la momentul lăsării la vatră, după o viață de încazarmare și campanii, nu aveau maturitatea socială necesară constituirii unei familii și nici maturitatea economică necesară constituirii unei gospodării, motiv pentru care ei s-au manifestat impropriu în rolurile de *cap de familie*, de *părinte* și de *gospodar*, afectându-se, astfel, etno-geneza poporului român.

Conform acestei metodologii, din *evidența istorică* rezultă că: *inițial*, eterogenitatea etnică a foștilor militari și a colonilor romani – proveniți din diverse provincii ale imperiului și cu pondere de 40-50% din populația Daciei Romane –, a împiedicat integrarea în modele unitare a comportamentelor specifice acestor

roluri, tot, astfel, putându-se explica și faptul că românii nu au biotip, ei fiind, ca fizionomie, culoare, înălțime și grosime, cam de toate felurile; *ulterior*, năvălirile barbare au devastat inclusiv începutul de constituire a unor modele naționale de comportament; *în final*, stăpânirea multiseculară străină (turcească, rusească, ungară, austriacă) asupra provinciilor românești a influențat divergent formarea modelelor naționale de comportament, reieșind că manifestarea în rolurile de cap de familie, de părinte și de gospodar și, respectiv, etno-geneza poporului român au fost și mai grav afectate.

Pe acest temei explicativ, din ipoteză se pot deduce, conform metodologiei specifice, următoarele *consecințe*: manifestarea improprie în rolul de *cap de familie*, ca factor al relațiilor sociale, a frustrat formarea primelor generații mixte, daco-romane, de modelul de personalitate respectiv, acestea rămânând, astfel, *socialmente dezbinat*; manifestarea improprie în rolul de *părinte*, ca factor de forță și de autoritate, a frustrat formarea primelor generații mixte, daco-romane, de modelul de personalitate respectiv, acestea rămânând, astfel, *psihologicește slabe*; manifestarea

improprie în rolul de *gospodar*, ca factor al motivației muncii și al priceperii gospodărești, a frustrat formarea primelor generații mixte, daco-romane, de modelul de personalitate respectiv, acestea rămânând, astfel, *nemotivate*.

Cele trei consecințe – dezbinarea, slăbiciunea și nemotivarea – au avut, conform metodologiei amintite, următoarea *involuție*:

- *dezbinarea*, ca indiferență față de soarta celorlalți și a țării, fiind obligată de dificultățile vieții să se definească atitudinal, și cum n-a avut premise să devină atitudine pozitivă, de colaborare, a degenerat, prin confruntarea intereselor, în atitudine negativă, de *dușmănie*, astfel încât până și balada națională simbol, *Miorița*, își extrage proiecția filozofică din invidia, dușmănia și crima dintre români. Aceste resentimente s-au generalizat în nevoia, indusă din aproape în aproape, „să moară capra vecinului”, proces prin care „murind toate caprele”, țara a rămas, structural și ireversibil, săracă, fiind cert că numai într-un asemenea mediu puteau să apară expresii de tipul „la noi, nicio faptă bună nu rămâne nepedepsită”, „pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești” și „facerea de bine e f...re de mamă”;

- *slăbiciunea psihică*, nepermițând maturizarea prin confruntare cu dușmanii – românii retrăgându-se în păduri și munți – a degenerat în *slugărnicie* față de străini, motiv pentru care românul a decăzut în străin și slugă în propria țară, astfel încât, chiar și în prezent, el vorbește cu minoritarii în limbile acestora, iar în cazul familiilor mixte, el acceptă formarea copilului în spirit etnic minoritar, fiind cert că numai într-un asemenea mediu puteau să apară expresii de tipul „sărmanul nostru românaș”, „capul plecat, sabia nu-l taie” și „mămăliga românească nu explodează”;

- *nemotivarea*, nepermițând mobilizarea și direcționarea individului spre un scop, a degenerat în *delăsare* și, respectiv, în *haos*, astfel că, în mod curent, românul își amână treaba până în ultimul moment și, apoi, în grabă, o strică și o ia de la căpăt, motiv pentru care, pierzând mai tot timpul, el este permanent grăbit, fiind iarăși cert că numai într-un asemenea mediu puteau să apară expresii de tipul „leneșul mai mult aleargă” și „se învârte ca un coi¹ într-o căldare”.

¹ Cuvânt existent în DEX - Dicționar explicativ al limbii române.

Și, cum prin *dezbinare* și *dușmănie*, nu se pot crea valori, prin *slăbiciune psihică* și *slugărnicie*, eventualele valori nu se pot integra în *sistem*, iar prin *nemotivație* și, respectiv, *delăsare* și *haos*, eventualul sistem de valori nu se poate înălța în *ideal*, este limpede că, fără valori, fără valori integrate în sistem și fără sistem de valori înălțat în ideal, nu poate exista identitate națională, fiind plauzibil a se considera că, în momentul începerii comunizării (1944-1947), societatea românească se găsea, din punct de vedere etno-genetic, la stadiul de masă amorfă, specifică stării de populație, în cadrul căreia se constituise după Revoluția de la 1848 un nucleu valoric, specific stării de popor, ce a fost apt să confere societății românești sens existențial, concretizat în unirea principatelor, dobândirea independenței, întregirea națională și un ritm semnificativ de dezvoltare.

Devine, astfel, plauzibil că în momentul începerii comunizării, societatea românească se găsea din punct de vedere etno-genetic la un stadiu căruia, metodologic, i se poate spune de pre-popor. Stadiul de pre-popor a fost însă, devastat în timpul comunismului. Aceasta, pentru că – spre deosebire de ocupații externe

(unguri, turci, austrieci, ruși), care au acționat fizic și/sau psihic, inclusiv omorând, asupra unor persoane sau comunități – regimul comunist însă, ca regim de ocupație internă, a supus din interior distrugerii atât totalitatea elitelor, cât și credințele, valorile, normele, tradițiile, moravurile, legile și modelele de comportament ale națiunii, adică tocmai esențele ei umane și naționale, provocându-i, astfel, dezumanizarea și deznaționalizarea, ceea ce relevă că, prin comunism, societatea românească a trecut printr-o *evidență* de factură *contra-istorică*. Și, din moment ce regimul de ocupație internă a dezlănțuit, ceea ce nicio ocupație externă nu a reușit, părăsirea masivă a țării, este incontestabil că regimul comunist a fost de factură *anti-istorică*.

În aceste condiții, cele trei cupluri de *consecințe* au avut următoarea involuție: *dezbinarea* și, respectiv, *dușmănia* au degenerat – prin părăsirea masivă a țării – în *dezertare națională*; *slăbiciunea psihică* și, respectiv, *slugărnicia* au degenerat – prin efectele secundare asupra stării economice a populației, cauzate de acțiunile contrare regimului întreprinse de către emigranți români (în

special, prin campaniile de la posturile de radio „Vocea Americii” și „Europa Liberă”, de a i se ridica României „clauza națiunii celei mai favorizate” de către guvernul SUA, ceea ce însemna pierderea unor mari avantaje economice] – în *trădare de neam; nemotivarea* și, respectiv, *delăsarea* și *haosul* au degenerat – în condițiile economiei planificate, din ”centralism democratic” în *jaf centralizat*, iar în condițiile noii economii de piață, din liberalism democratic în *libertinism de jaf* – rezultând că starea de pre-popor a fost distrusă și că, deci, societatea românească a fost împinsă la stadiul anterior, de populație.

Așadar, societatea românească fiind caracterizată de dezbinare, specifică stadiului de populație, nu de unitate, specifică stadiului de popor, relațiile sociale dintre români sunt – inclusiv la nivelul elitelor (autorități, manageri, medici, profesori, preoți) sau în raport cu acestea – de repulsie, de batjocură și de jecmăneală, rezultând că viața românului este, tocmai din cauza românilor, o necurmată suferință și că, deci, cei mai înverșunați dușmani ai românului

sunt chiar românii și că cel mai antiromânesc comportament îl manifestă românii înșiși.²

1.1. Fericiri silnice

În orice societate, înființarea primei universități fiind dovada maturității acelei societăți, iar universitatea fiind port-drapelul maturizării în orice societate, este incontestabil că din moment ce în societatea românească prima universitate a fost înființată cu 800 de ani mai târziu decât în societățile civilizate, este plauzibil a se estima că, aproximativ aceasta este diferența de maturitate dintre societatea românească și societățile respective.

Și, cum o asemenea întârziere înseamnă patologie și, prin sine, mutilare, inclusiv astfel se poate explica starea cvasi-generalizată de nefiresc, de ciudat, de straniu din societatea românească, stare etichetată în limbajul urban prin pseudocuvântul *nașpa*.

² „Dacă ar exista un Premiu Nobel pentru sociologie, dr. Nicolae Grosu l-ar merita pentru acest alineat.” – Academician Florin Constantiniu, în ziarul "Național" III, nr. 621 din 24 iunie 1999.

Starea de nașpa fiind corelativă cu nivelul populației, etichetată în „noua democrație” prin causticul-scornit termen *pulime* – acesta constituind substitutul neo-comunist al ceea ce altădată era considerat sărăcime –, cu înțeles, conform *Dicționarului urban*, tot de sărăcime, dar de sărăcime proastă, prostită prin spălarea creierului de către regimul comunist, regim ai cărui reprezentanți de rang înalt sunt convinși că „am spus pulime din respect pentru oameni”.

Așadar, trecând de la etichetare la starea de fapt, se impune analizarea acesteia prin prisma dezastrelor provocate de comunism, deoarece:

a) *la nivel de societate,*

– *înainte de comunism* (tabelul următor, coloana din stânga):

- după mai mult de un mileniu de creștinism, populația își interiorizase *morala creștină*;

- după reformele agrare din 1864 și 1921, când fiecare familie rurală a fost împrăștiată cu câte 5 ha, țăranii dobândiseră *simțul proprietății*;

- după decenii de muncă pentru sine, nu pentru boier sau mănăstire, țăranii și meșteșugarii începuseră să fie pătrunși de *cultul muncii*,

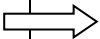
– în comunism însă (tabelul următor, coloana din dreapta în comparație cu cea din stânga):

- dezlănțuindu-se propaganda ateistă, *morala creștină* a fost afectată, în declinul și breșele acesteia infiltrându-se *imoralitatea păgână*, acest tip de diversiune fiind relevat de perversitatea expresiei „religia, opium pentru popor”;

- naționalizându-se și colectivizându-se mijloacele de producție, *simțul proprietății* a fost distrus, în locul acestuia inoculându-se *indiferența colectivistă*, acest tip de atitudine fiind relevat de indolența expresiei „nu-mi pasă, mă doare-n cur³, nu-i averea mea, e-a statului”;

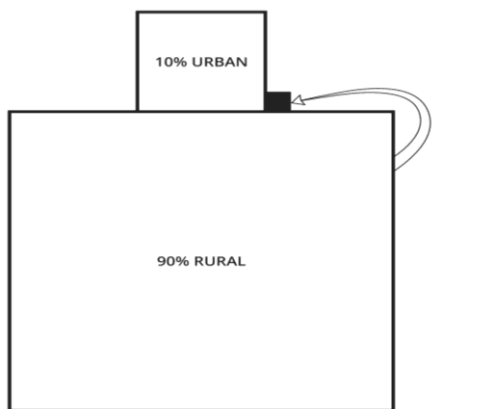
- convertindu-se munca pentru sine în muncă pentru regim, începutul de *cult al muncii* a fost înăbușit, în locul acestuia erupând *șmecheria chiulului și a furțișagului*, acest tip de comportament fiind relevat de causticitatea expresiilor „timpul trece, leafa merge, noi cu drag muncim”, „ei se fac că ne plătesc, noi ne facem că muncim”, „pauzele lungi și dese, cheia marilor succese”.

³ Cuvânt existent în DEX - Dicționar explicativ al limbii române.

ÎNAINTE DE COMUNISM	ÎN TIMPUL COMUNISMULUI
MORALA CREȘTINĂ ↓ SIMȚUL PROPRIETĂȚII ↓ ÎNCEPUT DE CULT AL MUNCII	 PROPAGANDA ATEISTĂ ↓ INDIFERENȚA COLECTIVISTĂ ↓ ȘMECHERIA CHIULULUI ȘI A FURTIȘAGULUI

b) la nivel de mase:

- *înainte de comunism* (imaginea următoare, cu rural/urbanul structurat), structura societății era de aproximativ 90% rurală și 10% urbană, urbanul având capacitatea să-i integreze pe puținii imigranți din rural (pătrățelul negru), atrași mai ales pentru munci în salubritate, canalizare, pavatul străzilor și montarea liniilor de tramvai;



- *în comunism însă*, (imaginea următoare, cu rural/urbanul devastat) hotărându-se industrializarea rapidă, jumătate din populația rurală (45% din populația totală) a fost dislocată pe șantiere și în fabrici. Aceste mase, rupte din mediul rural și-au pierdut din normele rurale și, fiind de peste patru ori mai numeroase decât populația urbană, n-au putut fi asimilate de aceasta și, deci, n-au dobândit nici norme urbane, rămânând fără niciun fel norme (anomice) și, astfel, nevoite să-și satisfacă necesitățile prin impulsii (porniri psihice irezistibile), adică, prin furt, tâlhărie, viol și crimă. Și, cum aceste mase, în special navetiștii, mai aveau legături cu populația rămasă în rural, au stricat-o și pe aceasta și, respectiv, fiind, prin proporții, vulgaritate și agresivitate,

copleşitoare în raport cu mediul urban, l-au devastat și pe acesta, astfel că așezarea istorică, pe niveluri valorice a populației s-a prăbușit într-o stare de amestecătură disperată.

c) la nivel de individ:

- *înainte de comunism* (tabelul următor, coloana din stânga), țăranul:

- posedând pământ, animale și atelaje, era *stăpân*;
- conducându-și singur avutul, era și *manager*;
- gândindu-și singur treburile, era și *specialist*,

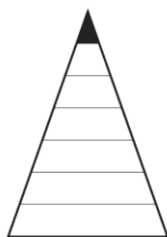
- *în comunism însă*, (tabelul următor, coloana din dreapta în comparație cu cea din stânga) țăranul, după ce i s-a luat totul și a fost deportat ca necalificat pe șantiere sau în fabrici, a decăzut:

- din *stăpân* în *slugă*;
- din *manager* în *slugă*;
- din *specialist* în *slugă*, distrugându-i-se, astfel, personalitatea și, deci, decăzând din om în neom.

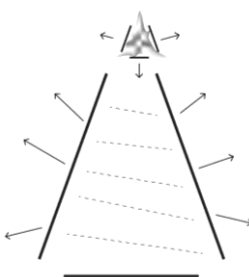
ÎNAINTE DE COMUNISM		ÎN TIMPUL COMUNISMULUI
STAPÂN	→	SLUGĂ
↓		↓
MANAGER	→	SLUGĂ
↓		↓
SPECIALIST	→	SLUGĂ

d) la nivel valoric:

– *înainte de comunism* (imaginea următoare, cu piramida încheată), societatea se structurase valoric, sub formă de piramidă, vârful acesteia, de la savanți la țărani gospodari, constituind elitele, care au fost apte să asigure modelarea, motivarea, mobilizarea, propulsarea și direcționarea societății;



– în comunism însă, (imaginea de mai jos, cu piramida dezmembrată) elitele fiind, inițial, năucite de barbaria schimbărilor și, apoi, supuse sălbatic nimicirii, societatea a fost decapitată valoric, astfel că, din moment ce vârful piramidei a fost spulberat, legătura realizată prin sine de către vârf între muchiile laterale ale piramidei a fost distrusă și, deci, piramida socială s-a dezmembrat, straturile sale prăbușindu-se într-o masă informă, la discreția hoardelor „conducătoare” de ultimă speță.



Și, cum, fără structură nu există ierarhie, fără ierarhie nu există autoritate, fără autoritate nu există ordine, fără ordine nu există funcționalitate, fără funcționalitate nu există dezvoltare, reiese că regimul comunist a zdrobit societatea românească și că, deci, între societatea, populația și persoana de până la comunism și de după, nu mai este absolut nicio legătură, ceea ce înseamnă că regimul comunist,

în „opera de formare a omului de tip nou”, a distrus absolut toate calitățile umane, în locul lor inoculând cele mai imprevizibile monstruoziități, fără să fi insuflat vreo calitate, fiind plauzibil a se afirma că acest regim a *decerebrat*, cel puțin din punct de vedere al *inteligenței emoționale*, societatea românească.

Astfel, deși în societate există membri de certă inteligență teoretică (apți de realizări teoretice înalte, precum unii universitari, cercetători, medici, farmaciști, scriitori) sau de certă inteligență practică (apți de realizări practice înalte, precum unii medici chirurghi și dentiști, ingineri, artiști plastici, balerini, sportivi, artizani, meseriași), din punct de vedere însă, al inteligenței emoționale, o parte dintre ei se manifestă naiv, aderând la/sau optând pentru partide și candidați de cea mai anchilozată factură comunistă și, respectiv, savurând în extaz vomismentele unor televiziuni și ziare de diversiune politruco-securistică.

Procesul de decerebrare este atât de pervers încât vădesc afinități comuniste chiar și unii membri de vârf ai partidelor istorice și, respectiv, este atât de inertial, încât chiar și

tineri care au absolvit merituos universități occidentale de faimă, se manifestă în cel mai îmbâcsit mod comunist.

Efectele decerebrării transpunându-se și sub forma stării de nașpa, de pulime, se constată că această stare s-a extins în toată societatea, diferențiindu-se, în funcție de statusul social, la nivelul categoriilor favorizate, prin ostentație (locuințe, autoturisme, îmbrăcăminte, podoabe și consum curent de fițe) și vulgaritate, iar la nivelul categoriilor defavorizate, prin promiscuitate (lenevie, sărăcie, mizerie, vicii, depravare, violență) și, desigur, vulgaritate.

Și, din moment ce până și doamne și domnișoare de condiție din ce în ce mai bună și fetețe de vârste din ce în ce mai mici se exprimă inclusiv în instituții, mijloace de transport în comun și chiar și biserici prin expresiile „ce p... mea” și „băga-mi-aș p...”, rezultă cât de înrădăcinată și de răspândită este vulgaritatea în societatea românească.

Aceste expresii par a fi inoculate definitiv în mentalul național ca obsesii absolute, pentru români ele având rol de: crez existențial, imn al apartenenței, slogan al identității, dovadă de inteligență, probă de emancipare, argument

imbatabil, formulă de salut, semn de amicitie, strigăt de ușurare, soluție universală, ceea ce îi face pe, din ce în ce mai mulți dintre ei, să spună „fir-am ai dracului, am ajuns un fel de neam al p...”.

Fiind de așteptat că un asemenea neam să nu-și dorească proiecte, ci amăgiri, și nici soluții, ci chilipiruri, este cert că dacă pulimii i se oferă la alegeri o porție de fasole și un țoi de țuică este veselă un ciclu electoral, patru ani nefăcând altceva decât să rânjească tâmp, ha-ha-ha, să se scobească adânc în nas, să râgâie prelung, să se scarpine insistent în anus și/sau la testicule și în plus, cu glas smiorcăit, să se și vaite, „vai, ce viață amărâtă trăim”.

În rezumat, revenind sintetic la cele patru scheme explicative, se constată că toate au drept concluzie că regimul comunist a distrus personalitatea românilor, ceea ce relevă că regimul a urmărit aceasta pe toate căile și prin toate mijloacele, tartorii comuniști fiind siguri că, prin distrugerea personalității, „victoria deplină și definitivă a socialismului la orașe și sate” urma de la sine.

Și, cum omul cu personalitatea distrusă n-a mai fost în stare să interacționeze, adică să

acționeze în consens cu alți oameni – devenind, astfel, dependent în mod impersonal de stat, nu interpersonal de oameni – este icontestabil că, slăbindu-se rețeaua de reciprocități specifică relațiilor interpersonale, omul a rămas tot mai însingurat, din multitudinea acestor stări individuale rezultând la nivel societal starea de dezbinare.

Fiind de înțeles chiar și la nivelul celei mai simple puteri de judecată că, în stare de dezbinare, oamenii n-au mai resimțit nimic omenesc pentru oameni, este cert că, în astfel de condiții, lupta pentru supraviețuire a degenerat în încăierare generalizată, cam ca în cadrul și între haitele de câini, ceea ce a întors contra-istoric societatea spre stadii imemoriale. Efectele acestei contra-înțoarceri se resimt, din 1990 încoace, la tot pasul.

1.2. Întemeieri labile

Din moment ce „cei mai înverșunați dușmani ai românilor sunt chiar românii” și „cel mai antiromânesc comportament îl manifestă

românii înșiși”, reiese că românii nu au în comun credințe, valori, norme, tradiții, moravuri și modele de comportament atât de consistente încât să îi facă să simtă, să gândească și să acționeze în mod asemănător și, deci, să fie uniți, atașați unii de alții și, cu toții, de teritoriul național. Aceasta este sesizabilă cu ochiul liber în starea edificiilor de patrimoniu, a monumentelor și cimitirelor eroilor. Spre deosebire de societățile civilizate, unde toate acestea sunt îngrijite cu venerație, în societatea românească sunt neglijate sau chiar devastate, pentru lemne de foc și pietre de pavaj, ceea ce arată că românii nu resimt față de înaintași fiorul filiației și, deci, vreun sentiment de apartenență la propria istorie, națiune și țară.

Pentru a înțelege situația din societatea românească este necesar a prezenta că în orice societate:

- *credințele* constituie ansambluri de idei, sentimente, atitudini și opinii, determinante pentru interpretarea și fundamentarea existenței, din credințe derivând valorile;
- *valorile* constituie idei abstracte privind binele și răul, adevărul și falsul, justul și injustul, frumosul și urâtul, din valori derivând normele;

- *normele* constituie reguli definite social privind modul de comportare în situații specifice, din norme derivând tradițiile;

- *tradițiile* constituie modele de comportament transmise din generație în generație, din tradiții derivând moravurile;

- *moravurile* constituie standarde morale informale de interpretare a comportamentelor, din moravuri derivând legile;

- *legile* constituie standarde morale formale de interpretare a comportamentelor.

Ansamblul credințelor, valorilor, normelor, tradițiilor, moravurilor și legilor constituie prin sine *cultura*, fiind incontestabil că numai prin cultură populația de pe un teritoriu, dobândind un numitor comun determinant, se delimitează de celelalte populații și se transformă într-o comunitate de sine stătătoare, aptă să supraviețuiască și să se perpetueze în mod independent, devenind, astfel, *societate*.

Din toate acestea rezultă că în măsura în care în societate s-au constituit credințe, valori, norme, tradiții, moravuri și modele de comportament, în aceeași măsură oamenii se vor comporta conform acestora și, deci, în mod previzibil. Comportându-se previzibil, devin

previzibile și relațiile dintre ei, și, astfel, devine previzibil și posibil modul de proiectare al instituțiilor pe care aceștia le vor încadra sau le vor folosi.

Și, pentru că românii, de-a lungul vremurilor, copleșiți de nenumărate invazii, și-au părăsit vetrele abia încropite, este de înțeles că ei n-au avut statornicia nici de a edifica durabil și nici de a lupta organizat, fiind plauzibil că, din moment ce n-au putut edifica durabil, n-au avut cum să-și creeze norme specifice acestui tip de edificare și, respectiv, din moment ce n-au putut lupta organizat, n-au avut nici cum să-și creeze norme specifice acestui tip de luptă.

Așadar, lipsiți de aceste tipuri de norme, fundamentale pentru constituirea sistemului național de norme și reglementări, românii n-au putut să-și creeze un astfel de sistem, devenind explicabil motivul pentru care, așa cum taurii nu suportă jugul, tot așa ei nu suportă și, deci, nu respectă nicio normă și nicio reglementare, rezultând că în arealul românesc viața socială este atât de haotică încât poate fi asemuită cu mișcarea browniană, ceea ce ar justifica definirea cazurilor de haos social prin adaptarea

la specificul sociologiei a conceptului fizico-chimic „mișcare browniană” ca „mișcare de tip românesc”.

Și, cum, fără sistem de norme și reglementări nu poate exista guvernare, este verosimil că, fără guvernare, în arealul românesc nu s-au creat structuri de societate, ci s-au perpetuat, anacronic, și, astfel, denaturat, stări de clan, de proliferare mai ales a relațiilor de cumetrie și de cârdășie, stări dovedite curent de faptul că, la români, aproape totul – de la angajarea în muncă și promovarea în funcție la internarea în spital și obținerea unui loc în cimitir – se rezolvă prin astfel de relații.

Tot lipsa normelor îl pune pe român în imposibilitatea de a argumenta, el fiind, astfel, nevoit să suplinească incapacitatea argumentării cu înjurătura. Și, pentru a fi cât mai convingător, el împinge retrospectiv înjurătura până la ultima presupusă cauză. Astfel, spre exemplu, dacă este nemulțumit de calitatea unei scânduri, chiar dacă el însuși a compromis-o, înjură atât scândura și lemnul din care a fost făcută, cât și pădurea din care a provenit lemnul și pe cei care au plantat-o. Procedând în acest mod, el, firește nu resimte

vreo vină, considerându-se nevinovat atât în fața oricărei eventuale persoane, cât și, mai ales, în fața lui Dumnezeu.

Nivelul de consistență al sistemului de credințe, valori, norme, tradiții, moravuri și modele de comportament dintr-o societate, determinând nivelul de maturitate al membrilor ei, este evident că în societatea românească acest nivel este inconsistent, mai ales în urma presiunii de falsificare, contrar legii firii, la care a fost supus de către regimul comunist, motiv pentru care el nu are capacitatea să îi modeleze pe membrii societății, aceștia rămânând în stare de imaturație, stare care, conform Dicționarului de Psihiatrie Larousse, „se exprimă prin persistența unui comportament pueril, printr-un anumit infantilism, printr-o fragibilitate emoțională, ea însoțind, în general, o stare de arierație ușoară și poate predispune la decompensări nevrotice sau psihotice subacute”.

Chiar și în forme ușoare, arierația se manifestă atât „printr-o funcționare intelectuală globală inferioară”, ceea ce înseamnă naivitate și inabilități practice și sociale, cât și prin „deficiențe ale conduitelor adaptative”, ceea ce

înseamnă lipsă de voință, lenevie, delăsare, consum de alcool și droguri, vagabondaj, hoție, violențare și crimă, situații și manifestări ce, coplesitor, se constată în societatea românească.

Fiind la nivelul judecății comune că oamenii de nivel mediu învață doar din experiența proprie, că oamenii de nivel peste mediu învață și din experiența altora, în timp ce oamenii de nivel sub mediu nu învață nici din experiența proprie, prin prisma acestor judecăți se constată că în societatea românească sunt semnificative cazurile de politicieni, medici, polițiști, magistrați și așa-zii oameni de afaceri arestați pentru infracțiuni de corupție. Și, deși arestările sunt mediatizate și, prin sine, șocul mediatizării ar trebui să inducă empatic în trăirea celor tentați de astfel de infracțiuni senzația propriei arestări, totuși acest tip de infracțiuni continuă dezinvolt sau chiar entuziast, rezultând că respectivii nu au sensibilitatea empatică de a resimți asemenea senzație și că, deci, ei nu sunt în stare să învețe nici măcar din experiențe ce le sunt ca și personale, dovedindu-se că inteligența lor este sub medie, la limita patologică a infantilismului, a arierăției.

Așadar, din moment ce toate acestea afectează straturile din vârful societății, este cert că afectarea se induce agravant în toată societatea, în straturile de jos, ca un exemplu spontan, infantilismul fiind demonstrabil inclusiv de statisticile STS (Serviciul de telecomunicații speciale), din care reiese că peste 90% dintre apelurile de urgență la numărul 112, apeluri de care depinde, contra-cronometru, salvarea de vieți și bunuri, sunt false, adică „glumițe” de cel mai „curat” infantilism românesc, făcute în culmea „fericirii”, cu gura până la urechi.

Dovezi de infantilism sunt și pornirile impulsive de a traversa strada (drumul) pe absolut oriunde sau pe „culoarea roșie” a semaforului, chiar și cu copii în brațe, ori în cărucior, precum și cele de a scurta deplasarea cu câțiva pași, trecând inclusiv prin noroaie de până la glezne.

Se poate, deci, concluziona că această stare este, practic, generalizată, astfel că – fiind rare reperele de normalitate față de care, prin comparație, să i se sesizeze anormalitatea – ,ea este percepută ca normalitate și, deci, acceptată necritic, adică, exact așa cum este. Și, cum

majoritatea caracteristicilor arierației de tip emoțional coincid cu cele ale stării etichetate în „noua democrație” ca nașpa și ca pulime, rezultă că această stare constituie modalitatea specifică societății românești de manifestare a arierației de tip emoțional și că, în esență, starea respectivă – de nașpa, de pulime – este o patologie de masă specifică arealului românesc și, deci, o endemie românească.

Așadar, acesta este omul de „tip nou”, fără, însă, să aibă vreo nouă calitate, ceea ce înseamnă că el este, de fapt, omul de „tip vechi” din capul căruia s-a scos cam totul, rămânând între umeri doar cu o carcasă, om ce – mai știind doar, inertial, cât de cât să vorbească, în special să înjure, -, este incapabil să-și formeze vreun fel de aptitudini și să aibă vreun fel de sentimente, mai ales de patriotism, fiind deci, un avorton de sistem.

Starea de arierație a fost deliberat agravată de regimul comunist printr-un proces diabolic de mutilare în masă a personalității, mutilarea dovedindu-se atât de gravă încât, după evenimentele din decembrie 1989, foștii chinuiți de către regim s-au transformat în nostalgici ai comunismului și în adepți fanatici ai partidelor

neocomuniste, ei rememorând cu duioșie siguranța unui loc de muncă de chiul, furțișaguri și bancuri; garanția promovării meritorii pe bază de „pile”, plocoane sau sex; farmecul goanei și cozilor după alimente; savoarea alimentelor de „tip nou” (nechezol, salm cu soia, ulei de soia); călirea prin frigul și întunericul din locuințe; seriozitatea programelor tv de două ore dedicate „conducătorilor iubiți”; bărbăția agățării pe scările și tampoanele mijloacelor de transport în comun; calitatea, stimulată de „plicuri”, kent-uri și coniacuri, a serviciilor medicale; umanismul de lehamiti și batjocură al instituțiilor publice. Ponderea nostalgicilor fiind, așa se constată de fiecare dată la alegeri, majoritară, rezultă că societatea românească a fost complet și, după toate indiciile, ireversibil denaturată.

Cele prezentate ne îndreptățesc să afirmăm că poporul român, aflându-se la un stadiu redus de civilizație, nu are maturitate civică la nivelul epocii. Și, cum imaturitatea civică înseamnă insuficiența valorilor și normelor apte de a se transforma în modele de organizare socială, este incontestabil că, fără organizare, nu a fost posibilă funcționarea și, prin aceasta,

dezvoltarea corespunzătoare a societății, deficitul de organizare, funcționare și dezvoltare provocând României o întârziere de factură istorică, ce a împins-o la periferia civilizației, stare în care dezbinarea, devianța, delincvența, sărăcia, mizeria, boala, deznădejdea și înjosirea sunt, circular, în succesiune perpetuă, atât cauze agravante, cât și efecte agravate.

Așadar, ținându-se cont că în orice societate personalitatea se formează pe baza credințelor, valorilor, normelor, tradițiilor și moravurilor, este plauzibil că în societățile mature, credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile, fiind consistente și, astfel, integrate în sistem, formarea personalității se realizează sistemic, persoanele formate în acest mod având aptitudinea să gândească și să acționeze sistematic și, deci, în stare să creeze sisteme funcționale (economic, politic, administrativ, judiciar, educațional, sanitar) și să le exploateze eficient, în timp ce în societățile imature, așa cum este și societatea românească, credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile fiind vagi și, astfel, neintegrate în sistem, destinul personalității se desfășoară nesistemic. De aceea, românii nu au aptitudinea să gândească și

să acționeze sistematic și, deci, nu sunt în stare să creeze sisteme funcționale și să le exploateze eficient, motiv pentru care sistemele din societatea românească, mai ales sistemul sanitar și sistemul educațional, se prezintă ca pseudosisteme, în care funcțiile specifice au degenerat în disfuncții sau chiar în antifuncții. Astfel, în cadrul sistemului sanitar, funcțiile de profilaxie și tratare au degenerat în antifuncții de infestări nosocomiale și de malpraxis, iar în cadrul sistemului educațional, funcțiile de educație și instruire au degenerat în antifuncții de debandadă și de analfabetism funcțional (absolvenți care nu știu să citească și să scrie).

Antifuncțiile prezentate induc în mentalul național apetența mizeriei, mizeria părând atât de inoculată românilor încât în urma lor rămân peste tot – inclusiv pe vârfuri de munte și luciuri de ape – „plantații” de gunoaie, ei neținând cont chiar dacă de acolo se captează apă și pentru consumul propriei familii. În plus, gunoaiele, la care se adaugă fel și fel de cadavre, sunt aruncate cu seninătate în pâraie și râuri mici, obturându-le, ceea ce constituie atât focare grave de infectare cât și cauza majoră a inundațiilor locale, reieșind că, pentru români,

comoditatea de moment este mai importantă decât prevenirea dezastrelor, cu consecințe umane și materiale de durată sau ireversibile.

Vocația românească a mizeriei se constată mai ales pe plaje, gunoaiele fiind aruncate chiar de către turiști, dar nu în clipa în care pleacă definitiv spre domiciliu și deci, nu le-ar mai păsa de ceea ce rămâne în urma lor, ci în timp ce își savurează lenevirea, bronzarea sau zbenguiala, rezultând că mizeria, indiferent de proporții și pericolozitate, nu-i deranjează absolut deloc.

Astfel, devin explicabile și cazurile din piețe, în care mulțimile aflate la cumpărături îi iau la bătaie pe inspectorii sanitar-veterinari, dacă opresc de la vânzare produse alterate sau infestate, expresiile tipice ale mulțimilor respective fiind „ce, băăă, le mâncați voi?” „murim noi, nu voi, băăă nenorociților”. Tot prin morbul mizeriei se explică și faptul curent că, la metrou, când sosesc garniturile supra-încărcate, la deschiderea ușilor, rabufnește duhoarea. Și, cum morbul mizeriei obnubilează conștiința, este cert că, fără conștientizarea stării, nu poate exista șansa schimbării.

1.3. Comuniuni adverse

Nevoile practice și sufletești îi determină pe oameni să interacționeze, aceasta presupunând ca ei să poată să-și ofere reciproc ceea ce unora le prisosește, iar altora le lipsește. Rezultând că interacțiunea se poate realiza numai dacă individul are cu ce ieși în întâmpinarea celor vizați și, respectiv, se poate menține numai atâta timp cât el are cu ce ieși în întâmpinarea acestora, este evident că și nivelul interacțiunii depinde de nivelul resurselor pe care le deține individul pentru a ieși în întâmpinare și că, după cum se spune în popor, „oamenii au relațiile pe care le merită” sau, mai degrabă, pe care și le pot permite.

Reiese că interacțiunea este cu atât mai posibilă cu cât indivizii sunt mai apropiați ca status social și că se realizează preponderent în cadrul fiecărei clase sociale, apartenența la aceeași clasă facilitând comunicarea și creând cadrul de reciprocitate, motiv pentru care, după cum tot în popor se spune, „bogații cu bogații și săracii cu săracii” și „ban la ban și păduche la păduche”.

Interacțiunea socială depinzând de gradul de încredere existent în societate, deci, de *capitalul social*, este sigur că, cu cât raza de încredere este mai mică, așa cum se constată în societatea românească, cu atât ea riscă să se restrângă doar la nivelul membrilor de familie și al rudelor apropiate, ceea ce denotă că oamenii sunt nevoiți ca și în societate să se sprijine pe/și să-i sprijine doar pe aceștia. Și, cum aceste tipuri de sprijinire constituie *nepotism*, adică o formă de corupție, rezultă că, cu cât capitalul social este mai redus, cu atât societatea este mai coruptă și, deci, mai puțin aptă de funcționare.

Subînțelegându-se că realizarea funcțională a interacțiunii presupune un nivel ridicat de maturitate socială, este plauzibil că, din moment ce în timpul comunismului, mai ales în societatea românească, oamenii depinzând impersonal de stat, nu interpersonal de ceilalți, n-au mai fost condiționați să interacționeze și, deci, s-au dezobișnuit să o mai facă. Și, cum interacțiunea pretinde individului inclusiv abilitatea de a ști să-și aprecieze și să-și respecte partenerii, adică de a se comporta omenește cu ei, este cert că, pierzându-și exercițiul interacțiunii, oamenii și-au pierdut abilitatea

respectivă și, deci, aptitudinea de a se comporta omenește, alunecând, astfel, spre comportamente insensibile, arbitrare, vulgare și brutale, în esență inumane.

Din această cauză, românii nu au maturitatea de a se prețui și de a se respecta reciproc, ceea ce dovedește că ei nu au capacitatea de a întreține sistematic relații, ci doar de a suporta întâmplător contacte, care, tocmai pentru că nu au bază relațională, sunt atât de inconsistente, haotice și imprevizibile, încât în majoritatea cazurilor se constată a fi de invidie, bârfă și intrigă, de jignire, poreclire și înjurare, de ciubucărire, înșelare și hoție, și chiar și de tâlhărire, lovire, vătămare, violare și ucidere.

Într-o asemenea societate înstrăinarea este atât de gravă, încât românii, în caz că întâlnesc, pe unde nu se așteaptă, vreun cunoscut sau chiar și vreo rudă, în loc să se bucure, se irită, spunându-și în gând „nici pe aici nu pot să scap de nenorociții ăștia”.

Toate acestea sunt, aparent, manifestări de dezumanizare. Dincolo de aparență însă, ținând cont că, în întârzierea ei istorică, societatea românească nu a ajuns la stadiul de umanizare, începutul firav de umanizare fiind devastat de

ficțiunea comunistă, rezultă că aceste manifestări sunt, de fapt, de neumanizare. Ele sunt atât de frecvente încât se succed neîntrerupt, succesiunea lor neîntreruptă constituind prin sine un proces, proces de autodistrugere, de sinucidere națională, tartorii aceatui proces dovedindu-se chiar „aleșii poporului”.

Prin prisma acestor nenorociri, viața în societatea românească este percepută ca mizerabilă, nu doar grea, ea fiind în mod obiectiv grea în caz de războaie, crize economice mondiale, calamități devastatoare și pandemii, motiv pentru care se afirmă din ce în ce mai des că cea mai gravă nenorocire pentru un om este aceea de a se fi născut și de a fi nevoit să trăiască într-o „țară de c...”.

Țara este tratată prin prisma expresiei de mai sus chiar și de către o parte dintre cei care au menirea să-i apere granițele, ei prestând docili, în slujba traficantilor, la tarife ca de maidan, micimea tarifelor relevând inclusiv măsura disprețuirii propriei țări, ca și cum, deci, țara ar fi maidan, fiind plauzibil că trădarea, în timp de pace, în acest mod, a țării, riscă să degenereze, în situații critice, în trădare capitală.

Și, culmea culmilor, unii dintre aceștia, în timp ce se plâng de mizeria morală, verbală, comportamentală și ambientală din societatea românească, exact în acel timp se scobesc în nas, scuipe pe jos, se scarpină adânc între fese și se exprimă repetitiv prin „băga-mi-aș p...”. Și, apoi, cu năduf, își spun „d-aia nu merge nimic în nenorocita asta de țară”.

Din toate aceste motive, locuitorii României, striviți de starea de fapt, privesc resemnați la gravele disfuncții din societate (drumuri distruse, școli dărăpănate, spitale infestante, servicii publice scârbavnice, corupție, vulgaritate, agresivitate, cerșetori, câini vagabonzi, gunoaie și absolut toate tipurile de nenorociri), considerând în mod fatal, ca și cum ar fi fost blestemați în neputință, că „n-avem ce face, asta-i situația, din moment ce trăim în România”.

Spre deosebire de societatea românească, în societățile mature, prin intensificarea, diversificarea și permanentizarea interacțiunilor, oamenii au devenit dependenți unii de alții, s-au modelat reciproc, au creat împreună modele de comportament și au dobândit tot mai mult sentimentul apartenenței

comune. În acest fel, mulțimea nedefinită de indivizi în interacțiune a devenit tot mai coerentă, consistentă și stabilă, definindu-se ca o entitate de sine stătătoare, ca un *grup social*.

Importanța grupului pentru individ decurge atât din dependența individului față de grup, dovedită de îmbolnăvirea sau chiar decesul indivizilor în cazul destrămării grupului lor familial, cât și prin faptul că orice individ normal și-ar da și viața pentru grupul de care aparține cel mai mult, așa cum ar face orice părinte pentru salvarea copiilor săi. Ca atare, grupul social poate fi definit ca „un număr de oameni care interacționează în modalități consacrate, care au sentimentul apartenenței comune și sunt recunoscuți ca având acea apartenență”.

Pentru membrii oricărui grup, grupul respectiv constituie *grupul de apartenență*. În toate grupurile, relațiile dintre indivizi putând fi de atracție-atracție, atracție-indiferență, atracție- respingere sau de indiferență-indiferență, indiferență-respingere și, respectiv, de respingere-respingere, este clar faptul că, dacă ponderea relațiilor de atracție-atracție este mai mare, grupul se manifestă *coeziv*. Într-o astfel de situație, sentimentul apartenenței la

grup al membrilor poate fi atât de intens încât aceștia ajung să se raporteze la acesta ca la un sistem de coordonate, grupul devenind, astfel, pentru ei un adevărat reper, etalon sau termen de referință privind inspirarea, elaborarea și evaluarea comportamentelor, ceea ce înseamnă că, într-un asemenea caz, grupul de apartenență constituie pentru membrii săi inclusiv un *grup de referință*.

Dacă, însă, în grup sunt majoritare relațiile în care unul dintre termeni este indiferența sau respingerea, așa cum se constată la tot pasul în societatea românească, coeziunea e redusă, astfel încât, scăzând sentimentul apartenenței la grup, indivizii sunt atrași referențial de alte grupuri. Aceasta deoarece, după cum arăta, în anul 1910, Ctin Rădulescu Motru, în conferința „Sufletul neamului nostru”, viața de grup la români este caracterizată de „gregarism”, adică de starea de turmă, definit de reacții de imitație, nu de „solidaritate”, adică de starea de comunitate, definită de spirit de întrajutorare, inclusiv de sacrificiu.

Dar, cu cât crește atracția referențială a individului spre alte grupuri, cu atât i se agravează respingerea față de grupul de

apartenență, el fiind, astfel, scindat între o apartenență nedorită și o aspirație neîmplinită, din această scindare decurgând o stare de *privare relativă*, care riscă, ori să provoace prăbușirea motivațională a individului în grupul de apartenență, ori să-i producă saltul motivațional spre grupul de referință.

Într-o astfel de derută existențială se află o parte însemnată a tineretului român. Trăind în România, deci în grupul de apartenență constituit de poporul român, dar tânjind spre țările civilizate, deci, spre grupurile de referință constituite de popoarele respective, ei suportă o forfecare sufletească dramatică, prin care cea mai mare parte a populației se va prăbuși motivațional – ori în apatie, ori în delincvență – în grupul de apartenență românesc, iar restul (acesta, de ordinul milioanei) va încerca saltul motivațional – ori prin muncă asiduă, ori prin delincvență – în grupurile de referință din străinătate.

Așadar, din moment ce milioane de cetățeni români de vârstă activă, majoritatea cu copii cu tot, au emigrat și încă emigrează, rezultă de la sine că a crescut și crește ponderea vârstnicilor prăbușiți, ori în apatie, ori în neputință, și a mai

puțin vârstnicilor prăbușiți, ori în trândăvie, ori în delincvență și că, deci, în mod implacabil, astfel se prefigurează viitorul societății românești.

1.4. Alcătuiuri disjuncte

Deși românii au fost majoritari în toate provinciile, ei, însă, n-au avut deloc prevalență, adică n-au ocupat niciun fel de poziții în economie, guvernare, administrație, justiție și învățământ. Astfel, în provinciile românești latifundiariei și negustorii, guvernării și administratorii, funcționarii și educatorii fiind străini sau de obârșie străină, această stare de fapt a provocat prin sine marginalizarea românilor spre cele mai umile poziții, de slugi, ceea ce le-a indus mentalitate de slugă și, prin urmare, cel mai umil și, deci, cel mai slab tip de personalitate de pe continent.

Din cauza slăbiciunii de neam, românii, în caz de agresiune externă, au părăsit teritoriul, favorizându-i, astfel, ponderal-etnic și deci, legitimându-i teritorial pe ocupanți, iar dacă nu au părăsit teritoriul, identitatea lor etnică a fost

atât de derutată încât mulți dintre ei spun că nu sunt etnici români, ci etnici ai provinciilor din care provin, că nu vorbesc românește, ci limba acelei provincii, ajungând inclusiv să vorbească, chiar și în familie și animalelor din gospodărie, pe limba ocupanților, să-și boteze copiii cu prenume specifice acestora și să-și însușească modificarea în idiomul ocupantului a numelui de familie. Deruta identitară a fost și încă este atât de gravă încât o parte dintre ei s-au manifestat și se manifestă la fel și după ce arealul lor a revenit la sânul patriei-mamă, al limbii materne și al administrației naționale.

Slăbiciunea personalității de bază (naționale) a românilor, manifestată prin nivelul scăzut al energiei, abilităților, curajului și voinței, și, respectiv, slăbiciunea coeziunii lor de neam, manifestată prin nivelul scăzut al comuniunii, afecțiunii, solidarității și însuflețirii, sunt, curent, printre cauzele eșecurilor, în competițiile internaționale pe echipe, ale echipelor românești, iar istoric, ale eșecurilor armatei române în războaie, acestea constând atât în înfrângeri cât și în pierderi excesive, pierderile armatei române, spre exemplu în Primul Război

Mondial, fiind de 33%, față de media mondială de cca 14%.

Decalajul menționat dintre pondere și prevalență a fost conștientizat în proporțiile sale, urmare iluminării în masă produse de evenimentele istorice ale întregirii naționale (1918-1920). Astfel, cu toate că în România Mare românii aveau, prin procentajul de 71,5%, pondere, dar neocupând poziții dominante în economie, cultură și instituții, nu aveau prevalență, ei fiind, astfel, majoritari fără putință și, deci, marginalizați, exploatați și batjocoriți în chiar idealul țării întregite, ceea ce însemna că, deși întregirea țării a fost opera românilor, țara era, însă, în mâinile străinilor sau ale unor minorități.

Frustrările de nesuportat ale acestei stări au împins nația română în desperarea crizei de identitate, românii fiind, în acele condiții, în imposibilitatea de a înțelege cine erau, ce rost aveau și care le era destinul. Și, cum în perioadele de mare criză oamenii își agață speranțele aproape de oricine și orice, ei riscă să fie seduși de indivizii cu personalități accentuate, mai ales de tip demonstrativ (hiperactivi, dezinvolți, îndrăzneți, implicativi,

vizibili, zgomotoși, argumentativi, convingători, antrenanți, manipulatori).

Astfel, în societatea românească, în deceniile al III-lea și al IV-lea, o parte a populației, mai ales a tineretului instruit, a întâmpinat cu înflăcărare apariția personalității carismatice a tânărului avocat Corneliu Zelea Codreanu și a aderat în proporții semnificative la mișcările create de acesta sau cu participarea acestuia (Liga Apărării Național-Creștine, Legiunea Arhanghelul Mihail, Mișcarea legionară), implicându-se în acțiuni ce au oscilat între extrema crimei asumate și extrema jertfirii de sine, acțiuni în urma cărora țara a fost de mai multe ori în situații critice, precum în cazurile uciderii a doi prim-miniștri (I. Gh. Duca, în ziua de 29 XII 1933; Armand Călinescu, în ziua de 21 IX 1939) și ale rebeliunii din 21-23 ianuarie 1941.

Față de toate acestea, devine plauzibil că frământările dramatice și tragice din deceniile al III-lea și al IV-lea au constituit pentru nația română chinurile încercării istorice de a-și naște identitatea și de a-și croi existențial sensul. Aceste chinuri au fost agravate și de faptul că vechiul regat, în jurul căruia s-a creat România

Mare, fiind inferior, ca nivel de dezvoltare, față de noile provincii, mai ales față de cele provenite din Imperiul Austro-Ungar, n-a avut capacitatea de a furniza liantul de civilizație apt să determine integrarea organică a acestora în noua structură de stat, provinciile respective rămânând doar alăturate fizic vechiului regat, nu integrate organic. Și, cam așa au rămas până în ziua de azi. Aceasta s-a constatat statistic în urma tuturor alegerilor electorale, harta țării divizându-se coloristic, în funcție de opțiuni, exact pe granițele din 1918, fiind incontestabil că diferențele de opțiuni politice rezultă din diferențele de mentalitate, iar acestea, din diferențele de nivel de dezvoltare.

Urmare acestor stări, și în prezent slăbiciunea de personalitate le provoacă românilor, inclusiv tendința emoțională de a se raporta la situațiile de impas, atât prin speranța de a avea noroc, mai ales cu ajutor divin, deci nu prin raționalitatea acțiunii, motiv pentru care ei se salută și își ciocnesc reciproc paharele cu băuturi alcoolice urându-și „noroc”, cât și prin lașitatea compromisurilor de tip „fă-te frate cu Dracu’, până treci lacu”, deci nu prin raționalitatea moralității.

De aceea, slăbiciunea de personalitate a nației române particularizează inclusiv manifestările de discriminare etnică, românii nediscriminând, ci fiind, în propria țară, discriminați ca „slugi” și ca „valahi împuțiți”, atât de discriminați încât, în trecut, în localitățile locuite de minoritari nu aveau voie să intre, ca „să nu le pângărească ulițele”, iar în prezent, în propriile comunități, sunt ținuti sub teroare chiar și de câte o singură familie de romi.

Și, din moment ce sunt discriminați ca „slugi” și „valahi împuțiți” românii din zonele cu cel mai înalt nivel de civilizație din țară (Ardeal, Banat, Crișana, Maramureș), este predictibil cât de dur sunt discriminați românii din zonele cu cel mai scăzut astfel de nivel (estul și nord-estul Moldovei, sudul Olteniei, sudul și estul Munteniei) și că deci, la o asemenea intensitate, discriminarea se află în pragul critic de a degenera instantaneu în violențe, maltratări, crime și chiar masacre, așa cum s-a întâmplat în timpul ocupației ungurești a nordului Transilvaniei (1940-1944), cu sute și sute de împușcați și arși de vii, inclusiv de pânțe de femei gravide spintecate cu bioneta și de copii de țăță înfiți triumfalnic în vârful baionetei,

dezlănțuirile de sălbăticie de atunci constituind prin sine indicatori stadiali ai nivelului de civilizație și deci, de umanizare ai nației maghiare, nivel specific stadiului de trib aflat în migrație.

Din toate aceste motive, românii au ajuns să se subestimeze, considerându-se „bieți românași”, și să-și subestimeze și țara, considerând-o „Românica”, fiind incontestabil că, astfel, românii înșiși se autodiscriminează. Și, din moment ce sunt tot mai mulți românii care spun că „avem o țară frumoasă, dar păcat că e locuită”, rezultă cât de gravă este subestimarea de sine și, inclusiv prin aceasta, autodiscriminarea în societatea românească.

Și, cum în societatea românească o nenorocire nu vine niciodată singură, autodiscriminarea etnică a românilor și discriminarea lor de către unii minoritari se conjugă malefic cu discriminarea de sex și discriminarea de vârstă.

Discriminarea de sex se manifestă din clipa aflării sexului copilului sau, prin noile mijloace, al fătului. Astfel, în majoritatea cazurilor, nașterea unui băiat exacerbând în aroganță complexul de superioritate, ca bărbat, al tatălui

și compensând în mândrie complexul de inferioritate, ca femeie, al mamei, inoculează băieților sentimentul superiorității față de fete, în timp ce, tot în majoritatea cazurilor, nașterea unei fete decompensând în rușine complexul de superioritate al tatălui și agravând în umilință complexul de inferioritate al mamei, inoculează fetelor sentimentul inferiorității față de băieți. Rezultă că, în societatea românească, sexismul și discriminarea de sex sunt transmise de ambii părinți și, respectiv, sunt preluate de copiii de ambele genuri și că, deci, ele se perpetuează din generație în generație ca o aberație ce pare immanentă firii românului.

Această aberație se continuă prin socializare, astfel ca băieții să fie stimulați să reușească prin ei înșiși, cât mai performant, și să se proiecteze spre discipline realiste, prioritar logice și spre poziții supra-alterne, de medici, universitari și manageri, în timp ce fetele sunt condiționate să se prezinte ca imagine cât mai bine și să se proiecteze spre discipline umaniste, prioritar afective, și spre poziții sub-alterne, de infirmiere, învățătoare și secretare.

Prin toate acestea, copiii dobândind conștiința apartenenței la unul dintre genuri,

socializarea se transformă în autosocializare. Ei își fixează atât de mult imaginea genului lor încât o transformă într-un model față de care se raportează ca la un sistem de referință și își reglează comportamentul, își proiectează evoluția și își modelează personalitatea, băieților accentuându-li-se, astfel, sentimentul superiorității față de fete, iar acestora, sentimentul inferiorității față de băieți.

În practica socială, discriminarea se concretizează în faptul curent că femeile, la potențial intelectual egal cu bărbații, sunt orientate spre pregătiri inferioare sau mai puțin importante, iar la pregătire egală, sunt încadrate în funcții inferioare sau, în caz de încadrare egală, sunt plătite inferior. Intensitatea discriminării este direct proporțională cu nivelul funcției, devenind exclusivism în cazul funcțiilor de vârf, exclusivismul decurgând atât din partea bărbaților de la nivelul respectiv, cât și din partea majorității bărbaților, care nu acceptă să fie conduși de femei, sau chiar din partea majorității membrilor societății, deci și a bărbaților și a femeilor, care nu au încredere că femeile dețin capacitatea să ocupe funcții importante.

Ca orice denaturare, sexismul pervertește conotațiile atât ale conceptului de *valoare*, femeile cu cariere înalte fiind considerate masculinizate și, deci, anulate în valoare și merit, cât și ale celui de *profesionist*, cu semnificație, în cazul bărbaților, de specialiști, iar în cazul femeilor, de „ciocănitore”, „corditoare” sau „futiste”.

Prin prisma acestei mentalități, în societatea românească se constată că, cu cât femeile sunt mai frumoase, cu atât fiind mai curtate, tot cu atât sunt sunt mai agasate și, deci, mai inhibitate, devenind ca personalitate și ca sex, mai reci și mai respingătoare și, respectiv, cu cât așteptările bărbaților privind temperamentul și talentul lor sexual fiind mai mari, cu atât mai mult acest tip de femei, neputând răspunde așteptărilor, dezamăgesc.

Rezultă că femeile frumoase, deși sunt de mulți solicitate, sunt, însă, de foarte puțini preferate, fiind, astfel, permanent forfecate între suprasolicitare și însingurare. Și, cum fetele se maturizează cu 4-5 ani mai devreme decât băieții, este cert că, cu cât ele sunt mai fragede și mai frumoase, cu atât stârnesc insistența sexuală, chiar și diabolică, a bărbaților,

provocându-se, astfel, riscul devierii lor de la învățătură și al compromiterii, încă de la început, a întregii lor traiectorii sociale.

Și, din moment ce societatea românească le deturneză pe femeile frumoase spre rolul de obiect de consum sexual răsfățat, cu stil de viață de fițe, iar pe cele mai puțin arătoase, spre rolul de rob domestic maltratat, cu anti-stil de viață de animal de povară, reiese cât de gravă este discriminarea de sex în societatea românească și că, deci, multe dintre femei, mai ales până la o anumită vârstă și după o anumită vârstă, sunt obligate să accepte descensiunea statusului lor social spre starea etichetată în „noua democrație” ca nașpa, ca pulime.

Într-un asemenea cadru uman, relațiile dintre cele două genuri au devenit tot mai pasagere și non-afective. În acest tip de relații, bărbatul nu-și angajează plăcerea în raport cu partenera, ci o angajează pe parteneră în plăcerea lui. Femeia nu este, deci, scopul plăcerii bărbatului, ci doar un mijloc de realizare a acesteia. Decăzând de la nivel de scop, la nivel de mijloc, ea este, astfel, dezumanizată. Și, cum femeia, ca om, constituie un complex – biologic, psihologic și social-istoric –, se constată că, în

relațiile pasagere și non-afective, bărbatul este interesat de componenta biologică a femeii, adică „să fie bine ca animal”, „bună de p...” sau „făcută în ciuda p....”, el fiind mai puțin interesat de componenta ei psihologică, adică de inteligența și de sensibilitatea acesteia, și este și mai puțin sau chiar deloc interesat de componenta ei social-istorică, adică de educația, cultura, motivația și aspirația acesteia, deci tocmai de ceea ce ea are specific uman. Astfel, femeia este împinsă să facă saltul reductiv de la complexul biologic, psihologic și social-istoric la componenta biologică a personalității sale și, deci, să decadă de la om la animalitate, fiind din nou dezumanizată.

Prin toate acestea, devine plauzibil că, în dinamica relațiilor dintre cele două genuri, femeile dezumanizate vor dezumaniza bărbați ingenui, iar bărbații dezumanizați vor dezumaniza femei ingenuie, rezultând că acest proces se autoîntreține și se autoagradează, într-o perspectivă ce afectează grav destinul societății.

Rezultând că în societatea românească femeile sunt supuse atât discriminării de sex, cât și discriminării de vârstă, acestea întreținându-

se și agravându-se în tandem, devine explicabil de ce este atât de frecventă, inclusiv în public, expresia „babo/moșule, te caută Moartea pe-acasă”. Aceasta, deoarece viața, ca raport de forță, a impus ca straturile de vârstă să se raporteze la ea în funcție de raportul de forțe dintre ele, din acest temei, în toate timpurile, stratul dominant s-a raportat discriminatoriu și, deci, în mod preconcept și nediferențiat față de straturile dominate.

În acest fel, în epoca preindustrială, adulții, și mai ales bătrânii, îi tratau pe tineri ca neformați, instabili și aventuroși, iar în epoca postindustrială, tinerii îi tratează pe adulți și mai ales pe bătrâni ca deformați, rigizi și anacronici, sau, precum în arealul românesc, ca „boșorogi”, „răpciugoși” și „pârțogari”. Prin această stare de fapt, societatea se scindează în două lumi contrare, în care disprețul adaptabililor față de neadaptabili și ura neadaptabililor față de adaptabili constituie prin sine un binom ce ține permanent societatea în tensiune.

Discriminându-i pe adulți și pe bătrâni, tinerii, ei înșiși abia ieșiți din stadiul copilăriei, au față de copii, pentru a se convinge că au

depășit acest stadiu, o atitudine de dispreț, tratându-i ca „puști”, „mucoși” și „căcăcioși”, fiind sigur că, cu cât cei care discriminează sunt mai tineri și discriminanți, cu atât, prin exemplul pe care îl dau generațiilor mai mici, vor fi, la rândul lor, mai devreme și mai intens discriminați, motiv pentru care șansa de a nu fi discriminat din criterii de vârstă presupune neșansa de a muri cât mai de tânăr.

Din contradicția în termeni a sintagmei „șansa neșansei” rezultă că în societatea românească, viața socială este, pentru copii și pentru bătrâni, denaturată prin discriminarea lor de către adulți, iar pentru aceștia, prin a-i discrimina pe copii și bătrâni, fiind plauzibil că manifestările de factură sadică față de vârstele copilăriei și bătrâneții și, respectiv, cele de factură masochistă față de vârsta adultă scindează mutilant existența, monstruozitatea acestei mutilări provocând înmulțirea cazurilor de abandonare a copiilor și bătrânilor și de înstrăinare a adulților.

În astfel de condiții, spre deosebire de adultul răătăcit în pustiu, care mai are ca ultim suport speranța de a ajunge între oameni, bătrânul abandonat, chiar de ai săi, între

oameni, tocmai pentru că este abandonat între oameni, nu mai poate avea o astfel de speranță și, deci, niciun fel de speranță, prăbușindu-se gravitațional spre moarte, schimonosit de grimasa dezamăgirii unei vieți inumane.

Toate acestea dovedesc că, în societatea românească, viața bătrânilor este atât de vitregă, încât în agenda lor din minte sunt din ce în ce mai multe nume de morți și din ce în ce mai puține nume de vii, astfel că, respinși tot mai brutal de lumea prezentă și atrași tot mai intens de lumea trecută, ei se simt tot mai pătrunși de fiorul dorinței de moarte.

Agravarea acestui fior urmează de la sine cursul societății românești. Astfel, în trecut, individul cât de cât religios, privind de pe patul suferinței finale dincolo de tavanul speranței sale, își reprezenta chipul lui Dumnezeu, cu care, împărtășind Biblia, avea ce comunica. Și, cum Biblia este infinită ca interpretare, el avea de comunicat la infinit și, fără să simtă că moare, murea ca și cum ar fi trăit. În prezent însă, individul vulgarizat, privind în tavanul singurătății sale, își reprezintă chipul Morții, cu care, neavând ce comunica, simte desperat cum moare, și moare ca și cum nici n-ar fi trăit.

Reiese că românii actuali, nu mai sunt atât de naturali încât să întâmpine Moartea cu indiferență, dar nu au rămas aproape deloc spirituali, încât să o întâmpine cu oarecare înțelegere, fractura sufletească provocată astfel, inducând în arealul românesc tragismul muribunzilor și dramatismul întregii existențe.

Prin toate acestea, în societatea românească meteahna discriminării de vârstă este atât de insidioasă încât cei care discriminează nu-și dau seama că, de fapt, bătrânii sunt discriminați de către viitorii posibili bătrâni, fiind clar că, prin acest tip de discriminare, tinerii își discriminează propriul viitor, ceea ce înseamnă că discriminarea de vârstă constituie o modalitate anticipată de autodiscriminare și, deci, o manifestare aberantă de negare de sine.

Astfel, prin ruptura discriminatorie dintre generații, părinții nu sunt în stare să aline eșecurile sentimentale ale copiilor, iar aceștia nu sunt în stare să aline restrângerea existențială a părinților. Și, cum, pe măsură ce cresc, copiii devin în raport cu părinții tot mai străini, părinții însă simțindu-se în continuare obligați să-i ajute și, respectiv, cum relațiile dintre părinți și copii sunt forfecate între

speranța naivă a părinților de a fi ajutați la bătrânețe de copii și gândul viclean al acestora de a-i exploata pe părinți până la ultima suflare, rezultă că și între părinți și copii ruptura și discriminarea sunt deosebit de grave, gravitatea acestei rupturi și a acestei discriminări putând explica atât faptul că, în majoritatea cazurilor, copiii, deși când nu mai au părinți le plâng lipsa, iar când îi mai au îi ignoră sau chiar își bat joc de ei, cât și faptul că deși tinerii acordă mare importanță sărbătoririi propriei zile de naștere, ei însă nu mai acordă vreo importanță celor care i-au născut.

În societatea românească, discriminarea de vârstă este agravată inclusiv de mass-media, în special prin publicitate, prin discrepanța atât dintre imaginea de forță, farmec și entuziasm atribuită tinereții și imaginea de neputință, ramolire și renunțare impusă bătrâneții, cât și dintre incitarea tinerilor spre consum, distracții și aventură și inhibarea bătrânilor spre moderație, prudență și oblojire.

În astfel de condiții, suferința este atât de întipărită pe chipurile românilor, încât ritmul îmbătrânirii de la o generație la alta este tot mai accelerat, accelerându-se în aceeași măsură și

discriminarea de vârstă, tinerii nefiind în stare să înțeleagă inclusiv că, nu demult, părinții lor au arătat ca ei și că, nu peste mult timp, ei vor arăta ca părinții, într-un proces galopant de înstrăinare și nefericire.

Așadar, în societatea românească, tinerii, tot mai mulți și până tot mai târziu, nefiind primiți în muncă și, deci, în societate, iar adulții, tot mai mulți și tot mai de devreme, fiind excluși din muncă și, deci, din societate, rezultă cât de extinsă este discriminarea de vârstă în societatea românească și că, astfel, vârstele de intrare în/și de ieșire din activitate sunt obligate să accepte descensiunea statusului lor social spre starea etichetată în „noua democrație” ca nașpa, ca pulime.

De aceea, românul ajuns la scadența coborârii pe topoganul final, alunecă îngrozit nu de certitudinea morții, ci de neșansa de a se fi născut. Și, cum o asemenea îngrozire este contrară legii firii, în aceasta constă – *în a fi în contra legii firii* -, blestemul-blestemelor nației române. Nație croită pe invers.

1.5. Rigori evazive

Fiind de așteptat ca într-o societate aflată în stare de „nașpa”, de „pulime” să se înmulțească și să se agraveze cazurile de încălcare a normelor și legilor, deci a cazurilor de *devianță* și *delincvență*, se impune a le analiza manifestările, acestea concretizându-se sub formă de: *crime violente*, comise împotriva persoanei sau a proprietății; *crime morale*, prin care făptașii se autovictimizează; *crime profesionale*, comise de funcționari, specialiști și manageri; *crime organizaționale*, comise de conducerea marilor organizații; *crimă organizată*, comisă de organizații constituite în acest scop.

Devianța și criminalitatea au fost explicate prin: *factori biologici*, aceștia fiind de tip degenerare fizică, predispoziții temperamentale și structuri cromozomiale; *factori psihologici*, aceștia fiind de tip psihopatie și sociopatie; *factori societali*, aceștia fiind de tip anomie, tensiune structurală, asociere diferențială și etichetare.

Devianța și delincvența, depinzând de modul în care normele se adaptează circumstanțelor,

reiese că, dacă, spre exemplu, normele rămân, în perioade de criză, inflexibile în raport cu nivelul posibilităților, societatea este nevoită să accepte tacit atingerea obiectivelor prin modalități ce se abat de la norme, fără însă, a le contesta, precum în timpul comunismului, când, deși nu erau contestate normele cinstei, era, însă, socialmente acceptat furtul de la cooperativele și fermele agricole, făptașii fiind considerați descurcăreți, nu hoți.

Astfel, a apărut și a proliferat un tip pervers de norme, *norme de evaziune*, ca modalități semi-instituționalizate de devianță și delincvență, prin care, diminuându-se din ce în ce mai mult cenzura morală, s-au deschis zăgazurile infracționalității, ajungându-se la cvasi-generalizarea corupției și a jefuirii.

Trecerea interpretării comportamentelor, de la normal la deviant și de la deviant la normal, fiind o problemă de filtrare socială, depinde atât de pragul de exigență al normelor și legilor, cât și de fidelitatea agenților de control social în asigurarea respectării acestora. Deși fiecare societate are un anumit prag al exigenței normative și o anumită fidelitate a agenților de control social, totuși, atât pragul exigenței, cât și

fidelitatea agenților se diferențiază în funcție de statusul socio-economic al indivizilor.

Astfel, în societatea românească se constată că, pentru aceleași tipuri de comportamente, indivizii cu status social inferior (săraci, neangajați, necalificați) sunt considerați devianți sau delincvenți și, ca atare, condamnați la închisoare, inclusiv pe termen lung, în timp ce indivizii cu status social superior (bogați, manageri, mai ales parlamentari) sunt considerați normali, cazurile neluându-se în seamă, iar dacă se iau, nu se înregistrează; dacă se înregistrează, nu se instrumentează; dacă se instrumentează, nu se judecă; iar dacă se judecă, se achită sau se condamnă cu amenzi sau cu închisoare cu suspendare.

În plus, ținându-se cont că valoarea economică a fraudelor comise de companii și de profesioniști este de zeci de ori mai mare decât aceea a fraudelor comise prin violență asupra proprietății, rezultă că devianța, ca raportare la sistemul de norme, este interpretată de pe poziții de forță și că, deci, sistemul de norme este un produs al structurii de putere, pus în slujba celor care dețin puterea sau doar a unuia dintre aceștia. Și e așa, de când lumea!

Urmare a schimbărilor survenite în societatea românească după anul 1989, devianța și delincvența au luat o turnură imprevizibilă prin: *abundența* de obiecte valoroase și ușor transportabile; *proliferarea* magazinelor, sucursalelor bancare, bancomatelor și oficiilor de schimb valutar; *accentuarea* purtării ostentative de obiecte de lux; *înmulțirea* deplasărilor nocturne și în locuri izolate; *extinderea* perioadelor de nesupraveghere a locuințelor; *creșterea* ponderii persoanelor vulnerabile; *lărgirea* pieței de desfacere a bunurilor și serviciilor.

Într-o asemenea societate, tăvălugul devianței și delincvenței a strivit, inclusiv simboluri ale moralității naționale – procurori și judecători de la cele mai înalte niveluri – care și-au pervertit conștiința și deontologia pentru imacularea unor infractori de impact național, fiind de înțeles că, sub asemenea auspicii, infracțiunile mărunte sunt percepute cu toleranță sau chiar cu duioșie.

Se întâmplă astfel deoarece românii, nefiind pătrunși de cerințele credințelor, valorilor, normelor, tradițiilor, moravurilor și legilor, nu simt niciun fel de respect pentru acestea, fiind

permanent tentați să le încalce, motiv pentru care ei sunt plini de admirație față de cei care le încalcă în stil mare și sunt copleșiți de milă față de cei care, încalcându-le, se află în anchetă sau sunt condamnați. Așa se explică faptul că, la alegeri, cu cel mai mare scor au fost aleși sau realeși candidați aflați după gratii.

Dar, după cum avertizează marele scriitor englez George Orwell, autor la alegoriei „Ferma animalelor” și al utopiei politice negative „1984”, „Un popor care votează corupți, impostori, hoți și trădători, nu este victimă! Este complice.”.

Și, cum un popor „complice” la corupție, impostură, hoție și trădare se dedă la așa ceva, pentru că el însuși are în sânge viciile respective, este cert că aparenta societate pe care o improvizează un asemenea popor constituie, prin sine, un malaxor de alterare, în stare să altereze aproape pe oricine, inclusiv pe mulți dintre cei neînclinați la alterare.

Aceasta înseamnă că alterarea s-a indus structural în mentalul național, afirmația de față fiind confirmată incontestabil și de constatarea curentă că, deși majoritatea populației își exprimă în public acordul pentru măsuri

drastice împotriva corupției, în intimitatea gândurilor și faptelor însă, îi admiră și îi votează cu entuziasm pe corupți, mai ales pe cei penali sau condamnați, ceea ce relevă că mentalul național românesc este scindat în contradicții de factură aberantă și că, deci, societatea românească se află în stare patologică.

Toate acestea pentru că – după cum atenționa, în anul 1936, Ctin Rădulescu Motru, în studiul „Psihologia poporului român” – „la noi este un fapt recunoscut că legile nu se respectă”, „nu se respectă nici de aceia care le fac, nici de aceia pentru care se fac”, fiind clar că „românul consideră nerespectarea legilor ca un titlu de mărire și de putere”.

Așadar, deși empatia românilor față de corupți, penali și condamnați este mod național de a fi, ținându-se cont însă, că ei, refuzând instinctiv să-și însușească vreo normă, sunt predispuși la traiectorii penale, se poate prezuma că, prin acest tip de empatie, românii își manifestă, de fapt, empatia față de propriile predispoziții penale și, prin aceasta, ura și împotrivirea față de lege și justiție.

În asemenea societăți, conform spuselor academicianului Florin Constantiniu, „popoarele

de oi nasc conducători lupi”. Și, fiind clar că slăbiciunea de personalitate a unui popor este dată de slăbiciunea de personalitate a majorității, este cert că, cu cât este mai adânc decalajul de putere de personalitate dintre majoritate și minoritatea tare (aristocrația materială, financiară, managerială, medicală, judiciară, birocratică, religioasă), cu atât acesteia i se stârnește pofta de a prădui, exact așa cum fuga căprioarei stârnește reacția de prădător a lupului.

În societatea românească prăduirea, transpunându-se în corupția pretinderii pe față a mitei, constrângerii contextuale de a se da mită și reflexului de a mitui, se manifestă atât de extins, încât poate fi considerată pandemie națională. Și, așa cum prădătorii își pândesc prăzile în locurile vitale din preajma surselor de apă, tot așa procedează și cei care, controlând trecătorile obligatorii ale vieții, pândesc necruțători momentele scadente de trecere prin naștere, boală și moarte.

În esență, mituirea este un act de prăduire, un act prin care prădătorul sfășie, pe viu, ca hienele și șacalii, din pradă. Fenomenul este atât de pervers încât prada, pentru a supraviețui, ca

în caz că trebuie să se opereze, a ajuns să se ofere, chiar și cu intervenții și insistențe, spre a se sfâșia din ea, altfel neacordându-i-se nici măcar o privire. Rezultă că soarta românilor este cam ca a acelor specii de șopârle care, pentru a scăpa din gura prădătorului, își cedează o parte din corp, coada sau piciorul înhățat, și că, deci, în societatea românească, relațiile sunt de tip „care pe care”, specifice faunei din savană și junglă.

Prăduirea se manifestă atât prin pandemia mituirii, cât și prin escrocherie și furt. Din punct de vedere etic, acestea sunt manifestări de imoralitate, iar din punct de vedere juridic, infracțiuni. Aprofundând abordarea acestor fenomene spre cauzalitatea istorică, inclusiv etno-genetică, este plauzibil că – din moment ce prin mituire, escrocherie și furt, făptașii dovedesc că nu au niciun pic de milă față de victime, că nu au niciun fel de sentimente față de ele, că nu le resimt absolut deloc a fi sufletește de același neam cu ei, astfel de indivizi neavând, de fapt, niciun neam – aceste fenomene sunt cauzate de lipsa totală a sentimentului de apartenență comună, a sentimentului de comuniune și, deci, în cele mai profunde

instanțe, sunt cauzate de starea de neconstituitre ca societate, de neconstituire ca neam.

Așadar, prăduirea fiind o manifestare specifică lăcomiei și cum aceasta este cauzată de incapacitatea psihicului de a-și impune limite raționale, este incontestabil că lăcomia constituie o manifestare de dezechilibru psihic și, deci, un sindrom de arierație, adică de imaturitate emoțională, de incapacitate sufletească de raportare omenească la sine și la oameni.

În societatea românească, lăcomia se manifestă mai ales prin intensificarea la nivel de desperare a goanei după avere, putere, lux, distracții și notorietate. Și, din moment ce inclusiv cele mai bogate, puternice, luxoase, distrate și notorii persoane își finalizează viața, exact ca și cei din urmă muritori, prăbușindu-se în mizeria urinării și defecării pe sine, este zdrobitor de evident că această goană constituie prin sine o amăgire și că, deci, ar fi înțelept ca oamenii să-și organizeze viața în chibzuința moderației, modestiei și armoniei. Printr-un astfel de proiecție de viață, căderea finală având loc de mai jos, nu de la înălțimea amăgirilor,

crește probabilitatea ca ființa să o întâmpine cu o anumită înțelegere și împăcare, nu cu disperarea dezamăgirii totale, și, deci, cu un anumit rest de demnitate.

Imaturitatea emoțională exhibându-se inclusiv prin nerușinare, o astfel de nerușinare s-a exhibat prin forma inițială a proiectului legii pensiilor suplimentare pentru parlamentari (pensie în plus față de pensia pe bază de contributivitate, de care aceștia beneficiază și pentru activitatea de parlamentari), în proiect prevăzându-se, pentru o activitate de parlamentar de 6 luni (timp în care abia se formează comisiile de specialitate și abia află unde se găsesc bufetul și toaleta), o pensie suplimentară mai mare decât pensia pentru limită de vârstă a unui inginer, medic sau profesor după 40-45 de ani de muncă. Și, cum instituționalizarea nerușinării, chiar de către forul suprem al statului, supune alterării întreaga societate, astfel se prefigurează viitorul României.

1.6. Unicități gregare

Oamenii fiind diferiți, urmăresc insistent, chiar cu înverșunare, să se diferențieze din cât mai multe puncte de vedere, mai ales ca frumusețe, eleganță, avere, venituri, rezidență, pregătire, cultură, funcții, relații și stil de viață, poziția dobândită astfel, constituind *statusul social*.

În măsura în care statusurile sociale sunt consistente, coerente și echilibrate, în aceeași măsură ele se delimitează și devin complementare, deci, interdependente, precum statusul de profesor cu cel de elev/student, cel de medic cu cel de pacient, rezultând că statusurile respective s-au generat în mod complementar unul pe altul și că ele pot exista numai în reciprocitate.

Prin interdependență, statusurile se integrează în *instituții sociale*, precum statusurile de profesor și de elev în instituția educației, cele de medic și de pacient în instituția medicinei. Și, cum instituțiile sunt, prin funcțiile îndeplinite, tot complementare, ele se constituie ca ansambluri sociale interdependente, prin care societatea se

organizează (structurează) ca un întreg funcțional, transformându-se, astfel, în *sistem social*, apt să funcționeze și să dăinuiască prin sine însuși.

Dacă însă, statusurile profesionale se creează prioritar pe bază de favoritisme (nepotisme, pile, relații), așa cum s-a întâmplat în timpul comunismului în societatea românească, nu în funcție de potențialul indivizilor, ele se constituie în mod fals și, prin integrare cu celelalte statusuri, le falsifică pe toate. Și, cum statusurile sociale falsificate se raportează unele față de altele într-o falsă complementaritate, rezultă un mod fals de structurare a societății, prin care aceasta își falsifică însăși condiția de sistem și funcționalitatea. Din aceste motive, comunismul s-a autoprăbușit, iar tranziția, ca proces de defalsificare, fiind fără precedent în istorie, este imprevizibilă în evoluție și finalitate.

Individul, fiind viu, socialmente se mișcă permanent, dar nu cum îi trece prin cap, ci, sub presiunea societății, conform statusului său, motiv pentru care el este nevoit să practice modelele de comportament specifice acestuia – diferențiate însă, atât în funcție de statusul partenerilor de interacțiune, cât și de

circumstanțele interacțiunii – comportamentul conform statusului constituind *rolul social*.

Realizarea rolului depinzând de status, dar prin intermediul individului, este clar că unicitatea personalității acestuia conferă realizării rolului o notă personală, prin care raportul de dependență față de status devine relativ, fiind plauzibil că realizarea rolului depinde de posibilitățile native ale individului, de modul în care acesta a fost pregătit pentru rol, de semnificația rolului în mediul respectiv, dar mai ales de gradul de identificare a individului cu grupurile în care își manifestă rolurile, rolul cel mai important fiind determinat de grupul cu care el se identifică total, astfel încât acesta poate deveni scop al vieții sale, așa cum este familia pentru majoritatea adulților.

Față de toate acestea, trebuie ținut cont că, dacă unul dintre roluri îl depășește pe individ, tensionându-i-se, astfel, resursele fizice, psihice și de timp, sau dacă individul nu se regăsește afectiv într-un anumit rol, tensionându-i-se, astfel, resursele emoționale, el riscă să fie marcat de *tensiuni de rol*, iar dacă individul joacă simultan roluri concurente, precum cele de la serviciu cu cele domestice, sau roluri

incompatibile, precum cele de vedetă cu cele domestice, el riscă să fie marcat de *conflictele interroluri*.

Chiar și în cazul în care rolurile se derulează strict succesiv, derularea fiecărui rol riscă să fie afectată de conflicte interne, *intrarol*, cauzate de: *discrepanța* dintre idealul de rol de la momentul modelării individului și modul real în care se practică rolul; *participarea* individului la mai multe grupuri, cu valori, modele și moduri divergente de interpretare a rolurilor; *incompatibilitatea* dintre potențialul nativ al individului și cerințele rolului atribuit, precum în cazul timizilor promovați în funcții de conducere.

O situație specială de conflict intrarol se provoacă atunci când indivizii proveniți dintr-o populație cu *personalitate de bază (națională) slabă*, așa cum sunt românii, ocupă *statusuri sociale de forță*, așa cum sunt cele de manager, magistrat și polițist, incompatibilitatea dintre slăbiciunea lor de personalitate și cerințele de forță ale statusurilor respective constrângându-i spre un mod caricatural de *a-și juca rolul*.

Și, cum ansamblul statusurilor de o anumită specializare constituie o instituție, este cert că

un ansamblu de statusuri ai căror ocupanți își joacă rolul în mod caricatural, în loc să structureze o instituție, improvizează o butaforie și, deci, în loc să presteze, se scâlâmbăie, convertindu-și funcțiile în disfuncții sau chiar în antifuncții. Astfel, se poate explica de ce în societatea românească sunt încă multe cazurile în care polițiști, procurori și judecători prestează în batjocură sau se manifestă ei înșiși, în stil mare, ca infractori.

Într-o asemenea societate, dramatismul traiectoriei existențiale atinge frecvent paroxismul, atât în cazul tinerilor, prin imposibilitatea de a dobândi un status social și, deci, de a juca vreun rol, cât și în cazul vârstnicilor, prin pierderea cu mult anticipată a statusului social și, deci, imposibilitatea de a mai juca vreun rol.

Și, cum prin legea firii, în orice om normal pulsează nevoia – pentru a se simți util și, deci, încă viu – de a juca un rol, este plauzibil că o parte semnificativă a tinerilor, vârstnicilor și chiar și a adulților este socialmente condiționată să încerce să joace vreun rol, inclusiv tatonând traiectorii deviante și delincvente, aceste fenomene de deturnare existențială fiind printre

cauzele agravării stării etichetate în „noua democrație” ca nașpa, ca pulime și, prin aceasta, a supraaglomerării închisorilor din România.

Deși societatea românească se prezintă astfel, inclusiv în cadrul acesteia se constată un proces de stratificare. Acest proces, conceptualizat ca *stratificare socială*, este multidimensional, incluzând criteriile de *clasă* (economic), înțeles atât ca avere, cât și ca venituri; de *status* (prestigial), înțeles, atât ca importanță a ocupațiilor, cât și ca durată și consistență a pregătirilor; de *putere* (politic), înțeles, atât ca potențial de a convinge, cât și de a constrânge.

Deși metodele de ierarhizare prezentate par apte să clasifice riguros, totuși, trebuie ținut cont că există ocupații considerate inferioare, precum cele din salubritate, fără prestația căroră inclusiv mari comunități ar sări în aer în doar câteva zile și că, deci, se impune ca ocupațiile să fie privite și interpretate inclusiv sistemic, în complementaritatea lor funcțională.

Consistența stratificării sociale, depinzând de maturitatea culturală a societății, devine explicabil faptul că societatea românească fiind, în stadiul preindustrial, înapoiată, a fost vag

structurată. Din acest motiv, în societatea românească n-a existat aristocrație și, deci, comunitățile românești (satele, târgurile), neavând stăpân, au rămas atât fără autoritate, predestinându-se, astfel, anarhiei, cât și fără modele valorice, predestinându-se, astfel, stagnării.

Anarhia și stagnarea din stadiul preindustrial, fiind, deci, structurale, au afectat structurarea societății, inclusiv în stadiul industrial, motiv pentru care în societatea românească, în timpul capitalismului, liberalismul de piață s-a pervertit în libertinism de jaf, iar în timpul comunismului, „centralismul democratic” s-a pervertit în jaf centralizat.

În esență, în societatea românească, în urma vechiului capitalism a rezultat, prin exploatare economică, o masă săracă material, categorisită prin sufixul „-ime”, de fosta protipendadă, ca *sărăcime*, iar în urma comunismului a rezultat, prin spălarea creierului, o masă săracă cu duhul, categorisită și ea tot prin sufixul „-ime”, de noii parveniți, ca *pulime*. Această categorie este atât de inconsistentă încât se automarginalizează, motiv pentru care ea nu contează ca strat social și, deci, societatea, în loc să se stratifice, se

polarizează într-o margine amorfă, jefuibilă la discreție, și un vârf ascuțit, de jefuitori discreționari.

Și, cum o asemenea polarizare este atât disfuncțională, blocând evoluția societății, cât și periculoasă, riscând să arunce societatea în haos, devine plauzibil că societatea românească va putea să se stratifice conform unui model funcțional – în care clasa de mijloc să fie atât de consistentă, încât să descurajeze excesul celei de sus și să stimuleze progresul celei de jos –, atunci și numai atunci când apariția clasei de mijloc nu va mai fi trenată de existența categoriei amintite, adică, numai după ce, prin legea firii, vor dispărea categoriile etichetate ca nașpa, ca pulime și urmașii urmașilor lor. Aceasta se va constata doar atunci când, premergător și în zilele de 14 octombrie, la Iași, și de 26-27 octombrie, la București, nu vor mai avea loc asalturi de masă.

Deși este mult până să se ajungă la această stare, totuși, și în societatea românească se constată că, în lupta permanentă pentru înălțarea sau cel puțin pentru menținerea statusului social, unii oameni au capacitatea de a-și înălța statusul, în timp ce alții nu o au nici

măcar pe aceea de a și-l menține, fiind nevoiți să coboare social, acest proces de urcare-coborâre în structura societății constituind *mobilitatea socială*.

În cazul individului, mobilitatea socială depinde, pe de o parte, de cerințele funcționale ale societății de modificare a structurilor și de flexibilitatea structurilor de a se modifica conform cerințelor funcționale, iar, pe de altă parte, de capacitatea individului de a-și modifica poziția socială pe măsura cerințelor funcționale și a flexibilității structurale, deci, pe măsura oportunității.

Dar, cum structura se dovedește flexibilă, când se trece de la practica tradițională de moștenire a pozițiilor sociale, deci, de la imobilitate socială, la atribuirea funcțională, după *merit*, a acestora, rezultă că în momentul în care societatea acceptă căderea socială a indivizilor din clasele privilegiate, ea trece testul de flexibilitate și devine o *societate deschisă*.

La stadiul de *societate deschisă*, societatea își poate încadra funcțional pozițiile cu indivizi valoroși, devenind, astfel, tot mai performantă, iar indivizii se pot împlini performant, devenind, astfel, tot mai valoroși. Complementaritatea

creată în acest fel între individ și societate generează atât echilibrul dinamic, apt să prevină convulsiile specifice mișcărilor egalitariste, cât și un nou sistem de valori, bazat pe pregătire, carieră, cultură și prosperitate.

În societatea contemporană, flexibilitatea structurilor constituind deja un „dat” istoric, rezultă că mobilitatea socială depinde de oferta de ocupații și, respectiv, de potențialul indivizilor de a răspunde acesteia. Dar, cum potențarea indivizilor pe măsura ocupațiilor se realizează prin *educație*, devine evident că aceasta constituie vectorul de legătură dintre individ și ocupație, deci, mijlocul de realizare, nu determinantul mobilității sociale.

Condiționarea socială a mobilității individului este atât de mare, încât orice societate stratificată se definește prin existența unei probabilități determinate de a prevedea statusul unui individ la un moment dat, pe baza cunoașterii statusului său ori al familiei sale la un moment anterior, ceea ce în limbaj popular se poate parafraza prin expresia „spune-mi ce ești sau de unde provii, ca să-ți spun ce vei fi”. Din această probabilitate reiese măsura în care structura socială determină structura

educațională și, prin aceasta, structura ocupațională, respectiv măsura în care inegalitatea socială determină inegalitatea șanselor și, în consecință, perpetuarea inegalității.

În România, industrializarea comunistă a stârnit o mobilitate socială uriașă, dar statusurile dobândite astfel, chiar și cele înalte, de inginer, de economist, de profesor, – manifestându-se, conform principiilor comuniste, necompetitiv, deci, în mod nevaloric, și, conform practicii comuniste, sub presiunea discreționară a activiștilor și securiștilor, deci, în mod antivaloric – s-au devalorizat la nivel de roluri de mici funcționari și chiar de muncitori necalificați, pentru corvezi în agricultură, construcții și salubritate.

În acest fel, mobilitatea socială, constând în obținerea de diplome, nu de statusuri sociale autentice, a fost o mobilitate aparentă, care, creând indivizilor anumite pretenții de status, dar nu și posibilitățile de rol de a și le satisface, a dus la forfecarea și prăbușirea motivațională a acestora într-o apatie ce pare de neurnit, chiar și la atâția ani de la revoluție.

Deși unele statusuri sociale vitale, precum cele din medicină, și-au putut practica rolurile, ținându-se cont însă, că aceasta s-a produs în condiții de întârziere informațională și tehnologică de ordinul deceniilor față de nivelul mondial și, respectiv, în condiții de salarizare ce au convertit deontologia în lichelism, rezultă că și în aceste cazuri mobilitatea socială ascendentă a fost, într-o măsură semnificativă, tot aparentă.

Fiind plauzibil că dacă în societatea românească mobilitatea socială s-ar manifesta ca într-o societate dinamică, ar exista șansa ca ponderea categoriilor etichetate ca nașpa, ca pulime să scadă și, deci, să se diminueze și efectele trenante ale inerției lor statice asupra dinamicii societății.

Dar, din moment ce în societatea românească, după revoluție, au parvenit, prin îmbogățire, preponderent mitocanii, este clar că, îmbogățindu-se, mitocanii n-au mai resimțit constrângeri materiale și, astfel, nici constrângeri comportamentale, comportându-se exact „așa cum vrea mușchii lor”, adică și mai mitocănește, ceea ce înseamnă că, prin

parvenire, mitocanii nu se emancipează, ci se hipermitocănizează.

Așadar, sub avalanșa hipermitocănizării, societatea românească este, la nivel central, strivită de călcâiul clanurilor de cumetrie, iar la nivel județean și local, închisă în feudele noilor baroni, prin puterea de șantajare pe care o au aceștia de a acorda alocațiile sociale, inclusiv unor „sărmani” cu Mercedes și „orbi” ași ai volanului, în funcție de interesele lor electorale, rezultă că starea de nașpa, de pulime este supusă programatic perpetuării ca iobăgime electorală.

Situația este atât de gravă încât a atins pragul critic ca inclusiv parlamentarii să conștientizeze necesitatea de a avea curajul și deci, de a-și asuma responsabilitatea legiferării atribuirii alocațiilor sociale pe baza unor criterii obiective de vârstă, stare a sănătății și circumstanțe justificative.

Până atunci, dacă va exista vreodată un *atunci*, țara, aflată la discreția clanurilor de cumetrie și a baronilor locali, se prezintă ca transformată într-o scenă generalizată de dezmăț perpetuu, scenă de pe care aceștia: se dedau la spectacole de cea mai grotescă factură;

jefuiesc pe față în proporții de feude; se înscăunează în funcții și pe salarii de prăpăd; se împopoțonează cu cele mai înalte titluri academice și ordine de stat prin aranjamente de amantlâc și gașcă; se trimit unii pe alții în excursii de stat pe tot globul; își savurează zgomotos patriotismul în concedii exotice; strigă în gura mare, chiar și în fața justiției, că sunt mafioți, toate acestea derulându-se ca și cum țara a fost predestinată să le fie pradă.

1.7. Evoluții stagnante

Încă din prima zi de viață, orice copil normal începe să se formeze sub influența adulților și copiilor din jur, acest proces spontan de formare constituind *socializarea*. Socializarea începe în prima clipă a vieții, prin simplul fapt că nou-născutul, fiind total dependent, polarizează, pentru a fi îngrijit, familia și o parte din rude și vecini. Din această poziție, copilul începe să înțeleagă că el constituie ceva aparte în mediu, devenind conștient, atât de *sinele* său, cât și de sinele celorlalți. Astfel, el sesizează din ce în ce mai clar că oamenii sunt diferiți, că se comportă

în mod diferit și, respectiv, că oamenii, fiind diferiți, pretind copiilor să se comporte în moduri diferite. Din diversitatea acestor moduri de comportament, copilul este nevoit, pentru a se menține în interacțiunile vitale lui, să imite comportamentul persoanei de care depinde cel mai mult, însușindu-și, deci, primul comportament concret.

În timp, copilul sesizează că oamenii se comportă atât în funcție de felul lor de a fi, de sinele lor, cât și în funcție de ceea ce sunt – părinți, frați sau bunici; femei sau bărbați; copii, tineri, adulți sau vârstnici; agricultori, păstori sau negustori și multe altele – deci, în funcție de *categoriile sociale* de care aparțin. Și, cum aceste categorii constituie generalizări, copilul își însușește, astfel, comportamentele abstracte specifice bărbaților și femeilor, copiilor, tinerilor, adulților și bătrânilor și ale altor categorii umane, deci, *rolurile sociale* specifice societății sale, precum și credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile pe baza cărora acestea sunt posibile, devenind, prin sine, *ființă socială*.

Deși constituie un proces spontan, neintenționat, merit să asigure continuitatea

societății prin formarea culturală a generațiilor, ținându-se cont că socializarea se realizează: *prin expunerea* selectivă către copii a comportamentelor pozitive și, respectiv, prin escamotarea comportamentelor negative; *prin implicarea* și responsabilizarea treptată a copiilor în activități consacrate social; *prin recompensarea* comportamentelor pozitive și, respectiv, sancționarea comportamentelor negative, înseamnă că socializarea vizează, implicit, sensul valoric al societății.

Și, cum modelarea și, deci, comportarea conform cerințelor sociale, conferindu-i individului gratificații (mulțumiri, elogii, prestigiu, promovări), îi satisfac necesitățile, este clar că, prin jocul conformităților și al gratificațiilor, individul „mușcă din momeala satisfacerii imediate și personale și este prins în cârligul socializării”, acest proces demonstrând că socializarea constituie „un proces prin care individul învață ceea ce trebuie să facă pentru ceilalți și ceea ce poate în mod legitim să aștepte de la ei”.

Deschis, astfel, către societate, copilul iese spre ceata prietenilor de joacă (peers group), care creează copilului prilejul atât pentru

cunoașterea primelor modele de comportament diferite de cele familiale, cât și pentru primele experiențe de libertate, egalitate și spontaneitate. Prin toate acestea, copilul își conturează personalitatea și își fundamentează statusul și, respectiv, își conștientizează valoarea și își prefigurează destinul, fiind gata să iasă spre lumea cea mare.

Ieșind în lume, individul este obligat de viață să-și însușească noi și noi roluri sociale, printre care acelea de elev, student, membru al unor cluburi sau cercuri, salariat, soț și părinte. Dar, rolurile, ca standarde sociale obiective, neputând fi modificate în mod subiectiv de individ, îl determină pe acesta să-și adapteze credințele, valorile, normele, tradițiile, moravurile și modelele de comportament la cerințele lor, deci, să se socializeze în continuare.

În esență, socializarea de la aceste stadii constând în însușirea de noi roluri sau în adaptarea rolurilor, presupune însușirea sau chiar elaborarea personală de *modele de comportament*. Aceasta este posibilă, deoarece, atât situațiile de viață cât și nevoia de a le răspunde repetându-se, individul dobândește

experiența și capacitatea de a sesiza variațiile din comportamentul propriu și din comportamentul altora și, făcând abstracție de diferențe, el generalizează asemănările, pe care le extrage și le integrează în modele proprii de comportament.

Socializarea, depinzând atât de cerințele societății, cât și de necesitățile și posibilitățile individului, se realizează în funcție de multitudinea combinațiilor acestor trei factori. Astfel, indivizii, diferiți ca necesități și posibilități, vor avea chiar și în același mediu social experiențe sociale diferite, care îi vor socializa în mod diferit, iar dacă același individ s-ar afla în medii diferite, unde s-ar putea situa ca fiind cel mai dotat sau ca cel mai puțin dotat, el ar fi socializat în moduri diferite.

Ca atare, indivizii, socializându-se în funcție de cerințele generale ale societății, devin *umani* și, respectiv, în funcție de cerințele specifice instituțiilor fundamentale ale acesteia, precum educația, economia, arta, medicina, guvernarea și religia, se particularizează ca *tipuri umane*, într-o *tipologie* ce, conform studiilor de psihologie a personalității, include: *omul teoretic*, preocupat de cunoașterea științifică;

omul economic, preocupat de bogăție; *omul estetic*, preocupat de artă; *omul activist social*, preocupat de ajutorarea semenilor; *omul politic*, preocupat de putere; *omul religios*, preocupat de transcendență.

Deși aceste tipuri se regăsesc în toate societățile civilizate, fiecare astfel de societate caracterizându-se, însă, prin anumite *idealuri valorice* – așa cum sunt *hărnicia* trebii efectuate la timp, *calitatea* lucrului bine făcut, *ordinea* stabilă a vieții publice, *prosperitatea* certă pe termen lung, *spiritualitatea* stilului de viață, *decența* modului de relaționare, *solidaritatea* trăirii în comunitate – , pune accent pe tipul de personalitate care corespunde celui mai important ideal valoric, transformându-l în *ideal de personalitate*, așa cum mai peste tot se știe că sunt „specialistul” pentru germani, „businessman”-ul pentru americani, „gentleman”-ul pentru englezi și „descurcărețul” pentru... români.

Astfel, cu cât cultura unei societăți este mai consistentă, cu atât forța celui mai important ideal valoric al societății respective fiind mai intensă, se subînțelege că cu atât mai clar și mai atractiv se conturează idealul de personalitate

și, deci, cu atât crește ponderea membrilor care se încadrează în cerințele acestuia, fiind plauzibil că, în momentul în care ponderea acestora devine majoritară, atunci idealul de personalitate se instituie ca personalitate de tip național, ca fel de a fi al unei nații, adică drept *personalitate de bază*.

Tocmai pentru că reprezintă felul de a fi național, personalitatea de bază este aptă să pună în evidență în mod unitar situațiile de interes național, adică toți membrii societății să le perceapă și să le evalueze la fel și, respectiv, să asigure consensul emoțional și acțional față de acestea, adică toți să simtă și să acționeze la fel, ceea ce înseamnă, după cum constată studiile sociologice, că „personalitatea de bază constituie acel tip de personalitate care exprimă cel mai bine valorile esențiale ale culturii respective”.

Reținând că personalitatea de bază „exprimă cel mai bine *valorile esențiale* ale unei culturi”, este logic că, dacă într-o societate nu există „valori esențiale” (așa cum este cazul societății românești, românul nedând doi bani pe hărnicie, calitate, ordine, prosperitate, spiritualitate, decență și solidaritate), nu poate

exista ideal valoric, fără acesta nu poate exista ideal de personalitate, iar fără acesta, populația nu are cum să se modeleze unitar și, deci, nu poate exista nici *personalitate de bază*.

Și, din moment ce copiii, adolescenții și tinerii normali din societățile mature au în „ochii minții” modelul de personalitate ce îl conferă prin sine personalitatea de bază specifică nației lor, este plauzibil că fiecare copil, adolescent și tânăr vor tânji să se modeleze în lumina acelui model, proces în urma căruia personalitățile individuale vor constitui, în funcție de particularitățile native, „variațiuni pe aceeași temă” ale modelului de personalitate respectiv. Astfel, este din nou logic că, dacă într-o societate nu există personalitate de bază, nu există model de personalitate și deci, destinul personalităților individuale se va desfășura fără să aibă la bază vreun model.

Prin lipsa modelului de personalitate, adulții nefiind deci modelați, nu au cum să-și modeleze copiii. Și, cum, prin legea firii, și copiii, la rândul lor, vor deveni părinți, este cert că lipsa modelului de personalitate, deci a modelării, se va transmite din generație în generație în efecte de aleatoriu, adică de haos, vulgaritate, violență,

corupție, hoție, mizerie și orice alt tip de devianță și delincvență. De aceea, în societatea românească, mai ales după devastarea comunistă a continuității istorice, nu se vede și nici nu se întrevade – moral, economic, ambiental – vreun semn concludent de schimbare în bine, stagnarea fiind, deci, în oameni, ceea ce înseamnă că românul a rămas blocat, după cum el însuși se mândrește, la stadiul pretimpuriu de „bulangiu” sau de „șmecherie împuțită”.

Toate acestea s-au agravat în condițiile trecerii de la modelul familial cu mulți copii la acela cu doar unu. Astfel, în cazul familiei cu mulți copii, aceștia, pentru a supraviețui, fiind constrânși de sărăcie să preia din zbor modelele de personalitate ale părinților și ale celor mai mari din jur, se modelau și, deci, se socializau înainte de vreme, devenind apti să viețuiască și să conviețuiască tot mai eficient.

În cazul modelului familial cu un singur copil, însă, acesta – sufocat de excesul de ocrotire specific hiperprotejării și de excesul de atenții specific răsfățului – este atât de agasat de cei din jur, încât îi respinge reactiv, respingându-le, astfel, inclusiv modelele de personalitate. Și,

fiind plauzibil că, fără modele de personalitate, copilul nu are cum să se modeleze și, deci, să se formeze, este cert că el rămâne nesocializat și, astfel, inapt să viețuiască și să conviețuiască eficient, victimă denaturată a excesului nenatural de bine.

Astfel de indivizi, crescuți nesocializați, rămân anomici (fără norme), și, deci, comportamentul, în loc să le fie direcționat rațional de norme, le este împins irațional de impulsii, în special de impulsurile de a distruge, acest tip de impulsii chinuind ființa românească din fragedă pruncie, copiii de români, în special cei ghiftuiți și dospți în fața calculatoarelor, fiind permanent porniți ca, în mână cu un băț cu rol de sabie, să distrugă mai ales ce este frumos, plante și obiecte ornamentale. De aceea, inclusiv sălile de clasă și mobilierul școlar sunt, chiar și imediat după reparare sau schimbare, în stare de jale. Cu astfel de oameni și din această stare se prefigurează viitorul României!

2. PERPETUARE DEZBINATĂ

Pentru a înțelege modul de funcționare al societății românești se impune a clarifica ce sunt instituțiile sociale, tinându-se cont că orice instituție se constituie atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel se integrează într-o entitate de sine-stătătoare, aptă să asigure satisfacerea unui anumit ansamblu de necesități fundamentale. Astfel, au apărut instituțiile: familiei, religiei, economiei, educației, medicinei și guvernării.

Instituțiile ajung la maturitate și, deci, la deplina funcționalitate, atunci când au organizații specifice, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, adecvate, ca specific și nivel, la dimensiunile acestora, așa cum sunt, spre exemplu – de la universități și colegii la grădinițe și creșe – organizațiile instituției educației.

Ca expresie a unor funcționalități specifice, orice instituție presupune satisfacerea reglementată, certă și eficientă a necesităților pe

baza unui sistem de: *relații sociale*, deci, de statusuri și roluri în interacțiune; *valori comune*, deci, de aprecieri, aspirații și opțiuni consacrate; *proceduri comune*, deci, de instrumente și comportamente prestabilite, instituția dobândind în acest mod identitate, funcționalitate și durabilitate.

Astfel, ca o exemplificare, instituția *familiei* a apărut pentru satisfacerea *reglementată, certă și eficientă* a necesităților de supraviețuire personală și de reproducere, socializare și întreținere a copiilor, pe baza sistemului: *de relații sociale* dintre statusurile și rolurile de soț/soție, părinți/copii; *de valori comune*, precum afecțiunea, fidelitatea și stabilitatea; *de proceduri comune*, precum diviziunea muncii și întrajutorarea.

În acest mod, instituțiile devin atât de specifice, încât se resimte necesitatea fundamentării și exprimării lor prin: *simboluri culturale*, ca semne cu rol de a menține trează conștiința apartenenței la instituție; *coduri de comportament*, ca prescripții solemne cu rol de a ghida întreaga viață a individului; *ideologii*, ca sisteme de idei cu rol de a sancționa seturile de norme, explicându-le și justificându-le, astfel

încât să asigure loialitate în cadrul instituțiilor și plauzibilitate în afara lor.

Cu cât particularitățile unei instituții sunt mai evidente, cu atât instituția respectivă, fiind mai delimitată, are *funcții manifeste* (intenționate, așa cum este producerea de bunuri în cadrul instituției economice) mai consistente, astfel încât *funcțiile latente* (neintenționate, așa cum sunt împrietenirea și căsătoria ocazionate de instituția menționată) sunt ori ne semnificative, ori subsumate funcțiilor manifeste, neputând să se transforme în *disfuncții*.

Instituțiile, operând prin intermediul organizațiilor, determină prin caracterul lor formal formalizarea inclusiv a: *spațiului*, prin arhitectura și compartimentarea standardizată a sediilor; *timpului*, prin delimitarea pe bază de pontaje a orarelor și cronometrarea pe bază de norme a operațiilor; *dotărilor*, prin dispunerea și exploatarea tehnologică a echipamentelor; *salariaților*, prin supravegherea acestora pe bază de fișe, dosare și cataloage și, respectiv, prin reglementarea comportamentelor pe bază de regulamente de ordine interioară și de coduri de conduită.

Cu cât organizațiile sunt mai mari și mai complexe, cu atât conducerea lor trebuie să fie mai *raționalizată*, adică, realizată pe bază de reguli, de către profesioniști coordonați în mod ierarhic, deci, în mod birocratic, prin *birocrație*. Birocrația fiind cu atât mai necesară, cu cât sarcinile sunt mai complexe, dar repetitive, de rutină, devine posibilă prin: *diviziunea muncii*, fiecare birocrat fiind specializat și responsabilizat pentru o anumită activitate; *ierarhizarea posturilor*, fiecare birocrat fiind coordonat și controlat de un superior; *formalizarea regulilor*, fiecare regulă fiind precizată în scris și practică în mod obligatoriu; *raportare impersonală*, fiecare individ fiind tratat în funcție de poziție, merit sau problemă, nu de personalitatea sa; *motivare profesională*, fiecare birocrat fiind interesat să facă, prin a se menține și a promova, carieră, toate acestea relevând că birocrația asigură funcționarea de rutină a organizațiilor și a societății și, respectiv, face posibilă *democrația*, de neconceput fără un sistem organizațional, apt să confere și să apere drepturile omului.

Prin toate cele prezentate, având suportul teoretic, să analizăm felul cum s-au format, cum

au evoluat și cum funcționează instituțiile sociale în societatea românească, putem să înțelegem cum a apărut, cum s-a perpetuat și cum se perpetuează starea etichetată în „noua democrație” ca nașpa și ca pulime.

2.1. Conjugări haîne

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine-stătătoare, aptă să satisfacă necesitățile de perpetuare, formare a generațiilor și îngrijire a membrilor neputincioși, atunci s-a constituit *instituția familiei*.

Instituția familiei a ajuns la maturitate și, deci, la deplină funcționalitate, atunci când și-a creat *organizații*, încadrate cu personal specializat, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă drept organizații, *începând*, în capitală, cu comisii parlamentare de specialitate, minister de specialitate, institut și oficii pentru ocrotirea mamei și a copilului, servicii de stare civilă, case de căsătorii, cămine și creșe, și *terminând*, în

comune, cu servicii de stare civilă, casă de căsătorii și creșe.

Față de cele prezentate, se poate considera că familia constituie un grup de oameni legați prin sânge, mariaj sau adopție, care împărtășesc responsabilitatea primară pentru reproducerea și îngrijirea membrilor societății, ceea ce presupune: *satisfacerea* necesităților sexuale; *nașterea*, creșterea și formarea copiilor; *protecția* și ocrotirea membrilor dependenți; *asigurarea* statusului social pentru toți membrii.

În epocile preindustriale, confruntarea cu mediul natural și social era atât de dură, încât familia a inclus, pentru a fi cât mai puternică, tot mai multe grade de rudenie, devenind, astfel, în accepțiunea exprimării actuale, *familie extensivă*. În epoca industrială și, mai ales, în cea postindustrială, însă, cuplul putând supraviețui prin sine însuși, s-a delimitat de restul familiei, constituindu-se, astfel, *familia nucleară*.

Constituirea familiei depinzând de raportul numeric dintre bărbați și femei, reiese că în măsura în care acesta a fost echilibrat, în aceeași măsură familia s-a constituit prin cuplarea unui bărbat cu o femeie, deci, sub formă de *monogamie*.

Compatibilitatea partenerilor depinzând de proveniența lor din aceeași rasă, etnie și religie, s-a impus realizarea căsătoriei în cadrul rasei, etniei și religiei respective, deci, în mod *endogam*, și, respectiv, depinzând și de proveniența lor din același mediu social de vârstă, pregătire și stare materială, s-a impus realizarea căsătoriei în cadrul mediului social respectiv, deci în mod *homogam*, fiind evident că, astfel, s-a descurajat realizarea căsătoriei atât între parteneri din rase, etnii și religii diferite, deci *exogamia*, cât și între parteneri din medii sociale diferite, deci *heterogamia*.

Până la momentul căsătoriei, individul aparține, în majoritatea cazurilor, ca fiu sau ca fiică, familiei din care provine, adică *familia de orientare*. Prin căsătorie, individul își constituie propria familie, *familia de procreare*, care rămâne sub această denumire, chiar dacă partenerii nu pot sau nu intenționează să aibă copii. Tot prin căsătorie, individul devine, în majoritatea cazurilor, membru al familiei de orientare a partenerului său – familia socrilor, aparținând, deci, încă unei familii, *familie prin alianță*.

Căsătoria, creând o familie, instituie o nouă entitate socială, care conferă partenerilor statusuri noi (de soț/soție, ginere/noră și, eventual, de cumnat/cumnată și unchi/mătușă) și prilejuiește relații sociale noi (între noua familie și familiile de orientare și, respectiv, între familiile de orientare ale partenerilor), contribuind, astfel, atât la structurarea statusului social al partenerilor, cât și la structurarea societății, prin care indivizii și societatea devin mai stabili și mai funcționali.

În epoca postindustrială, însă, fiind tot mai frecvente familiile cu un singur copil, în două generații dispar statusurile de frați/surori, unchi/mătuși, nepoți/nepoate, veri/verișoare, cumnați/cumnate, dispărând, ca atare, și relațiile sociale specifice acestora. Și, cum, astfel, indivizii rămân izolați, este cert că societatea decade de la o expresie grafică de păienjeniș de relații de rudenie la o mulțime de puncte dispartate, ceea ce înseamnă că societatea rămâne nestructurată, ca un conglomerat, iar indivizii ca niște pustnici în mulțime, tot mai înstrăinați și desperați.

În societatea românească, instituția familiei s-a instituționalizat pe deplin, atunci când s-a

constituit în mod formal sub auspiciile statului, sub formă de contract între parteneri și între aceștia și stat, familia devenind, astfel, problemă oficială a statului, ferm vegheată din punct de vedere *juridic*, prin a se exclude căsătoriile multiple și între rude de până la gradul IV; relativ vegheată din punct de vedere *educațional*, prin instruirea obligatorie și gratuită a tuturor copiilor; incipient vegheată din punct de vedere *medical*, prin încercări de programe de prezervare și refacere a sănătății, monitorizare a sarcinilor, asistare a nașterilor, profilaxie a noilor născuți și a copiilor. Și, cum în societatea românească instituția familiei a ajuns la acest stadiu, abia în secolul al XX-lea, deci, cu o mie de ani mai târziu decât în societățile civilizate, rezultă care este nivelul de maturitate al familiei românești.

Așadar, din moment ce în societatea românească familia s-a instituționalizat cam cu o mie de ani mai târziu față de societățile civilizate, iar populația este în proporții covârșitoare imatură din punct de vedere afectiv, este plauzibil că în această societate mariajul se realizează sau mai degrabă se

întocmește fără temei afectiv, deci, fără sentimente de dragoste.

Și, cum fără cadrul relațional pe care îl jalonează prin sine sentimentele de dragoste, nu pot exista consistență, stabilitate și predictibilitate, este la nivelul evidenței că, în majoritatea familiilor românești, relațiile dintre soți se desfășoară haotic, fiind la ordinea zilei manifestările de trecere instantanee de la dulcegării și îmbrățișări la înjurături și pumni, și invers.

Într-un asemenea cadru relațional, se constată tot mai frecvent că la începutul mariajului, deși partenerii nu-și datorează reciproc mai nimic, ei, însă, se raportează unul la celălalt cu atenție, sensibilitate și grațitudine, oferindu-și, deci, mai totul, în timp ce către sfârșitul mariajului, deși își datorează reciproc mai totul, se raportează unul la celălalt cu indiferență, insensibilitate și ingrațitudine, neoferindu-și, deci, mai nimic.

Pentru a înțelege la nivel simbolic atitudinea societății românești față de familie și copil, este relevant modul în care majoritatea populației se raportează la simbolul perpetuării, reprezentat prin sine de femeia gravidă, constatându-se

curent că nici pe departe nu i se acordă atenția cuvenită, așa cum, spre exemplu, se întâmplă în mijloacele de transport în comun, în care aproape nimeni nu-i oferă locul, iar unii bărbați reacționează incalificabil, prin expresii de tipul „da', ce, domne, am f....-o eu?", „să-i dea locu' ăla care a f....-o”.

Procesul mondializării, cuprinzând și societatea românească, are o multitudine de efecte, printre care adâncirea eterogenității sociale, accelerarea vitezei schimbărilor, secularizarea mentalităților, liberalizarea sexuală, planificarea natalității, afectându-se, astfel, inclusiv funcțiile familiale de afecțiune, intimitate, reproducere, socializare și protecție, ceea ce relevă că funcțiile familiei sunt în declin, iar familia în criză.

Efectele directe ale acestui declin și ale acestei crize sunt, pe de-o parte, agravarea divorțialității, cu consecințe traumatizante asupra foștilor parteneri și mai ales asupra copiilor, iar pe de altă parte, înmulțirea și consacrarea formelor concurente de viațuire și conviețuire, așa cum sunt celibatul, coabitarea, concubinajul, cuplul consensual, menajul

monoparental, „comunele”, mariajul deschis, familia homosexuală și familia vitregă.

În societatea românească, imaturitatea emoțională se transpune inclusiv în orgolii, ambiții, intrigi, bârfe și dușmăanii. Astfel, deși partenerii vizează o relație de durată, totuși, ținându-se cont că până la formarea cuplului fiecare pretinde să-și adjudece cel mai valoros partener, iar după formare, fiecare pretinzând că este mai valoros decât partenerul, rezultă că, încă din premise, mariajul este viciat de disputarea întâietății.

În plus, tot până la formarea cuplului, tocmai pentru a-l putea forma, partenerii sesizează ceea ce îi aseamănă, iar după formare, pentru a-și prezerva individualitatea, ei sesizând ceea ce îi deosebește, rezultă că, iarăși din premise, mariajul este viciat și de disputarea deosebirilor.

Și, din moment ce în societatea românească, crește văzând cu ochiul liber numărul femeilor care, conștiente de ceea ce sunt, ce sentimente au și ce urmăresc, îl consideră pe cel care o cere de soție, atât un naiv, lipsit de discernământ, ușor pe prostit, cât și un slab de fire, dependent de sexul ei, ușor de „ținut sub papuc”, rezultă că,

într-o anumit număr de cazuri, mariajul este compromis înainte de a se realiza.

Tot în societatea românească, relațiile dintre noua familie și familiile de orientare sunt crunt asimetrice, fiind anecdotic faptul că mama proaspătului familist resimte genetic o exigență dură față de noră. Aceasta, pentru că, pe de-o parte, amândouă concurându-se în aceeași principală menire, menajul, soacra urmărește subordonarea totală și necondiționată a nurorii față de sine, iar pe de altă parte, ea cunoscând din propria experiență, după cum a gândit, s-a exprimat și s-a comportat cu soțul său, comportamentul femeilor în raport cu bărbații și, deci, vulnerabilitățile acestora în raport cu femeile, urmărește cu înverșunare înrobirea nurorii față de „băiețelul” ei. Și, cum de-a lungul unei generații (circa 25 de ani), înrobirea noră, dacă va avea băiat, se transformă în soacră înrobitoare, rezultă încă o dată condiția contradictorie a firii umane.

Toate acestea s-au agravat, după anul 1989, pe fundalul înmulțirii galopante a relațiilor și căsătoriilor de tip, atât exogam, nu endogam, adică între partenerii din culturi și religii chiar și incompatibile, cât și de tip heterogam, nu

homogam, adică între parteneri de vârste, pregătire și avere total discrepante, motivația unor astfel de relații și căsătorii fiind interesele de status social, expresia draconică a acestora fiind banii, averea și notorietatea, între termenii acestui trinom ne mai existând loc pentru sentimente.

Tot după 1989, în condițiile capitalismului sălbatic de tip neocomunist, sunt din ce în ce mai frecvent auzite expresiile „frate-frate, dar brânza-i pe bani” și „iubiți-vă ca frații și mâncați-vă ca câinii” (expresia fiind cacofonică), ceea ce relevă că relațiile bazate pe interese le escaladează pe cele de familie și că, deci, apartenența la familie este tot mai substituită de apartenența la bande și găști.

Față de cele prezentate, este incontestabil că mai relevantă decât cea mai elaborată analiză privind situația familiei în societatea românească este „viitura” zilnică, ce, de peste 20 de ani „inundă” ecranele televizoarelor la jurnalele de știri cu cazuri șocante de căsnicii catastrofale și divorțuri mutilante, de prunci abandonți și copii maltratați, de părinți vârstnici, batjocoriți sau alungați, de batrâne violate chiar de către fii sau nepoți, de incesturi,

comise mai ales de așa-zișii tați vitregi, de cele mai absurde nenorociri casnice (explozii, incendii, electrocutări, arsuri, opăriri, asfixieri, intoxicații, otrăviri, căderi de la etaj, înecări în hazna). Și, pentru că aceste „viituri” zilnice țin de patologie, devine clar care este situația instituției familiei în societatea românească și, prin aceasta, viitorul societății.

2.2. Evlavii păgâne

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine-stătătoare, aptă să asigure satisfacerea atât a necesităților *explicativ-existențiale*, privind creația, devenirea și sensul omenirii și al universului, concretizată în dogme, ca adevăruri imuabile, cât și a celor *normativ-morale*, privind modul de comportare față de sacru, oameni și mediu, și, respectiv, a celor *protectiv-emoționale*, prin crearea speranței de ocrotire, fie și postumă, în „lumea de apoi”, pe baza statorniciei credinței și a periodicității ritualurilor individuale și colective

de comuniune cu sacrul, atunci s-a constituit instituția *religiei*.

Instituția religiei a ajuns la maturitate și, deci, la deplina funcționalitate, atunci când și-a creat organizații, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă, în cazul cultului ortodox, drept organizații, *începând*, în capitală, cu Patriahie, Arhiepiscopie, protopopiate și parohii, institut biblic, facultate și seminar de specialitate, post de radio și tv, editură și așezăminte de ocrotire, și *terminând*, în comune și sate, cu parohii și, în diverse locuri, cu mănăstiri și schituri.

Toate acestea, deoarece necesitatea rațională, de a se impune norme, cât și cea emoțională, de a se crea speranțe, au fost atât de profunde, încât oamenii au fost nevoiți să conceapă o forță supraomenească pe care să o considere cu teamă și supunere, dar și cu încredere și venerație, aptă să vegheze cu intransigență respectarea normelor și să ofere cu generozitate speranțe, fiind plauzibil că, pentru a-și impune realist norme, ei au fost nevoiți să plăsmuiască fabulos dogme și că, deci,

pentru a-și defini existențial sensul au fost nevoiți să accepte explicativ non-sensul.

În esență, religia constituind un raport între omul devenit credincios și „forța absolută”, receptată de acesta ca extraordinară, misterioasă și determinantă pentru el, deci, ca *sacră*, înseamnă că religia transpune individul și sacrul într-o inecuație existențială, prin care individul se supune sacrului și depinde funciarmente de acesta.

Din raportarea inefabilă a individului la sacru, emană emoțional „sentimentul religios”, adică, o trăire unică, resimțită ca „un elan ce determină ființa să își depășească virtuos condiția umană, pentru a se deschide spre ceva immanent și transcendent, care o depășește, înglobând-o totodată”.

Sacrul, ca modalitate de receptare și interpretare a „forței absolute”, a impus oamenilor comportamente ceremoniale de venerare, deci, *ritualuri*, concretizate în: *rugăciuni*, ca mobilizări ale ființei, în vederea apropierii de sacru; *pelerinaje*, ca deplasări periodice în locuri consacrate, în vederea contactării sacrului; *sacrificii*, ca victimizări ale

unor ființe nevinovate, în vederea comunicării cu sacrul.

Astfel, încercându-se impresionarea sacrului, oamenii s-au impresionat pe ei înșiși, inducându-și în comun stări emoționale de excepție și, respectiv, și-au creat un mod unitar de gândire, simțire și acțiune ce le-a conferit, la nivel uman, starea de solidaritate și, în raport cu sacrul, sentimentul de ocrotire.

Inclusiv în societatea românească, deși sub auspiciile sacrului oamenii au suferit nenumărate dezastre absolute (războaie, calamități, decese al copiilor, deces prematur al soțului/soției), în urma cărora au fost tot de atâtea ori grav dezamăgiți, totuși, din moment ce ei continuă să se amăgească prin sacru, rezultă că nevoia emoțională de amăgire este mai puternică decât luciditatea oricărei dezamăgiri și că, deci, oamenii vor continua să se amăgească prin sacru, în pofida chiar și a celor mai tragice evidențe și a celor mai raționale argumente, ceea ce înseamnă că, în fapt, credința este imanentă desperării umane și că nu se va stinge niciodată.

Diferențele fundamentale de mediu dintre zonele globului au determinat diferențierea

interpretării dogmatice a sacrului și, respectiv, diferențierea raportării ritualice la acesta, din această dublă diferențiere decurgând o multitudine de credințe, cele mai importante fiind: hinduismul, budismul, confucianismul, iudaismul, creștinismul, islamismul.

Toate acestea denotă că religia, ca proces cultural de proporții istorice, presupune drept componente: *un trecut*, reconstituit imaginativ printr-un mit original, precum cel al lui Iisus Hristos, astfel încât existența să aibă temei; *un prezent*, construit rațional prin norme de comportament, precum „cele 10 porunci”, astfel încât existența să aibă consistență; *un viitor*, proiectat emoțional prin speranță, precum cea a „vieții veșnice”, astfel încât existența să aibă sens.

Constituirea și, apoi, fragmentarea religiilor au dus la organizarea acestora în următoarele forme: *biserica* sau *eclezia*, ca organizare religioasă majoritară, de nivel național; *denominarea*, ca organizare religioasă importantă, dar minoritară într-o anumită țară; *culte*, ca organizări religioase relativ restrânse, apărute în medii relativ nestructurate din cauza vitezei schimbărilor; *secte*, ca organizări

religioase restrânse, apărute în medii sociale accentuat nestructurate din cauza excesului schimbărilor.

Față de toate acestea, ținându-se cont că în societatea românească creștinarea s-a realizat instituțional, cu biserici și preoți – deci nu doar simbolic, așa cum se spune despre misionariatul Sfântului Andrei – în timpul Țaratului Bulgaro-Român prin limba slavonă, este incontestabil că din moment ce nici preoții și nici populația nu cunoșteau această limbă, ei nu înțelegeau absolut nimic din conținutul metafizic al religiei, serviciul religios fiind astfel perceput doar ca un spectacol fără conținut.

Din această cauză, religiozitatea românilor se prezenta în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea ca atât de superficială, încât însemnările unor personalități românești și străine, printre care Antim Ivireanul, mitropolit al Țării Românești, și Paul de Alep, fiu al patriarhului Antiohiei, și, respectiv, studiile lui Dumitru Drăghicescu, Constantin Rădulescu-Motru și Daniel Barbu constată că românii sunt religioși „de ochii satului însă”, „rar excepții la care religiozitatea să fie pornită din fundul inimii”, motiv pentru care ei „nu știu nimic despre Dumnezeu și

despre fericirea cerească”, „nu au niciun fel de cunoștințe despre semnificația și rostul acestor taine”, „nu știu nici măcar rugăciunile, puțini fiind aceia care știu *Tatăl Nostru*”, că „sentimentul lor religios a rămas superficial și formal” sau chiar că „sentimentul religios este complet absent în sufletul lor” și că ei, în timp ce „frecventează cârciuma zilnic”, nu resimt „obligația conștiinței de a merge la biserică”, iar când, totuși, „rar și sezonier”, mai merg, „merg ca la o priveală”, adică, atât „pentru a privi ca la spectacol”, cât și „pentru a fi priviți” sau chiar „să râdem și să vorbim și să ne facem cu ochiul, mai rău decât pe la cârciume”.

Înstrăinarea sau, mai bine-zis, neapropierea de biserică era atât de gravă, încât, spune Panait Istrati, la începutul secolului al XX-lea, cu toate că prin lege cârciumile se deschideau după terminarea slujbei, țăranii, însă, așteptau în fața cârciumii să se termine slujba, rezultând că ei nu resimțeau sufletește absolut de loc nevoia de a intra măcar o clipă în biserică.

Neapropierea de biserică era cauzată inclusiv de faptul că preoții, neștiind nu numai slavona, dar nici să citească, nu știau, de fapt, nici ce predica, nici ce cântau și nici ce

gesticulau, fiind, astfel, percepuți mai mult spectacular, ca scamatori, decât metafizic, ca înțelepți. Din acest motiv, ei erau considerați, după cum recunoaște însuși conducătorul lor, mitropolitul Antim Ivireanul, ca „cei mai necinstiți și obidiți” membri ai comunităților, „obrazul cel mai ridiculizat”, „izvor nesecat de ironie și de batjocură”, iar preoția, ca „un lucru necuvios și un lucru de nimic” și, fără a i se recunoaște vreo legătură cu „vocația religioasă”, ca „o modalitate de a scăpa de presiunea ruinătoare a administrației financiare”, deoarece preoții nu plăteau impozite, adică, „drept un mijloc legal de evaziune fiscală”.

Prin toate acestea, devin evidente atât faptul că preoțimea nu avea nicio competență religioasă, cât și acela că „în numele stării ei burgheze preoțimea se va simți mai obligată față de statul care a promovat-o, decât față de ierarhia bisericească”, fiind, deci, o preoțime laică, ceea ce dovedește că preoțimea română nici nu putea și nici nu dorea să aibă vreo misiune moralizatoare, această dublă incompatibilitate provocând scindarea normativ-perversă a ortodoxiei românești între „a face ce spune popa, nu ce face popa”.

Aceste constatări fundamentează aprecierile că „românii nu știu ce înseamnă să fii creștin”, că, de fapt, ei „nu au niciun fel de religie, fiind creștini doar cu numele”, că „sunt mai degrabă barbari”, „poporul cel mai ateu, cel mai sceptic, cel mai puțin credincios” sau chiar „un neam necredincios la culme și stricat”, că creștinismul românesc este doar „un nume sec și uscat” și că din moment ce la români, pe de o parte, „deriziunea nu scutește nici măcar datoria cea mai elementară a creștinului, spovedania și împărtășania în Postul Mare”, euharistia fiind primită „fără reale motivații spirituale”, ci numai „din obicei” și „pentru privirea oamenilor”, iar pe de altă parte, lucrurile sfinte sunt „batjocorite”, poruncile lui Dumnezeu „ocărate”, legile creștine „măscărite”, românii „înjurând absolut orice, deci, inclusiv de toate tainele sfintei biserici”, devine inconstestabilă concluzia, formulată de însuși mitropolitul Antim Ivireanul, că românii și limba vorbită de ei erau, la începutul secolului al XVIII-lea, „mai păcătoși decât toate neamurile și decât toate limbile”.

Astfel, după cum argumentează Daniel Barbu, deși „țăranii trăiau într-un timp creștin,

marcat de sărbători creștine și populat de personaje ale panteonului creștin”, totuși, din moment ce „obiceiurile și ritualurile magice” (adică cele păgâne, n.n.) practicate de români „nu s-au lăsat cu adevărat modelate de credința Evangheliei”, ele numai „insinuându-se într-o cronologie creștină, imitând sau doar împrumutând limbajul, simbolurile și valorile vieții creștine”, este plauzibil că „conținutul acestui timp nu are prea mult de-a face cu credința Bisericii, cu Sfânta Liturghie și cu sacramentele ei”, reieșind, după cum conchide Dumitru Drăghicescu, că „creștinismul de suprafață al românilor ascunde și maschează un temei de păgânism profund și adevărat” și că, deci, românii „se creștinară în aparență, schimbară numai ceva din forma și din înfățișarea vechiului lor păgânism, căruia, neavând niciun nume, i se zise creștinism”.

Această mixare de practici păgâne în ritualuri creștine, fiind prin sine improprie și, deci, neproductivă, nu putea sluji cu nimic vieții reale, provocându-se, astfel, comutarea escatologică a sensului existenței în ireal, plăsmuit fabulos ca paradis al vieții veșnice. Dar, în așteptarea paradisului vieții veșnice, deci, în

așteptarea mai întâi a morții, viața reală a fost atât de neglijată încât a fost predestinată iadului înapoierii, iar individul s-a simțit atât de deresponsabilizat încât s-a predestinat păcătoșiei impulsurilor. În aceste condiții, „răul nefiind privit ca o dimensiune a subiectivității”, individul n-a dobândit conștiința comiterii păcatului și, deci, iertarea de păcate „nefiind privită ca rod al luptei de fiecare zi împotriva păcatului”, nu depinde activ de voința individului, ci pasiv, de apartenența sa la ortodoxie.

În acest context, ținându-se cont atât de faptul că orice credință constituie prin sine un proces, deci, ceva ce are loc cu regularitate, în timp ce tradiția constituie un fenomen, deci, ceva ce se întâmplă doar periodic (de sărbători, de Anul Nou, de aniversări) și ocazional (cu prilejul botezurilor, nunților, înmormântărilor), cât și de faptul că românii merg la biserică numai de sărbători și cu prilejurile amintite, deci, numai periodic și ocazional, nu cu regularitate, cu o oarecare regularitate mergând o parte dintre femeile bătrâne, dintre bolnavii psihici și, până la ușa, dintre cerșetori, devine verosimil că în societatea românească mersul la

biserică și, deci, religiozitatea au mai mult o semnificație laică, de tradiție, decât una spirituală, de credință.

În consens cu toate acestea este și aprecierea lui Daniel Barbu, că „ortodoxia românească este mai mult o tradiție fără credință, decât o tradiție a credinței”, o tradiție, însă, doar pentru populație și, respectiv, o afacere veroasă pentru preoți. Din aceste motive coliva, în loc să constituie un simbol, pregătit cu sfințenie de către credincioși, constituie un furaj dat porcilor chiar de către preoți, după ce ei înșiși au „sfințit-o”, iar sărbătorile religioase, în loc să constituie prilejuri majore de purificare, constituie pretexte frivole de îmbuibare.

Prin toate acestea, ortodoxia românească a devenit atât de vulnerabilă, încât de pe la mijlocul secolului al XVII-lea, „biserica începe să sufere concurența cârciumii, care se ridică în fața ei ca un loc alternativ de formare a atitudinilor colective”. Și, cum „preoții sunt cei dintâi care își încep ziua la crâșmă”, ceea ce înseamnă că înșiși preoții au trecut pe baricada cârciumii, este clar că biserica a pierdut din start și definitiv în fața cârciumii și că, deci, formarea atitudinilor colective trecând de la

fundamentarea prin înțelepciunea pildei la rătăcirea prin impulsia alcoolului, a împins societatea românească pe drumul autodistrugerii.

Acest drum a fost și încă este pățimit la nivel individual de relații interpersonale inumane, românii comportându-se cu românii, după cum constată Antim Ivireanul și Dimitrie Bolintineanu „mai rău decât păgânii”, iar la nivel societal, după cum apreciază Dumitru Drăghicescu, de faptul că „biserica noastră duse neamul românesc, în mai multe rânduri, la marginea pierzaniei”, ceea ce denotă, după cum conchide Daniel Barbu, că „ortodoxia, așa cum este practică de români, constituie fie sursa principală, fie mediul de manifestare a trăsăturilor negative”.

Și, cum în timpul comunismului, prin propaganda „ateist-științifică” și deghezarea securiștilor în preoți sau activarea preoților ca securiști, religiozitatea națională, atât cât era, a fost devastată, este limpede că omul de rând, nemaivând credință și nedobândind încă știință, a rămas fără niciun suport pentru conștiință, decăzând din om în neom, reiese că

trăsăturile negative au devenit „fel de a fi” al românilor.

Acest „fel de a fi” se dezvăluie curent prin vulgaritatea personalității de bază (personalității naționale) românești, românii de rând, inclusiv băieții și fetele de vârste din ce în ce mai mici și doamnele și domnișoarele de condiție din ce în ce mai bună, înjurând de absolut orice, în special de mamă și de toate cele sfinte.

Fiind evident că o astfel de personalitate se complace numai în medii superficiale, ca acela care a generat-o, rezultă că inconsistența ortodoxiei românești și vulgaritatea personalității de bază a românilor se înscriu, de la sine, într-un cerc vicios, prin care fiecare parte constituind pentru cealaltă atât efect agravat cât și cauză agravantă, este cert că ambele se agravează reciproc într-o spirală a nenorocirilor.

Prin prisma nenorocirilor, preoții ortodocși îi percep pe enoriași, mai ales pe cei bătrâni, drept „material didactic”, „materie primă” și „marfă”, pentru ei absolut oricine fiind cât mai repede „binevenit”, rezultă în mod strigător la ceruri cam care le sunt, ca personalitate, harul și

iubirea aproapelui, iar ca misiune, păstorirea și soarta comunității.

Efectele unei asemenea păstoriri s-au indus, inclusiv în habitacul autoturismelor de lux, românul aflat la volan, privind sașiu prin snopul de iconițe și cruciulițe atârinate de parbriz și având sub banchetă o bătă ca de baseball, își manifestă public pioșenia înjurând exploziv de dumnezei și, chiar și din motive închipuite, fiind gata în orice moment să-și pună bătă în funcțiune.

Acest specimen, cu răspândire de pandemie națională, este sesizabil instantaneu, el fiind cu sau fără ceafă încrețită și burtă revărsată, dar sigur, cu frunte încruntată, privire injectată, față schimonosită, gură strâmbă, gât răsfrânt a șmecherie iritată, glas horcăit, ticuri de proiectat flegme la distanță, reflexe publice de râgâit decibelic și fixații verbale pe expresiile „ce p... mea” și „băga-mi-aș p...”.

Deși religia are drept menire, la nivel rațional, să creeze norme, iar la nivel emoțional, să creeze speranțe, ținându-se cont însă, după cum atenționează statisticile Uniunii Europene, că societatea românească este marcată de cei mai gravi indicatori de corupție din uniune, ca și

cum în arealul românesc normele cinstei nici n-ar exista, rezultă că, la români, religiozitatea este centrată pe speranțe, nu și pe norme.

Și, cum speranțele au șansă să se transforme în realizări și, deci, în sentiment de împlinire numai și numai dacă se acționează consecvent pe bază de norme cât mai riguroase, este plauzibil că, fără acest tip de norme, speranțele rămân sterile, degenerând în iluzii. Devine, astfel, explicabil de ce România – deși este, ca resurse pe locuitor, alături de Franța, pe primul loc în Uniunea Europeană – ca nivel de dezvoltare se situează, însă, alături de Bulgaria, pe ultimul loc.

Așadar, neexistând norme riguroase, în religiozitatea românească se constată că, deși participarea la evenimentele religioase deosebite (praznice, pelerinaje, hramuri) este tot mai hobotnică, participanții, însă, se manifestă, mai ales când este vorba de mâncare, băutură și aghiasmă, din ce în ce mai vulgar și agresiv, trecând instantaneu de la rugăciuni și închinăciuni la înjurături și îmbrânceli.

Prin aceeași prismă, se constată și că, deși pe pereții încăperilor instituționale (spitale, primării, administrații) se expun tot mi multe

simboluri creștine (icoane, candel, crucifixuri), sălariații, însă, se comportă din ce în ce mai păgânește, inclusiv aceste exemple relevând că, de fapt, românii nu sunt religiozizați, ci exaltați mistic.

Peste toate cele prezentate, stă cu valoare de adevăr absolut mărturia savantului Spiru Haret, mărturie făcută în deplină cunoștință de cauză, din interiorul bisericii, în calitate de ministru al școlilor și al cultelor, care în cartea „Chestia țărănească”, publicată în anul 1905, spune că preoții ortodocși îi țineau pe țărani, inclusiv vara, chiar și câte două săptămâni cu mortul în casă, până când bieții oameni, îngroziți de situație, puneau degetul înmuiat în cerneală (în loc de semnătură, pentru că nu știau carte) pe contracte prin care se obligau să muncească pe gratis chiar și 10 hectare.

Este, astfel, explicabil că în grandioasa sa operă de reformare a societății românești, ilustrul savant s-a bazat în exclusivitate pe contribuția eroică a învățătorilor, nu și pe cea a preoților, aceștia, înrâncenați în beznă, huzur, lăcomie și depravare, împotrivindu-se cu înverșunare, antinomia dintre această imorală înverșunare și prefăcătoria moralității

propăvăduite constituind factorul monstruos care a înfundat moral populația românească în tenebrele stării etichetate în „noua democrație” ca nașpa, ca pulime.

Din această stare nu se întrevade vreo șansă, atâta timp cât aproape toată populația rurală și cam jumătate din cea urbană se vor afla sub călcâiul bisericii ortodoxe, presiunea acestuia fiind atât de perversă, încât românii de rând, deși intim îi consideră pe preoții ortodocși trândavi, hulpavi și depravați, public, însă, conform unor sondaje sociologice, își exprimă cea mai mare încredere în Biserica ortodoxă. Și, cum românii de rând le este instinctiv teamă de necunoscutele specifice schimbărilor, iar Biserica ortodoxă este neschimbată dintru începuturi, este plauzibil că teama respectivă îi determină pe românii de rând să se agațe, cu desperare, de conservatorismul Bisericii ortodoxe și că, deci, sondajele sociologice măsoară, de fapt, teama de schimbare, nu nivelul de încredere.

Rezultă că în societatea românească, una este trăirea intimă și alta este exprimarea publică, fiind evident că această contradicție constituie, prin sine, un act de forfecare

sufletească ce provoacă românilor dedublarea personalității. Fenomenul dedublării, multiplicat la scara nației, degenerează într-un proces ce afectează identificarea căii unitare de destin. Din această cauză, de la începuturi și până azi, românii își tot caută sensul național al vieții prin ungherele istoriei.

2.3. Trude trândave

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine-stătătoare, aptă să satisfacă necesitățile de producere, distribuire și consumare a bunurilor și serviciilor, atunci s-a constituit *instituția economiei*.

Instituția economiei a ajuns la maturitate și, deci, la deplină funcționalitate, atunci când și-a constituit organizații, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă drept organizații, *începând*, în capitală, cu comisii parlamentare de specialitate, ministere de specialitate, bancă națională (centrală) și bănci

comerciale, universități, licee și institute de specialitate, combinate, uzine, fabrici, ateliere, depozite, magazine și piețe, și *terminând*, în comune, cu ferme, gospodării de familie, ateliere, magazine și, după caz, oficiu de bancă comercială și, respectiv, în sate, cu gospodării de familie și magazin.

Instituția economiei funcționează prin muncă. Și, cum fiecare om în parte nu putea să-și producă toate tipurile de produse, oamenii s-au simțit condiționați să facă schimb, deci, să interacționeze pe baza produselor muncii lor. Astfel, în funcție de cât de mult și cât de bine producea fiecare, munca s-a transformat din mijloc individual de supraviețuire în criteriu social de apreciere a utilității, valorii și prestigiului personalității, devenind, atât temei al identității personale, cât cât și vector al racordării și integrării sociale.

Din toate aceste motive, munca a fost atât de înșușită, de internalizată, încât a trecut de la nivel de necesitate extrinsecă, de supraviețuire a persoanei, la nivel de necesitate intrinsecă, de definire a personalității, devenind, astfel, conform piramidei motivelor, „necesitate de obiectivare”, deci, necesitate resimțită de om de

a-și materializa, de a-și transpune potențialul fizic și psihic în ceva, de a lăsa ceva în urmă.

Și, cum doar printr-o astfel de necesitate s-a putut, pentru prima dată în istoria umanității, adăuga ceva la natură, devine clar că „necesitatea de obiectivare” constituie o necesitate de dezvoltare, care este, prin sine, o necesitate în exclusivitate umană. De aceea, în măsura în care oamenii și-au internalizat necesitatea de a munci, în aceeași măsură munca s-a transformat pentru ei dintr-o cauză de epuizare, într-un motiv de împlinire, de materializare a ideilor, a inițiativei, a autonomiei și a responsabilității.

Prin toate acestea, necesitatea de a munci s-a transformat în cult al muncii, rezultând că munca s-a confirmat istoric ca instituție socială absolută, în cadrul căreia modelele de producere, distribuire și consumare a bunurilor și serviciilor s-au structurat în mod interdependent, creându-se, astfel, *sistemul economic* al societății.

În societățile dezvoltate, oamenii consumând în funcție de ceea ce se produce, adică în funcție de cum se muncește, tind să consume în mod rațional și, deci, moral, în timp ce în societățile

înapoiate, ca și cea românească, ei constatând ceea ce se consumă în societățile dezvoltate, dar nu și cum se produce, adică, nu și cum se muncește, tânjesc să consume cât mai mult sau chiar să se îmbuibe, dar să muncească cât mai puțin sau chiar deloc, ceea ce relevă că tind să consume în mod irațional și, deci, imoral. Devine, astfel, evident că instituția muncii, depinzând și de decalajele de dezvoltare dintre societăți, se înnobilează în societățile dezvoltate și, respectiv, se degradează în societățile înapoiate.

Pe măsură ce a crescut productivitatea muncii, cam în aceeași măsură a scăzut timpul de lucru, rămânând, astfel, anumite disponibilități de timp, deci, *timp liber*. Acest tip de timp, depinzând atât de cantitatea, cât și de calitatea muncii, este plauzibil că în cazul în care munca reprezintă pentru individ un factor *de împlinire*, modul de trăire a timpului liber este *complementar* față de muncă, prin preocupări și relații de tip pasional, precum studiul de specialitate, întâlnirile de consultare.

Dacă, însă, munca reprezintă un factor *indiferent*, modul de trăire a timpului liber este *compensatoriu* față de muncă, prin preocupări și

relații de tip recreativ, precum cititul, plimbările, distracțiile, iar în caz că munca este un factor *alienant*, modul de trăire a timpului liber este *antagonic* față de muncă, prin preocupări și relații de tip defulatoriu, precum beția, scandalul, desfrâul sexual, așa cum, dureros, se constată în societatea românească.

În dinamica raportului dintre „timpul de muncă” și „timpul liber” se resimte necesitatea unor momente periodice de referință, consacrate sub denumirea de *sărbători*, care – prin ritualuri spirituale (posturi, rugăciuni, slujbe, colinde, urări specifice) sau cel puțin prin festivisme și relaxări sau doar prin a se ghiftui și, respectiv, prin a zăcea –, creându-se o senzație de reînnoire, ele sunt apte să dea confirmare și sens existenței și, deci, un nou suflu motivațional luptei pentru supraviețuire.

Și, din moment ce în societatea românească, forfota, eforturile și cheltuielile cu care oamenii se agață de zilele de sărbătoare au proporții de desperare, motiv pentru care în perioadele premergătoare acestora piețele și magazinele se transformă în arene de apocalipsă, rezultă, de fapt, cât de mare este nevoia de a se evada din monotonia vieții curente și cât de desperantă

este această monotonie, putându-se considera că, prin excesul de veselie din zilele de sărbătoare, oamenii încearcă să supracompenseze durata tristeții din restul zilelor.

Impulsiile periodice ale populației de a consuma exagerat, provocând înmulțirea și prelungirea perioadelor de astfel de consum, iar abundența de produse creată de industria de mare productivitate forțând permanent creșterea consumului, au dus la apariția științei și practicii marketingului, care prin tehnici din ce în ce mai rafinate de publicitate, ce au evoluat de la arta deschisă de a persuadea la stratageme subliminale de a manipula, au împins consumul dincolo de limitele fiziologice și raționale și, deci, l-au degenerat în consumism, iar pe consumator, din personalitate beneficiară în marionetă înrobătă.

În societatea românească, mai ales în Muntenia și Moldova, instituția economiei a fost afectată de influența turcească, aceasta inducându-se direct în rândul boierilor, care au preluat atât portul turcesc, îmbrăcându-se în straie improprii și celui mai mic efort, cât și

tabieturile acestora, zăcând cu zilele amețiți de narghilele și cafele.

Și, cum toate acestea înseamnă trândăvie și, respectiv, cum „peștele de la cap se împute”, este incontestabil că trândăvia s-a indus structural până în straturile de jos, unde, pentru a dobândi legitimitate, mai ales că țăranul iobag nu avea nicio motivație să muncească pentru boier sau mănăstire, s-a convertit într-un număr ruinător de 140 sărbători aberante, precum „logodna pășărilor”, „nunta șoarecilor”, „lunea viermilor”, „marțea ciorilor” și altele de felul acesta, astfel afectându-se istoric motivația pentru muncă a omului de rând și, prin aceasta, șansa de progres a întregii societăți.

De aceea – după cum arăta Ctin Rădulescu Motru în studiul menționat -, „românul este greu până se apucă de ceva, că de lăsat se lasă ușor”, „neperseverența la lucrul început” făcând ca „activitatea românului să fie comparată cu un foc de paie”, aprecieri ce concordă cu convingerea lui Petre Țuțea despre „aflarea în treabă ca metodă de lucru la români”.

Și, când tocmai se prefigura șansa de progres, destinele instituției economiei au fost uzurpate de cei care n-au muncit vreodată și nici

nu erau în stare să o facă, aceștia fiind cei care, după uzurpare au devenit activiști de partid și securiști. Astfel, începutul de motivație a muncii s-a prăbușit la nivel de chiul. Și, cum motivația muncii este, în ierarhia constituirii motivelor, întâia motivație specific umană, rezultă că mulți oameni, prăbușindu-se motivațional, au decăzut din oameni în neoameni.

Și, deoarece motivația este procesul psihic care energizează, este cert că, românii neavând vreun pic de motivație pentru muncă obosesc repede și deci, se simt mai tot timpul epuizați, astfel că ei sunt gata în orice moment să se întindă pe unde apucă, inclusiv direct pe caldarâm sau pe pământ, și să-și pună capul chiar și pe o lamă de cazma. Iar în caz că se muncește în echipă și se folosește vreun utilaj, în timp ce acesta acționează, toți ceilalți stau, rezemându-se sau sprijinindu-se de orice se nimerește și scărpinându-se profilactic mai ales în zonele intime. Prestând astfel, românii înșiși sunt convinși că aproape tot ceea ce fac este „buleală”, adică treabă făcută „în dorul lelii” sau „la f...-i pomana”, dar nu se pot elibera de acest

blestem, „buleala” fiindu-le fel de a fi național și, deci, „brand”⁴ al nației române.

În plus, absența atât a motivației muncii, cât și a unor preocupări compensatorii, le provoacă românilor chinul plictiselii, ei regăsindu-se doar în bancuri naive, glume vulgare și discuții despre femei. Și, cum românii își doresc să trăiască mult, cât mai mult, ei sunt astfel forfecăți între dorința de a trăi și plictiseala trăirii, fiind, deci, chinuiți tocmai de îndeplinirea supremei lor dorințe. Este, astfel, încontestabil că absurditatea absolută a acestei forfecări anulează prin sine posibilitatea stabilirii sensului existențial, motiv pentru care, în întreaga sa istorie, societatea românească a fost în permanentă rătăcire.

Prin toate acestea, decăderea a fost atât de denaturantă, încât atunci când în fața vreunui magazin sau tarabe se strâneau câteva persoane, trecătorii întrebau „ce se dă acolo”, nu „ce se vinde”. Și, cum de „dat” se „dă”, nu se vinde, doar persoanelor dependente, dependenți fiind prin legea firii copiii și prin stare, persoanele cu dizabilități, rezultă că

⁴ Marcă înregistrată sau specificitate notorie.

dictatura comunistă a prăbușit întreaga societate la starea de dependență infantilă. Astfel, a supus-o inclusiv infantilizării și, prin aceasta, dominării discreționare, ceea ce dovedește că „revoluția” comunistă nu a revoluționat societatea, ci a instituționalizat la nivel de țară regimul de lagăr, viața oamenilor în comunism fiind comparabilă cu viața animalelor din grădinile zoologice și menagerii.

S-a întâmplat, astfel, atât din cauza artificialității de sistem a comunismului, cât și din cauza conducerii „sistemului” de către activiștii de partid, nu de către specialiști. Și, cum pentru „școlile” și „academia” de partid erau recrutați doar dintre cei care nu au fost nici în stare și nici nu au vrut să învețe sau să muncească ceva, adică, dintre cei mai înapoiți, puturoși și neciopliți, foști fără ocupație sau cel mult zileri și văcari, în fapt, după cum spunea marele doctrinar economic Ștefan Zeletin, „cei din urmă oameni”, și, respectiv, cum în aceste „instituții” pregătirea consta în simularea în cheie festivist-propagandistică a câtorva discipline și pseudodiscipline, precum istoria partidului comunist al Uniunii Sovietice, istoria partidului comunist român, construcția de

partid, proaganda de partid, statutul partidului comunist, codul eticii și echității socialiste, ateismul științific, știința conducerii societății socialiste, este incotestabil că, în urma unor asemenea exemplare, nu putea să se aștearnă decât dezastrul.

În termenii dezastrului, pentru că în economia comunistă se proiecta prost (impropriu dimensionat și deci, cu multe resturi), se producea rudimentar (cu multe rebuturi) și se fura enorm (inclusiv ceea ce era inutil făptașilor, furtul devenind un reflex), cheltuielile materiale de producție erau cu mult mai mari decât prețul de piață al produsului respectiv. Astfel, ca un exemplu spontan, prețul de producție al unui pui de găină în economia comunistă era, pentru că se furau chiar și concentratele furajere, cam cât al unui curcan în economia de piață, ceea ce însemna faliment, stare recunoscută ca „adevărat jaf la adresa economiei naționale” de însuși „conducătorul” nației.

Impactul acelei perioade a fost atât de grav încât, conform unui studiu de demografie efectuat de academicianul Vladimir Trebici comparând anii 1980-1984 cu anii 1970-1974,

numărul nașterilor a fost mai mic cu cca 400.000, iar cel al deceselor, mai mare tot cu cca 400.000, ceea ce a echivalat cu dispariția de pe harta țării a două orașe mari, precum actualele Cluj Napoca și Brașov.

În esență, toate acestea deoarece, în regimul comunist, funcționarea societății depindea în mod subiectiv și deci, artificial, de o persoană sau de câteva, adică de un „tătuc” sau de câțiva, nu în mod obiectiv și deci, natural de propria funcționalitate.

Comparând perioada anterioară stării de lagăr cu aceea din starea de lagăr, este de nivelul evidenței istorice că realizările deosebite din societatea românească, anterioare stării de lagăr, au fost posibile la inițiativa sau sub conducerea unor oameni de excepție, în majoritatea lor, ori formați în străinătate (Mihail Kogălniceanu, Nicolae Grigorescu, Mihai Eminescu, Spiru Haret, Ion Mincu, Anghel Saligny, Nicolae Paulescu, Gheorghe Marinescu), ori străini (mitropolitul georgian Antim Ivireanu, generalul-conte rus Pavel Dimitrievici Kiseleff, generalul inginer belgian Henri Alexis Brialmont, sculptorul german Karl Stork și fiii săi Carol și Frederic, istoricul francez Edgar

Quinet, medicul francez Carol Davila, medicul igienist boem Iacob Felix, locotenentul prinț prusian Karl de Hohenzollern-Sigmaringen, locotenentul prinț prusian Ferdinand de Hohenzollern-Sigmaringen, principesa britanică Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg, arhitectul francez Paul Gottereau, ziaristul italian Luigi Cazzavillan, arhitectul francez Albert Galleron, arhitectul elvețian Louis Blanc, generalul francez Henri Mathias Berthelot).

În perioada stării de lagăr, realizările deosebite au fost posibile, inițial, atât prin constrângerea tiranică a forței de muncă disciplinate și calificate, formată în spiritul cultului muncii, cât și prin forțarea la muncă de exterminare a „dușmanilor poporului”, condamnați pentru „vina” de a fi fost – de la savanți la meseriași și agricultori – oameni de frunte, iar ulterior – după ce acea forță de muncă a dispărut, iar „dușmanii poporului” au fost lichidați -, prin exploatarea irațională, de factură criminală, cu nenumărați mutilați și decedați, a contingente peste contingente de militari în termen și a serii peste serii de meseriași aduși cu forța din toată țara.

Toate acestea dovedindu-se contrare atât legițăților economice, cât și celor ale firii umane, este incontestabil că astfel societatea românească a fost complet denaturată, din tenebrele denaturării țâșnind după evenimentele din decembrie 1989 avortonii politruco-securistici, dezlănțuiți în prăduirea proprietății de stat, capitalul public fiind, deci, devastat, nu acumulat.

Și, cum fără acumularea capitalului nu este posibilă formarea și maturizarea întreprinzătorilor, se impune a fi înțeles, abordând comparativ, că în vechiul capitalism acumularea capitalului s-a realizat în funcție de modul în care întreprinzătorii au muncit, au economisit și au investit, deci, s-a realizat într-un mod lent, mod ce a permis maturizarea atât a întreprinzătorilor cât și a forței de muncă, maturizarea atinsă, astfel, producând de la sine convergența intereselor private cu interesele țării.

În capitalismul de după anul 1989, însă, prăduirea în masă a uriașului capital de stat s-a desfășurat atât de rapid, încât hiper-îmbogățirii de la o zi la alta, neavând cum să se maturizeze peste noapte, au rămas la stadiul imatur de

prădători, incapabili să priceapă că, potrivit legităților de funcționare ale societății, interesele lor trebuie să fie convergente cu interesele țării și că, așadar, nu pot exista afaceri și averi viabile într-o țară prăduită.

În contextul capitalismului de gașcă sau de cumetrie, prăduirea pare comportament de forță. Fiind, însă, practică de către foste slugi parvenite instantaneu, prăduirea constituie prin sine o încercare desperată de compensare a complexelor de inferioritate specifice stării de slugă, relevând, deci, slăbiciunile definitive, de slugi, ale parveniților.

Și, cum „ca la noi, la nimenea”, la prăduirea țării participă inclusiv statul, companii ale acestuia vânzându-și la prețuri de nimic produsele unor firme de garsonieră – firme ale așa-zișilor „băieți deștepți” – , după care alte companii sau regii de stat cumpără produsele respective la prețuri mult mai mari sau chiar exorbitante. Rezultă în mod incontestabil că, din moment ce este prăduită cu participarea tocmai a entităților care au menirea să o slujească, țara este devorată din interior de către propriile „organe” și că, deci, este prin codul său etno-genetic, programată la auto-distrugere.

Fiind clar că într-o societate destructurată prin prăduire, răul se induce galopant, devine explicabil de ce majoritatea persoanelor care primesc ajutoare sociale și alocații pentru copii – complăcându-se cu starea că din banii respectivi își pot cumpăra, în primele zile, băutură, și în rest, câte o pâine -, este cert că în cazul acestor persoane, motivația muncii este, practic, inexistentă. De aceea, rarele episoade de încercare de a munci sunt viciate de delăsare, rasoleală și improvizare, din aceste vicii rezultând mentalitatea, în exclusivitate românească pe continent, de tip „lasă, că merge și-așa”, cu consecințe mereu devastatoare, printre care și tragedia – cu 64 de morți și peste 150 de răniți grav – de la un improvizat club, „Colectiv”.

În inerția unei asemenea mentalități, nu se vede și nici nu se întrevede ca tragedia de la acel improvizat club să aibă impact rațional, de schimbări semnificative de viziune, legislație, organizare, dotare și instruire, impactul dovedindu-se doar emoțional, cu puseuri comemorative de tip marșuri ale tăcerii și depuneri de flori și lumânări, ceea ce relevă că nația română nu este în stare să învețe nici din

cele mai cumplite nenorociri și că, deci, aparentele ei dovezi de unitate din primele zile ulterioare marilor nenorociri, precum la cutremurul din anul 1977 și revoluția din anul 1989, sunt, de fapt, explozii emoționale detonate șocant de eveniment, nu manifestări raționale de solidaritate încrustate istoric în subconștient și că deci, dacă șocurile nu se repetă, ele se sting în câteva zile și dispar ca și cum nici n-ar fi existat, fiind cert că toate acestea sunt dovezi de imaturitate psihică, de arierare.

Prin toate acestea, țara apare în percepția omului cinstit că răpusă mortal, peste ea fâlfâind, cu pliscurile înfipte în trupul ei, stoluri-stoluri de vulturi-hoitari, cam fiecare având în gheare, din venituri de bugetari sau din contracte cu statul, chiar și câte 10-15 locuințe de lux, zeci de terenuri, colecții de limuzine, tezaure de lingouri, tablouri și bijuterii și conturi supra conturi, fiind evident că populației îi rămâne mai nimic, într-o perspectivă înnegurată de agravarea morbidității, infraționalității, depopulării și devastării mediului.

2.4. Elevații ignorante

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine-stătătoare, aptă să satisfacă necesitățile de asigurare a continuității societății, prin transmiterea moștenirii culturale din generație în generație, atunci s-a constituit *instituția educației*.

Instituția educației a ajuns la maturitate și, deci, la deplină funcționalitate, atunci când și-a creat organizații, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă drept organizații, *începând*, în capitală, cu comisii parlamentare de specialitate, minister de specialitate, universități, școli postliceale, licee, școli generale, grădinițe și creșe, institute de cercetare, editură și palat al copiilor, și *terminând*, în comune și sate, cu școli generale și grădinițe.

Procesul educației se desfășoară, inițial, *informal*, în familie, iar ulterior, *formal*, în organizații specializate, în perspectiva unor obiective precise, pe baza unor programe și metode standardizate și cu ajutorul unui

personal specializat. Acest proces, fiind complementar procesului socializării, îl continuă atât explicit, prin programele elaborate în acest sens, deci sub formă de *curriculum*, cât și implicit, prin ocaziile de socializare pe care le creează, deci, prin *curriculum ascuns*.

Ca proces de formare longitudinală, de selecție succesivă și de repartizare diferențiată, educația contribuie major la valorizarea potențialului nativ al indivizilor, iar prin proiectarea sa pe obiective ferme și prin realizarea sa în colectivități, ea pregătește sistematic generațiile în spiritul disciplinei instituționale și al relațiilor interpersonale.

Concentrând resurse intelectuale de mare potențial, instituțiile educaționale, mai ales cele universitare, constituie factori importanți de creație și progres social. Și, cu cât educația este mai înaltă, cu atât adâncimea analizei, subtilitatea interpretării și acuitatea atitudinii, fiind mai profunde, cu atât scade pragul de sesizare, apreciere și revendicare a situațiilor și a problemelor drept critice, se subînțelege că educația, forțând ascendent limitele realității, constituie, prin sine, un factor de schimbare.

Deși educația depinde operațional de competența corpului didactic și de inteligența copiilor, ea depinde, însă, structural, de suportul material și de deschiderea *motivațională* de care beneficiază copiii. Cum, însă, suportul material depinde de statusul socio-economic al familiei, iar deschiderea motivațională depinde de nivelul educațional al părinților, al fraților, al rudelor și al mediului de contact, înseamnă că doar copiii din clasele favorizate (de sus și de mijloc) au suportul material și deschiderea motivațională și, deci, *capitalul cultural* de a-și însuși cunoștințe, de a-și forma deprinderi, de a dobândi atitudini și de a-și modela comportamentul, în timp ce copiii din clasele defavorizate, după cum se constată în societatea românească, neavând toate acestea, percep educația ca pe o frustrare majoră și o resping, predestinându-se, astfel, să reproducă soarta părinților lor și, deci, să rămână în aceeași clasă socială.

În acest fel, copiii din clasele favorizate, inclusiv majoritatea celor nedotați intelectual, urmează formele cele mai înalte de educație, fiind multiplu stimulați să învețe performant, să gândească în mod creativ, să acționeze autonom

și să se manifeste dominant, ca lideri, și, astfel, să progreseze, în timp ce, după cum tot în societatea românească se constată, copiii din clasele defavorizate, inclusiv majoritatea celor dotați intelectual, nu învață sau se retrag încă din formele inițiale de educație, fiind multiplu condiționați să gândească conformist, să acționeze dependent și să se comporte supus, și astfel, cei dotați să stagneze, iar cei nedotați să regreseze, înscriindu-se inerțial în *subcultura sărăciei*, caracterizată atât de polarizarea familiei în jurul mamei, ca factor cert biologic, nu în jurul tatălui, ca factor nesemnificativ social, cât și de controlul slab al instinctelor, de impulsivitate, agresivitate, trăire fără perspectivă și atitudine fatalistă față de viitor.

Un rol hotărâtor în predestinarea copiilor spre straturile din care provin îl are limbajul, dar, mai ales modul în care este utilizat în raport cu copiii, acesta fiind utilizat în raport cu copiii din categoriile defavorizate, sub formă de *coduri restrictive*, în sensul de „fă asta” sau „nu face asta”, deci, fără a se oferi explicațiile corespunzătoare, iar în raport cu copiii din categoriile favorizate, sub formă de *coduri elaborate*, în sensul de „fă asta, pentru că...” sau

„nu face asta, pentru că...”, deci, oferindu-se explicațiile corespunzătoare.

Rezultă că, prin caracterul punitiv al codurilor restrictive, copilul care provine din categoriile defavorizate este condiționat să se supună destinului, iar prin caracterul explicativ al codurilor elaborate, copilul care provine din categoriile favorizate este stimulat să-și proiecteze destinul.

Astfel, mai ales în societatea românească, copiii din familiile favorizate sunt predestinați, chiar și fără merit, favorizării, în timp ce copiii din familiile defavorizate sunt predestinați, chiar și fără vină, defavorizării, fiind cert că ierarhia socială, incluzând la vârf mulți nedotați cu diplomă, după cum se constată inclusiv printre deputați și senatori, iar la bază mulți dotați fără diplomă, are caracter nonvaloric sau chiar antivaloric. Din această cauză, vârful nu are capacitatea specifică de a conduce, diminuându-se funcționalitatea socială, iar baza nu are încrederea de a se lăsa condusă, periclitându-se ordinea socială. Ca atare, în măsura în care educația reproduce inegalitățile sistemului, în aceeași măsură este disfuncțională și perturbatoare, iar în măsura în

care produce diferențierea valorilor, în aceeași măsură este funcțională și echilibrantă.

Deși educația universitară constituie un factor major de mobilitate socială, totuși, extinderea acestui nivel de educație peste capacitatea de absorbție a structurii sociale, cam așa cum se întâmplă în România în urma înființării universităților particulare și a instituirii admiterii pe bază de taxă în universitățile de stat, riscă să se provoace o „inflație” de absolvenți, prin care statusul social de absolvent de învățământ superior se demonetizează și se devalorizează în șomaj sau în munci inferioare nivelului de pregătire.

Astfel, cu cât nivelul pregătirii este mai înalt, cu atât frustrarea cauzată de neîmplinirea profesională fiind mai profundă, tot cu atât se agravează riscul declanșării unor perturbări sociale. Acestea au premise în anii studenției, studenții fiind suficient de informați ca să conteste sistemul de valori al societății, dar nu suficient de formați ca să-l și înlocuiască, motiv pentru care mișcările studențești, negând un suport, fără, însă, să afirme o perspectivă, riscă să degenereze în anarhie. Prin toate acestea, educația se înscrie în dinamica societății, ca

factor cert de continuitate și dezvoltare și ca factor probabil de perturbare și discontinuitate.

Și, pentru că educația valorizează relațiile dintre generații, este sigur că în dinamica generațiilor se poate realiza progres numai dacă generația activă, valorizând ceea ce a primit de la înaintași, transmite propria contribuție generației următoare, ceea ce înseamnă că între generații recunoștința constă în a oferi cât mai mult urmașilor, nu în a restitui ceva înaintașilor, motiv pentru care se poate considera că un părinte sau un profesor va fi cu atât mai mare ca părinte sau ca profesor, cu cât rămâne mic ca pregătire față de copiii sau elevii săi.

În societatea românească relațiile dintre generații sunt total atipice, adulții care au copii, neînțelegând că aceștia se pot forma numai prin lupta pentru propria devenire, se sacrifică să le ofere totul „pe tavă”, condiționându-i, astfel, să rămână neformați și, deci, incapabili ca, la rândul lor să-și formeze urmașii, ceea ce, în succesiunea generațiilor, provoacă cert permanentizarea stării de infantilism.

În plus, în fasoanele specifice parvenirii, moftul traiului de fițe constituind dominanta absolută, bogații și instruiții își trăiesc viața, iar

săracii și proștii o perpetuează, devenind un fel de zicală expresia „mama proștilor e mereu gravidă”, așa cum se constată mai ales în localitățile marginale din estul și sudul țării. Într-un asemenea context, noile categorii favorizate, deși pot să investească, inclusiv din punct de vedere educațional, în urmași, având, însă, copii puțini sau chiar deloc, nu asigură reproducerea generațiilor educate, generatoare de civilizație, diminuându-se, astfel, contribuția la progresul societății, în timp ce categoriile defavorizate, deși nu pot să investescă nici din punct de vedere educațional în urmași, având, însă, mulți copii, proliferază generațiile needucate, cauzatoare de înapoiere, provocându-se, astfel, regresul societății. Este clar că, din moment ce progresul, sub nivelul posibil, realizat de contribuția generațiilor educate, este diminuat sau chiar anulat de regresul, peste nivelul suportabil, provocat de proliferarea generațiilor needucate, societatea progresează regresând și, deci, evoluează cu mult sub potențial.

Evoluția societății a fost afectată semnificativ în timpul regimului comunist, inclusiv prin programul, din octombrie 1966, de creștere

forțată a natalității, acesta având ca efecte atât mutilarea și decesul a mii și mii de femei, cât și apariția unor cohorte de copii ce, nefiind doriți, au fost lipsiți de afecțiune sau chiar abandonați, împinși astfel spre stări de semisălbăticie, ceea ce a declinat nivelul de civilizație și a alterat continuitatea afectivă dintre generații, într-un proces fără precedent de instrăinare.

În general, dinamica societății a influențat în mod deosebit condiția valorică a instituției educației. Astfel, în epoca preindustrială, instituția educației ocupa în ierarhia domeniilor de activitate o poziție atât de importantă, încât a putut contribui la apariția unor domenii cu niveluri științifice, organizaționale, tehnologice și de salarizare tot mai înalte, determinând reproducerea ascendentă a societății. Prin aceasta, instituția educației a fost, ca nivel științific, organizațional, tehnologic și de salarizare, din ce în ce mai surclasată tocmai de domeniile la a căror apariție a contribuit în mod decisiv, involuând spre periferia instituțiilor.

În societatea românească, involuția instituției educației este și mai și! Cu toate că prin reformele de geniu ale marelui ministru, Spiru Haret, învățământul românesc ajunsese la nivel

europăean, acum se constată că, deși din ce în ce mai mulți tineri și adulți vor să urmeze școli sau doar să obțină diplome, din ce în ce, însă, mai puține și mai modeste sunt opțiunile pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar.

Inclusiv, din acest motiv, doctoratul s-a devalorizat ca o formalitate de câteva luni, iar obținerea tuturor titlurilor universitare la una de câțiva ani, devalorizarea acestora inducându-se în tot corpul didactic și, prin acesta, în calitatea absolvenților și, deci, a întregii societăți.

De aceea, în societatea românească, aflată în majoritatea ei în starea specifică claselor defavorizate, nu s-a ajuns, în dinamica constituirii piramidei motivelor (necesităților), la motivația (necesitatea) de a cunoaște, de a învăța. Într-un asemenea mediu – chiar dacă unii învățători și profesori se străduiesc să predea cât mai bine, iar unii elevi mai și pun mâna pe carte – este plauzibil că, neexistând motivația învățării, informațiile intră pe o ureche și ies pe cealaltă și, deci, nu se reține absolut nimic.

Prăbușirea motivațională a tineretului român, după anul 1989, a avut loc pe fondul

imaturității societății românești. Aceasta, deoarece în timp ce societățile mature stimulează seriozitatea, mobilizarea, efortul, creativitatea, solidaritatea, curajul și sacrificiul, dovedite de pasiunea pentru studiu și muncă, societățile imature, însă, stârnesc depravarea, delăsarea, lenevia, apatia, dezbinarea, lașitatea și egoismul, dezvăluite de patima pentru discoteci și baruri.

Astfel, au apărut și s-au înmulțit cazurile de absolvenți care nu știu să citească și să scrie, această stranie formă de analfabetism, *anafalbetism funcțional*, prefigurând în proporții alarmante nivelul de masă al generațiilor imediat următoare. Și, din moment ce, după cum s-a văzut în înregistrări de sondaje, unii dintre acești absolvenți nu știu care le este țara, în ce limbă vorbesc, în ce județ locuiesc, câte grame are un kilogram, câți bani are un „leu” sau câte ore are ziua, ca și cum ar fi reduși mental, rezultă că generațiile imediat următoare sunt galopante. Au și sosit.

În consecință, dezinteresul individual față de învățătură se pervertește, în atmosfera de grup a clasei, în prilej de bășcălie, ceea ce înseamnă că însăși învățătura se pervertește în antimotiv,

iar școala în modalitate de instituționalizare a debandadei, situația fiind relevată statistic de rezultatele catastrofale de la examenul de bacalaureat, deși acest examen a involuat, față de promoțiile din anii 1959-1965, de la 8 discipline (4 de câte 4 ani și 4 de câte 1 an) la un fel de simulacru, ca prilej formal de marcare cu o diplomă a absolvirii celor 12 ani de școală.

Fiind cert că antimotivația pentru învățătură și instituționalizarea debandadei provoacă demotivarea cadrelor didactice față de menirea învățării, rezultă că, din moment ce înseși cadrele didactice sunt demotivate, șansa puținilor copii, adolescenți și tineri motivați să învețe, nu doar să obțină diplome, se diminuează sau chiar se anulează. Și, cum calitatea absolvenților determină starea și viitorul societății, devine predictibil destinul implacabil de involuție al societății românești.

2.5. Umanism hulpav

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine stătătoare, aptă să

asigure satisfacerea necesităților de preservare și refacere a sănătății, atunci s-a contituit *instituția medicinei*.

Instituția medicinei a ajuns la maturitate și, deci, la deplina funcționalitate, atunci când și-a creat organizații, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă drept organizații, *începând*, în capitală, cu comisii parlamentare de specialitate, minister de specialitate, academie de științe de specialitate, universitate, școli postliceale și licee de specialitate, institute de cercetare, spitale, sanatorii, policlinici, dispensare și cabinete, și *terminând*, în comune și unele sate, cu dispensare și cabinete.

Evoluând prin constituirea instituțiilor familiei, religiei, economiei și educației, oamenii au început să înțeleagă că societatea se perpetuează și se dezvoltă în măsura în care membrii săi sunt *sănătoși*, adică au, conform definiției formulate de Organizația Mondială a Sănătății, „o stare completă de bine fizic, mental și social” care îi face apti pentru activitate.

Medicina, fiind o instituție socială, presupune, inclusiv un complex de științe, motiv

pentru care ea constituie mai mult decât o știință. Din această condiție, supraștiințifică, rezultă importanța profesională a medicinei, iar din condiția de imperativ, de absolut a sănătății și a vieții, rezultă importanța sa socială.

Ca orice instituție, inclusiv medicina se structurează prin interrelațiile dintre statusurile și rolurile specifice. Astfel, statusul de bolnav, de om socialmente recunoscut că trebuie să fie tratat, presupune, în complementaritate, un status de om, tot socialmente recunoscut, ca apt să trateze, acesta fiind statusul de *medic*. Această recunoaștere decurge din fundamentarea statusului de medic, atât pe o pregătire de specialitate, cât și pe o *deontologie* (etică profesională) specială, motiv pentru care profesia se poate presta numai pe bază de studii atestate și de jurământ – Jurământul lui Hipocrate – depus în mod public.

Relația interstatusuri medic-pacient, ca relație de tip decizional – medicul având dreptul total de a decide asupra tratării bolnavului – este atât de polarizată, încât presupune intermedierea de către un alt status medical, acela de *asistent medical*, și, respectiv, este atât de complexă încât presupune participarea unei

multitudini de statusuri, inclusiv a unor statusuri *paramedicale* (farmaciști, biologi, chimiști, psihologi, profesori de cultură fizică medicală, maseori și chiar fizicieni, informaticieni și ingineri).

Și, cum statusurile complementare devin operaționale și performante în măsura în care sunt organizate, se subînțelege că și statusurile medicale și paramedicale au fost condiționate să se asocieze în organizații specifice, consacrate sub denumirea de *cabinete, dispensare, policlinici, spitale și sanatorii*.

Organizațiile medicale îndeplinesc, conform abordărilor sociologice, „funcțiile-cheie”, atât de tratare a bolnavilor, cât și de prevenire a bolilor, această funcție realizându-se conceptual prin cercetare fundamentală și aplicativă, iar operațional, prin programe de vaccinare, igienizare, educație și control.

Operaționalizată astfel, instituția medicinei a îmbunătățit radical starea de sănătate și longevitatea. În aceste condiții, însă, indivizii normali ajung să trăiască până la degenerare, iar indivizii anormali să supraviețuiască în mod degenerat, motiv pentru care însăși societatea degenează într-un proces în care bolile

bătrânilor și ale persoanelor cu dezabilități sunt din ce în ce mai chinuitoare și mai costisitoare, afectând grav potențialul fizic, psihic și economic al generațiilor active, al societății.

Din această cauză, scade funcționalitatea medicinei față de generațiile active, astfel că medicina riscă să devină ori nefuncțională față de acestea, ori inumană față de generațiile terminale. Dar, cum funcționalitatea reprezintă criteriul suprem, nepunându-se, deci, problema opțiunii, s-a ajuns ca în cazul persoanelor în vârstă, „ambulanța” nici să nu se mai prezinte sau să se prezinte tardiv. Rezultă că medicina, ca instituția cu cea mai umanistă funcție, creează o finalitate ce riscă să devină inumană.

Și, cum optimul existenței umane presupune, inclusiv ca oamenii să trăiască atâta timp cât sunt în putință și să moară când cad în neputință – motiv pentru care orice om normal își dorește ca Dumnezeu să-l țină cât mai mult, dar să nu uite să-l și ia – și, respectiv, cum în majoritatea cazurilor, ei ori trăiesc chiar și după ce cad în neputință, ori mor chiar și cât sunt încă în putință, înseamnă că omul este fatalmente predestinat, ori să sufere supraviețuind în neputință, ori să sufere murind în putință, iar

societatea, ori să-i întrețină pe neputincioși, ori să-i piardă pe putincioși, și, deci, să-și afecteze perpetuu structura, funcționalitatea și dinamica.

Dar, cum, indiferent de progresul medicinei, fiind imposibil a se evita moartea și suferințele specifice bolilor și neputinței din stadiul final, este plauzibil că umanitarismul de a-l ajuta pe bolnav să-și parcurgă ultima șansă, presupune inumanitarismul de a-l lăsa să se chinuiască, iar umanitarismul de a-l scăpa de suferință prin curmarea vieții (eutanasia), presupune inumanitarismul de a-l priva de ultima șansă, ceea ce denotă că omul este, tocmai prin condiția sa umană, marcat de fatalitatea de a-și parcurge solitar și neajutorat deznădejdea supremă a deznodământului.

Prin prisma viziunii apodictice a filozofului german Arthur Schopenhauer, conform căreia „deși sănătatea nu e totul, totul fără sănătate e nimic”, în lume se constată că, cu cât, prin civilizație, viața devine mai facilă, cu atât omul se superficializează și devine mai egocentric, fiind verosimil că, cu atât când e bolnav, va fi prin suferință, neputință și teamă mai dependent și mai umil față de *statusul de medic*, și cu atât, când e sănătos, va fi prin neglijență,

excese și vicii mai indiferent și mai arogant față de *instituția medicinei*, ceea ce relevă că omul civilizat este scindat între anxietate și indolență, această disjunctie provocând agravarea imputabilă a morbidității și asaltarea ipohondrică a cabinetelor medicale.

În acest context, ținându-se cont că, în mod obiectiv, majoritatea „celor lumești”, precum trufia, bogăția, luxul și măreția sunt, în comparație cu boala și moartea, niște fleacuri, aceasta constatându-se în mod absolut pe masa de operație, în sala de reanimare și la morgă, cu atât mai mult, în mod subiectiv, medicul se va simți înstrăinat cam de toate, ceea ce înseamnă că statusul de medic este socialmente de sacrificiu.

Dar, din moment ce majoritatea „celor lumești”, deci, tocmai cele ce dau specific *umanului*, sunt niște fleacuri, în timp ce autentice și, deci, serioase sunt boala și moartea, care sunt, însă, generale biologicului, căci și copacul moare, rezultă, pe de o parte, că autentice și serioase fiind cele generale biologicului, nu cele specifice umanului, viața umană este prin sine o deșertăciune, iar pe de altă parte, că doar omul, tocmai prin condiția sa

culturală, conștientizându-și riscul bolii, are prin sine o existență dramatică și, respectiv, conștientizându-și certitudinea morții, are prin sine o existență tragică. În acest cumul existențial de dramatic și tragic, medicina este instituția socială cu menirea să prefigureze speranță momentului și sens devenirii.

În societatea românească, regimul comunist a dezumanizat, inclusiv instituția medicinei, înmulțindu-se cazurile în care: spitalele au degenerat în focare de mizerie și îmbolnăvire; administrarea spitalelor a degenerat în jaf al achizițiilor la prețuri de zeci de ori mai mari; medicii au degenerat în perceptorii ai birurilor pe desperarea de a supraviețui sau în jongleri ai rețetelor și internărilor false, întocmite mai ales pe nume de decedați; intervențiile chirurgicale și asistarea nașterilor au degenerat în certitudine de moarte; echipaje ale ambulanțelor au degenerat în neoameni ce-și abandonează pacienții pe stradă ori s-au transformat în informatori ai firmelor de pompe funebre privind adresele aparținătorilor decedaților în accidente.

Este, astfel, plauzibil că, urmare comunismului, motivația opțiunii pentru

profesia de medic a devenit precumpănitor extrinsecă, din interes pentru avantajele statusului, nu intrinsecă, din pasiune pentru științificitatea domeniului. La această debalansare motivațională se adaugă forfota sufocantă de relații, intervenții și recomandări, susținute pervers de „plicuri”, sacoșe și damigene, care se desfășoară în jurul medicilor, agravându-se, astfel, în modul cel mai insidios deturnarea motivațională a acestora dinspre deontologic și științific, spre preferențial și mercantil.

Toate acestea, în special „plicurile”, îi determină pe cei care le pretind sau doar le acceptă să nu fie în stare a înțelege că, prin legea firii, și ei vor trece „dincolo”, dar fără „plicuri”, acestea rămânând urmașilor, în efect de alterare parazitară și deci, de demotivare definitivă pentru muncă, echilibru, adevăr și onestitate.

De aceea, populația României este chinuită de două grave angose. Trăirile permanente de neputință și spaimă specifice acestora sunt induse, atât de obsesia cutremurelor devastatoare, cât și, mai ales, de psihoza că, în policlinicile și spitalele de stat, omul de rând, inclusiv în cazuri grave, nu e luat în seamă cu

orele sau este alungat din secție în secție și chiar din spital în spital, iar dacă, cumva, este luat în seamă, este luat în silă și la repezeală, acest comportament, de împrôșcare a disprețului și de afișare a superiorității, fiind immanent persoanelor chinuite de complexe parvenirii, specifice imaturității istorice a societăților înapoiate. Din acest motiv, în societatea românească se consideră că este un lux a te îmbolnăvi sau a muri, rezultând că, din moment ce în această societate moartea este apreciată ca un lux, viața nu poate fi percepută decât ca mizerabilă.

Toate acestea, deoarece societatea românească n-a depășit, ca maturitate, mentalitate și moralitate, nivelul stadiului decadent al feudalismului, rezultând că aceste practici sunt cauzate de viciile structurale ale sistemului social românesc, adică, ale stării de ne-structură, de ne-sistem, de ne-societate, nu din cauza medicilor sau a pacienților, și unii și ceilalți fiind constrânși să se manifeste inertial-pervers de fatalitatea inumană a stării de fapt.

2.6. Rânduieli haotice

Atunci când credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile de un anumit fel s-au integrat într-o entitate de sine stătătoare, aptă să asigure satisfacerea necesităților de ordine, disciplină, justiție și apărare, atunci s-a constituit instituția *guvernării*.

Instituția guvernării a ajuns la maturitate și, deci, la deplina funcționalitate, atunci când și-a creat organizații, încadrate cu personal de specialitate, în toate comunitățile, aceasta însemnând ca instituția să aibă drept organizații, *începând* în capitală, cu președinție (monarhie), parlament, guvern, ministere, prefectură, primărie generală, primării de sector, comandamente centrale, servicii speciale, agenții naționale, inspectorate generale, și *terminând*, în comune, cu primărie, unele oficii, post de poliție.

Deși instituțiile familiei, religiei, economiei, educației și medicinei s-au constituit succesiv, simultan, însă, cu acestea s-a constituit instituția guvernării, cu menirea să le conducă pe toate, conducerea fiind concomitentă și

cons substanțială oricărei activități. Aceasta a devenit posibilă, pentru că prin stratificarea economică a societății, straturile privilegiate au devenit interesate și din ce în ce mai capabile să mențină aranjamentele favorabile lor, deci, să se impună în fața celorlalte straturi. În acest fel, între straturile sociale s-a instituit un raport de forță, straturile favorizate dobândind *puterea* să-și adjudece avantajele de moment și să direcționeze efortul social conform intereselor lor de durată.

Deși instituția guvernării a apărut pentru a sluji interesele Puterii, slujirea este, însă, posibilă doar într-un cadru normat în mod deliberat (constituție, legi), organizat în mod rațional și condus în mod consecvent, cadru benefic pentru întreaga populație.

Față de toate acestea, este cert că, în măsura în care Puterea este recunoscută social, în aceeași măsură dobândește *legitimitate* și devine *autoritate*. Tipurile de autoritate influențează funcționalitatea societății, influențând, inclusiv conținutul, intensitatea și sensul schimbărilor sociale.

Astfel, *autoritatea tradițională* determină schimbări prestabilite de tip inerțial, conforme

cu cerințele tradițiilor; *autoritatea rațională* determină schimbări previzibile de tip ascendent, conforme cu necesitățile societății, iar *autoritatea charismatică* determină schimbări imprevizibile, de tip ascendent sau descendent, conforme cu particularitățile liderilor.

Autoritatea tradițională și autoritatea charismatică, consacrand subiectivitatea unei (unor) personalități, favorizează constituirea unor sisteme politice de tip autoritar, de impunere a voinței unui individ (monarh sau dictator) sau a unui grup (oligarhie politică sau juntă militară).

În caz că raportul de putere dintre guvernanți și guvernați este disproporționat, atât din cauza sărăciei și ignoranței guvernaților, cât și din cauza lipsei mijloacelor de comunicare sau a acaparării acestora de către guvernanți, așa cum s-a întâmplat în România, în timpul dictaturii comuniste, sistemul autoritar degenerază în *totalitarism*, ca sistem politic ce controlează și își anexează toate componentele societății, inclusiv intimitatea familiei și a individului.

Față de toate acestea, ținându-se cont că în societatea românească, comunismul a fost „construit” de mulțimile de activiști, securiști și sindicaliști, provenite din mulțimile de săraci, analfabeți și vagabonzi rezultate din capitalismul de imitație din Rusia și țările est-europene, este incontestabil că aceste categorii, fiind sfâșiate de complexe de inferioritate, îi urau de moarte pe toți cei care erau educați, instruiți și înstăriți, deci, pe „dușmanii de clasă”, iar după ce aceștia au fost, prin metode de cruzime inimaginabilă, înfrânți, ura de clasă s-a generalizat în ură de masă și a devenit tiranie.

Dar, tiranizarea, constituind o relație exclusivă între tiran și victime, al treilea factor neputând avea loc, este evident că victimele, cunoscând doar pe „propriul” tiran, sunt nevoite, pentru a supraviețui, să-și întindă mâinile chiar către acesta, care, la rândul său, este condiționat, pentru a-și perpetua tirania, să asigure supraviețuirea, strict la limită, a victimelor. În acest fel, între tiran și victime se insinuează o relație de simbioză, de simbioză perversă, iar dacă tiranul este charismatic și are talentul să zâmbească sau doar parșiv și are

instinctul să rânjească, atunci mâinile se vor întinde cu entuziasm și, eventual, cu aplauze, scandări și ovații, spre perpetuarea, din ambele părți, a tiraniei.

Și, ca tiranizarea să fie și ireversibilă, regimul comunist a vizat, prin așa-zisul program de „sistematizare a satelor”, rădăcinile comunităților și, prin acestea, ale nației, declanșând distrugerea sistematică a vetrei istorice a tradițiilor, moravurilor și valorilor naționale, astfel încât, masele rurale piezându-și apartenența, iar cele urbane obârșia, întreaga populație să-și piardă identitatea și să fie prăbușită în starea de turmă încarcerată în încremenirea comunistă a timpului.

Pe măsura acestei proiecții monstruoase, în decembrie 1989 s-a procedat la o diversiune cu aparență de revoluție. Diversiune, deoarece la sfârșitul anilor '80, averile acumulate și dosite de activiști și securiști, deci, de *eșalonul doi* al puterii comuniste, ajunseseră la asemenea proporții încât, pentru a se putea fi scoase la lumină și, deci, folosite nestingherit, aceștia au resimțit nevoia unei schimbări, adică, a trecerii spre o economie care să fie de piață, dar monopolizată de ei. Din această contradicție în

termeni – căci este o gravă contradicție în termeni între *economia de piață* și *monopolizare*, cam cum este între a fi simultan și sănătos, și bolnav – a rezultat un mod echivoc-pervers de a se face reforme și, ca atare, o tranziție interminabilă de „democrație” de dezmaț și de „economie” de jaf, ceea ce relevă că evenimentele din decembrie 1989 n-au constituit o revoluție, ci o *lovitură de eşalon*, prin care s-a trecut de la comunismul de clan la capitalismul de gașcă, sau „de cumetrie”.

În orice societate, deși straturile de jos au cea mai mare nevoie de schimbare, ele neavând, însă, resurse intelectuale, manageriale și materiale să o înlăptuiască, este clar că schimbarea va fi înlăptuită de stratul care este și nemulțumit, dar care are și asemenea resurse, acesta fiind, în majoritatea cazurilor, eşalonul doi, ceea ce denotă că, tot în majoritatea cazurilor, schimbarea constituie doar o permutare între primele două straturi, la straturile de jos ajungând doar avantajele minore, frimiturile, specifice acestui tip de permutare, decompensate, însă, de preluarea frontală a dezavantajelor majore, așa cum sunt șomajul, inflația, jafurile dezlănțuite, inclusiv de

guvernanți, evacuarea locuințelor de serviciu sau retrocedate, dezorganizarea serviciilor fundamentale, criza produselor esențiale, incertitudinea străzii, a traficului și a locuinței, destrămarea sistemului personal de relații și înstrăinarea chiar și de membrii familiei, exact tot ce s-a întâmplat în România după decembrie 1989.

Aceasta, deoarece atunci nu s-a finalizat o mișcare socială, care ar fi avut ideologie și program ce ar fi vizat interesele tuturor categoriilor sociale, ci a avut loc o lovitură de eşalon, un puci, ce a vizat în exclusivitate interesele de bandă ale eşalonului doi, de activiști și securiști, ceea ce a provocat prăbușirea atât de gravă a populației, încât oamenii au ajuns să fie nevoiți să-și vândă pe o găleată de plastic sau doar pe un țoi de țuică demnitatea dreptului lor democratic de a contribui prin vot la destinul țării.

O asemenea decădere demonstrează prin sine, că în societatea românească raporturile de putere – în special cele dintre autorități și cetățeni, patroni și angajați, manageri și executanți, medici și pacienți, preoți și enoriași, înstăriți și săraci, agresivi și pașnici, tupeiști și

timizi, vicleni și naivi – , sunt ca între prădător și pradă, omul-pradă fiind sortit, prin obârșie și/sau plăsmuire, a se târî, până în ultima clipă, batjocorit și, mai ales, jecmănit.

Față de acestea, ținându-se cont de aprecierea epistemologică a savantului german Max Planck, fizician și filozof al științei, laureat al Premiului Nobel, că „un adevăr nu va triumfa convingându-și adversarii, ci pentru că, până la urmă, aceștia mor, și se va ridica o nouă generație căreia acel adevăr îi va apărea ca firească”, reiese că, din moment ce generațiile cărora regimul comunist le-a vidat conștiința, deși sunt tentate de libertățile și belșugul specifice capitalismului, fiind, însă, încremenite în pasivitatea și dependența specifice comunismului, sunt receptive doar la demagogiile partidelor desprinse din partidul comunist și, deci, nu mai pot reveni la credințele, valorile, normele, tradițiile și moravurile istorice, rămânând ireversibil comuniste.

Fracturată astfel între prezent și trecut, societatea românească a întâmpinat șansa democratizării în mod divergent. Tinerii, neparticipând la vot, iar vârstnicii, votând

anacronic. Si, cum rezultanta însumării vectoriale a unor viziuni divergente este orientată imprevizibil, dar cert nu înainte, este clar că o astfel de rezultantă induce societății viciul imprevizibilității, viciu ce îi afectează atât de grav evoluția încât destinul României riscă să fie lipsa de destin.

Din conjugarea acestor concluzii reiese că în societățile dezvoltate, necesarul de realizat fiind mic, iar posibilitățile fiind mari, promisiunile electorale sunt moderate și realizabile și, ca atare, starea socială de satisfacție și stabilitatea politică sunt consistente, în timp ce în societățile înapoiate, așa cum este și cea românească, necesarul de realizat fiind mare, iar posibilitățile fiind mici, promisiunile electorale sunt exagerate, chiar deșănțate, și, deci, nerealizabile și, ca atare, starea socială de satisfacție și de stabilitate politică este precară.

Într-un asemenea context, în societatea românească instituțiile, respectiv, companiile și regiile de stat, fiind atât prin specificul birocratic al activității, cât și prin capacitatea scăzută de adaptare și potențialul redus de plată, surclasate de firmele din domeniile de vârf, este sigur că ele pot recruta doar din eșaloanele modeste,

mediocre ale forței de muncă, situație ce, provocând rămânerea lor în urmă față de tipul respectiv de firme, provoacă, de fapt, incapacitatea însuși a statului de a ține pasul cu avangarda societății și, deci, convertirea acestuia într-un factor de trenare a dezvoltării generale.

Astfel, în societatea românească, este vizibil de la distanță că instituțiile statului se manifestă fățiş-potrivnic, nu doar frenator, în raport cu mediul de afaceri, opunându-se cu înverșunare încadrării tinerilor care au absolvit universități străine de prestigiu. Și, cum și acestora le repugnă orice contact cu mediocritatea, este clar că, astfel, țara se secătuieste de valori, riscând să rămână pe butucii incapacității de a mai funcționa.

Deși în societatea românească există oameni de valoare, de elită, ei, însă, neavând pondere (fiind prea puțini), unitate (fiind dezbinați în orgolii), prevalență (neocupând poziții-cheie în societate) și nici civism (fiind indiferenți de soarta comunității și a societății), nu au nicio putere și, deci, nicio șansă, devenind, evident, că într-o societate în care elitele nu au șansă și sunt și arogant detașate de mase, ca și cum acestea ar

fi de pe o altă planetă, nici masele nu au nicio șansă!

Și, cum societatea românească este constituită covârșitor din mase, ponderea clasei de mijloc fiind nesemnificativă, devine iarăși, evident, că din moment ce partea covârșitoare a societății nu are nicio șansă, nici societatea, ca întreg, nu are. De aceea, societatea românească zace încremenită în stagnare.

Stagnarea este agravată și de faptul că, spre deosebire de vechea democrație, când intrau în politică oameni cu stare, interesați, pentru a-și menține starea, de binele țării, în „noua democrație”, însă, ținând cont că oamenii de valoare au ori carieră, ori afacere, față de care rămân devotați, este incontestabil că au intrat și intră în politică preponderent indivizi ce, ca stare, sunt fără căpătâi și deci, puși pe căpătuială, iar ca personalitate, sunt de tip demonstrativ, setoși să fie văzuți, auziți și admirați, mai ales la televizor. Și, cum aceștia nu au nici competență și nici interes să conducă societatea și, respectiv, cum populația este indisciplinată și îndărătnică în primitivism, este plauzibil că societatea românească ar fi fost de

neguvernare, dacă, încă din anii '90, n-ar fi intrat în siajul NATO și UE și apoi în cadrul acestora.

Și, cum românii aflați în poziții de execuție sunt indisciplinați și convinși că „le știu pe toate”, că pentru ei „toate sunt demult fumate”, iar cei aflați în poziții de conducere sunt lipsiți de competență, viziune, exigență și fermitate, rezultă că în societatea românească începutul de libertate riscă să degenereze în libertinaj, iar începutul de democrație, în debandadă, și, că, deci, imposibilitatea „guvernării”, a proceselor de conducere, se induce până la ultimul nivel organizațional.

De aceea, chiar și în condițiile apartenenței la NATO și UE, populația românească, fiind imatură, refuză să-și aleagă conducători maturi, considerându-i că nu sunt de-ai ei, deși, numai astfel de conducători pot crea șansa de maturizare a societății. În schimb, sunt aleși cu entuziasm indivizi imaturi, unii fiind de factură caricatural-infracțională sau chiar aflați după gratii, ceea ce provoacă perpetuarea din generație în generație a imaturității și, deci, permanentizarea stării de infantilism parșiv, adică, a manifestărilor de veselie tâmpă, anarhie trândavă, nesimțire agresivă și smerenie

hoțască, în esență, a unei stări ce pare predestinată a fi de haos incurabil.

Între manifestările de haos incurabil este și acordarea de permise de conducător auto unor indivizi analfabeți și/sau lipsiți total de abilități, ceea ce transformă șoselele României în abatoare de oameni, infractorii, deși cu funcții și grade mari, nedându-și seama că, cu cât crește numărul unor asemenea posesori de permise, cu atât se agravează riscul că înșiși ei și familiile lor să cadă victime propriei infracțiuni, pentru astfel de indivizi tentația spăgii fiind mai presus decât rațiunea vieții

Tentațiile fărădelegii provoacă românilor inclusiv forfecarea între obsesia de a trișa statul prin tot felul de tertipuri și pretenția ca instituțiile acestuia (ambulanța, pompierii, inspectoratul pentru situații de urgență, compania de autostrăzi și drumuri, ...) să funcționeze perfect. Aceasta, deoarece, deși aproape toți românii sunt conștienți că funcționarea instituțiilor respective este posibilă numai prin achitarea datoriilor către stat, *cam fiecare* însă, simțindu-se șmecher sau chiar cel mai șmecher, consideră că este îndreptățit să nu plătească vreodată. Și, cum

acest *cam fiecare* înseamnă prin sine generalizare, este cert că, printr-o astfel de generalizare, românii nu fac altceva decât ca, veseli și fuduli, „să-și taie craca de sub picioare”, într-un proces istoric de secătuire a țării.

În societatea românească, infantilismul este atât de grav încât unii așa-zii politicieni, așa-zii analiști politici și așa-zisi jurnaliști au scornit, ca subiect de campanie electorală, că adversarii ar complota cu forțe străine pentru dezmembrarea țării, ei neînțelegând că un asemenea subiect – ce pune prin sine la îndoială viabilitatea unității naționale și deci, a nației – este tabu, unitatea națională constituind imperativ vital, răscruce existențială de a fi sau de a nu fi, de a trăi sau de a muri, nu subiect de dispute electorale.

Toate acestea prefigurează supoziția că, deși teritoriul dintre Nistru, Tisa, Dunăre și Marea Neagră este țara românilor, ei nefiind însă în stare să o prețuiască, să o gospodărească, să o conducă și să o reprezinte în lume, lasă tot mai mult impresia că nu merită să o aibă și că deci, riscă să o piardă.

Aparent, cele prezentate sunt de neînțeles, fiind în contradicție cu imaginea românilor obișnuiți,

care lasă impresia că sunt asemenea altor europeni. Dincolo de aparență, însă, se constată că populației românești îi lipsește – ca inteligență, energie, motivație, dorință, voință curaj ori demnitate – , acel ceva ce, precum în cazul preparării maionezei sau a brânzeturilor, are menirea să „lege” sau să „închege” personalitatea într-un agregat robust și performant, motiv pentru care țara gеме de netrebnici , adică de prostănaci, aiuriți și borfași.

Tocmai pentru că, în societatea românească, cangrena netrebniciei s-a indus până la vârf, se constată, atât că așa-zisul „Dorel”, prototipul prostiei naționale, acționează înverșunat aproape tot timpul și aproape pretutindeni, cât și că, de fiecare dată, prima mică ninsoare dă peste cap întreaga țară, deși contractele de dezăpezire sunt de câteva ori mai costisitoare decât în țările nordice, iar problematica autostrăzilor, chiar și cu fonduri europene, nu depășește, la costuri de jaf, stadiul de studii peste studii de fezabilitate.

Lipsa reglementărilor sau nerespectarea începutului de reglementări s-au indus inclusiv în modul de configurare al localităților, mai ales al târgurilor, din Moldova și Țara Românească,

totul întâmplându-se cam după bunul-plac, prima reglementare urbanistică introducând-o un străin, generalul-conte rus Pavel Dimitrievici Kiseleff, în timpul Regulamentelor Organice. Concludent în această privință este și faptul că, în iulie 1853, când a sosit la București, medicul francez Carol Davila, în loc să înceapă cu organizarea sanitară a principatului, a început cu dezobturarea albiei râului Dâmbovița de gunoaie și cadavre, ce, la inundații, se răspândeau în tot orașul, provocând molime devastatoare, în timp ce, cu exact 125 de ani mai înainte, în Banat, aflat în Imperiul Austriac, râul Bega, ce trece și prin orașul Timișoara, era canalizat și deci, făcut navigabil pe un curs de 115 km.

O situație specială a avut-o și o are municipiul București, căci cu cât un oraș este mai mare, așa cum este și acesta, iar societatea în care se află este mai înapoiată, așa cum este și societatea românească, cu atât mai grav este decalajul dintre nevoia de organizare a unui astfel de oraș și oferta de organizare venită din partea unei astfel de societăți și deci, cu atât un asemenea oraș va fi mai afectat de haos,

frustrare și patologie, ceea ce, la nivel de evidență, se constată în București.

Situația Bucureștiului a fost agravată în timpul comunismului inclusiv pentru că așa-zisa Casă a Poporului, în loc să fie orientată frontal pe direcția din care a venit și vine civilizația (Occident–Transilvania-Brașov-Ploiești – șoseaua Kiseleff – piața Victoriei – strada Buzești – strada Popa Tatu – bulevardul Schitu Măgureanu – podul Izvor), a fost orientată, via bulevardul Muncii (acum, Basarabiei) – șoseaua Cățelu, spre nicăieri.

Într-un asemenea cadru istoric, personalitatea de bază (națională) a românilor a rămas atât de inconsistentă, încât aceștia suportă, se complac sau sunt chiar și complici în: a le fi distrus ambientul, inclusiv habitatul, prin efectele prăduirii pădurilor și a celorlalte componente ale ecosistemului; a fi tratați scârbavnic de către serviciile publice; a fi manipulați în batjocură de către politicieni perversi și mass-media aservite; a fi prostiți în față, mai ales prin pelerinaje la moaște și morminte de „sfinți” și icoane „făcătoare de minuni”, de către preoți hulpavi și calugări trândavi; a fi bombardati tot timpul, ambiental

și mediatic, de vulgarități vestimentare, atitudinale, comportamentale și verbale; a fi supuși pretutindeni riscului de agresiuni verbale și fizice; a fi mințiți, înșelați, escrocați, ciubucăriți și furați în cele mai năstrușnice modalități; a se târî pe drumuri distruse și prin clădiri instituționale (spitale, policlinici, școli) dărăpănite și infecte; a înota prin maldărele de gunoaie de pe străzi și spații verzi; a se furișa prin pasaje îmbâcsite de urină și fecale; a face slalom pe alei printre excremente de câine; a se claustra în lifturi împrășcate cu flegme și muci; a fi mușcați cu zecile de mii pe an de câini fără stăpân; a se expune mutilării și morții, prin indisciplină în trafic și improvizatii la instalațiile de electricitate și gaze.

Sintetic, cele prezentate provoacă senzația că toată țara ar fi un fel de studiou de scenarii pentru producția de filme cu aiuriți, lichele și proști, acest trinom – trinomul blestemului românesc de a fi – afectând grav sau chiar distrugând șansele de progres ale țării.

Și, cum trinomul respectiv se identifică cu personalitatea de bază a românilor, o dovadă cu valoare de test a inconsistenței acestui tip de personalitate o constituie constatarea curentă

că în societatea românească, orice „minune” durează cel mult trei zile și dispare ca și cum nici n-ar fi existat.

Așadar, din moment ce, în societatea românească, „orice minune durează cel mult trei zile”, înseamnă că evenimentele curente, obișnuite, ne-minune, nu durează deloc. Și, cum fără conștiința duratei, nu se poate edifica absolut nimic durabil, în această proiecție, de ne-durabil, se prefigurează viitorul societății românești.

2.7. Sperarea speranței

Starea catastrofală de nașpa, de pulime a societății românești, impune ieșirea grabnică din ea, aceasta presupunând găsirea de soluții. Și, cum soluționarea este posibilă numai prin schimbare, este logic că se impune a se înțelege ce este schimbarea socială și cum se poate realiza în cadrul societății românești.

Așadar, prin modalitatea culturală de a exista a societății, este evident că schimbările culturale determină *schimbările sociale*. Și, cum *cultura ideatică* determină *cultura materială*,

reiese că la baza schimbărilor sociale se află schimbările din cultura ideatică, mai ales cele din planul nemijlocit al ideilor.

Din toate acestea rezultă că, pentru a se dovedi cât mai eficientă, schimbarea trebuie să fie, obiectiv, pe măsura posibilităților și, subiectiv, în consens cât mai larg cu populația. De aceea, trebuie să se țină cont că proiectele de schimbări majore, stârnind teamă, inhibiție și chiar opoziție în rândul populației, devin schimbări efective minore, provocându-se, astfel, practic, stagnarea societății, în timp ce proiectele de schimbări minore, fiind acceptate de mulți, pot deveni, prin acest multiplicator, schimbări efective majore, producându-se, astfel, practic, evoluția societății, aceasta fiind rațiunea pentru care în toate societățile se consideră că schimbarea trebuie făcută înțelept, „pas cu pas” sau „step by step”.

Pentru aceasta, omul trebuie să fie și rațional și emoțional, fiind plauzibil că dacă el ar fi în exclusivitate rațional, ar fi atât de performant la nivel de mijloace, încât ar trăi optimal tot timpul și, totodată, atât de conștient de lipsa de scop a vieții, încât s-ar sinucide în fiecare clipă, ceea ce înseamnă că, pentru a-și suporta viața, omul

trebuie să fie atât de rațional încât să vadă multe și, deci, să fie eficient la nivel de mijloace, dar și atât de emoțional încât momentan să nu vadă totul și, deci, să accepte amăgirea la nivel de scopuri, adică, de a lua viața *cam* așa cum este, din relativitatea acestei proiecții decurgând atât premisa echilibrului, cât și șansa progresului.

Dacă factori perversi blochează însă, procesele de schimbare, ca în cazul monopolizării comuniste a societății, necesitățile obiective de schimbare se acumulează și se tensionează atât de mult încât, nemaiputând fi controlate, riscă să se manifeste exploziv, ceea ce în condiții favorabile poate produce revoluționarea societății, iar în condiții nefavorabile, riscă să provoace distrugerea ei.

De aceea, trebuie ținut cont că tinerii, fiind mai puțin implicați în instituțiile sociale consacrate și având mai puține legături economice, sociale și politice cu structurile existente, constituie segmentul social cel mai receptiv și cel mai modelabil pentru schimbare, motiv pentru care în toate timpurile, inclusiv în decembrie 1989, ei au constituit avangarda și, pe măsura poziției, tot ei au plătit cel mai greu tribut de sânge.

În esență, personalitatea tinerilor, fiind flexibilă, este deschisă la schimbare, în timp ce personalitatea bătrânilor, fiind anchilozată, este încrâncenată în stagnare, reiese că, inițial, programele de schimbare trebuie să fie suficient de promițătoare pentru a pica pe apetitul tinerilor, dar insuficient de amenințătoare, pentru a nu pica în pofida bătrânilor, iar ulterior, pe măsură ce generațiile deschise la schimbare cresc ca pondere și prevalență (ocuparea pozițiilor cheie în societate), iar cele închise la schimbare scad, în aceeași măsură să se accelereze.

Dacă schimbarea socială este însă, prea rapidă, ca în cazul revoluțiilor, pozițiile sociale majore rămase libere fiind ocupate imediat de indivizi băgăreți – adică de cei care nu resimt niciun fel de reținere, deci de tupești, de mitocani – și, cum aceștia sunt structural lipsiți de valoare, este sigur că, prin pozițiile pe care le acaparează în structura societății, ei, în loc să contribuie la structurarea acesteia, îi provoacă destructurarea, așa cum s-a întâmplat în România, după decembrie 1989, ceea ce denotă că schimbările sociale rapide sunt, cel puțin în

perioada inițială, momente de destructurare, așadar, de regres.

Riscurile apariției inițiale a unor perioade de destructurare și, deci, de regres sunt agravate și de faptul că în tumultul schimbărilor sociale, schimbarea unei (unor) părți afectează părțile cu care se corelează și că între momentul schimbării primei (primelor) părți și schimbarea întregii societăți se provoacă o decalare ce poate fi considerată *întârziere culturală*.

Întârzierea culturală desincronizează părțile, motiv pentru care acestea devin incompatibile, diminuându-se funcționalitatea întregii societăți, iar sistemul de norme se scindează, diminuându-se unitatea normativă a societății, cu efecte atât asupra unității structurale a acesteia, riscându-se, astfel, destructurarea, dezorganizarea și prăbușirea socială, cât și asupra unității psihice a individului, riscându-se, astfel, dezorientarea, demoralizarea și devierea personală.

Pentru prevenirea efectelor specifice desincronizării este necesară evitarea întârzierilor culturale, prin realizarea cât mai concertată, mai coordonată, a schimbărilor,

aceasta presupunând ca *adoptarea* inovațiilor să fie simultană sau rapid succedată de *adaptarea* (modificarea, înnoirea) instituțiilor sau de crearea unor instituții corespunzătoare.

Devine, astfel, clar, că în societatea românească, industrializarea forțată, *adoptată* de regimul comunist, neputând fi în mod obiectiv susținută de *adaptarea* mentalităților, pregătirii forței de muncă, habitatului și a sistemului de comunicații (căi și mijloace de transport și, respectiv, de transmitere a informației) a cauzat societății dezechilibre structurale ce par irecuperabile, constituind, deci, o aberație.

Reieșind că schimbarea socio-culturală provine, obiectiv, atât din presiunea necesităților, cât și din capacitatea culturii respective de a o suporta – altfel provocându-se contramisișări față de schimbare, precum în Iran – este limpede că, subiectiv, rapiditatea și simultaneitatea schimbărilor pot fi doar influențate de încercarea de a le planifica. O dovadă istorică în acest sens este, prin sine, dezastrul experimentului comunist de creare planificată a unei societăți și a unui om de „tip nou”.

Față de toate acestea, rezultă că în cazul societăților a căror structură de rezistență nu a fost compromisă, în măsura în care populația și-a creat sisteme de valori, norme, tradiții și moravuri, în aceeași măsură a devenit aptă să supraviețuiască pe cont propriu și, respectiv, s-a delimitat de celelalte populații, transformându-se, deci, de jos în sus, în popor.

În cazul populațiilor întârziate în acest stadiu însă, handicapul față de popoarele propriu-zise nepermițându-le să se structureze cultural ca popoare, șansa unei asemenea structurări ar consta în adoptarea, prin intermediul elitelor formate în alte culturi sau cu ajutorul altor culturi, deci, de sus în jos, a unor valori, norme, tradiții și moravuri din culturile respective și adaptarea acestora la condițiile mediului, așa cum s-a întâmplat în societatea românească prin generația de la 1848.

În condițiile actuale, principalul purtător al valorilor, normelor, tradițiilor și moravurilor constituindu-l – prin tehnologii și modele de organizare și de comportament – investițiile străine, se subînțelege că în măsura în care societatea românească va prezenta atât interes, cât și încredere pentru venirea în țară a marelui

capital, în aceeași măsură ea va avea șansa adoptării și adaptării unor valori, norme, tradiții și moravuri apte să-i confere unitate culturală de popor și, respectiv, șansa compatibilizării cu popoarele civilizate, deci șansa de a intra în rândul lumii.

În raport cu aceste aspecte, ținându-se cont că procesul de structurare a economiei de piață creează premisele ca tot mai mulți oameni să dobândească maturitatea practică de a fi independenți și, apoi, pe cea emoțională de a fi interdependenți, este evident că în proporția în care oamenii vor dobândi maturitatea practică și emoțională de a fi *independenți* și, respectiv, *interdependenți*, în aceeași proporție ei se vor reumaniza și tot în aceeași proporție, vor fi în stare să se prețuiască reciproc și, prin aceasta, să interacționeze.

La toate acestea se adaugă contribuția pe care pot să o aibă românii rezidenți în străinătate (diaspora). Aceștia, remodelați civic de sistemele de valori, modelele de comportament și stilurile de viață din țările civilizate, au dobândit civismul și voința de a-și influența familiile, rudele și prietenii din țară atât implicit, prin propriul exemplu, cât și

explicit, prin a le cere inclusiv imperativ ca, spre exemplu, la alegeri să ia decizii raționale și, deci, să voteze alternativa cea mai bună sau mai puțin rea, rezultând că interacțiunea dintre diaspora și țară poate fi semnificativă pentru direcționarea valorică a țării și, astfel, pentru racordarea ei sistemică la ansamblul țărilor civilizate.

Potențialitățile de schimbare socială prezentate trebuie interpretate ținându-se cont de atenționarea, deja expusă, a savantului german Max Plank, conform căreia „un *adevăr* nu va triumfa convingându-și adversarii, ci pentru că, până la urmă, aceștia mor și se va ridica o nouă generație căreia acel adevăr îi va apărea ca *firesc*”, aceasta însemnând, în accepțiunea enunțului prezentat, că, în cazul societății românești, „*adevărul*” necesității de schimbare socială „*va apărea ca firesc*”, abia după ce, prin legea firii, generațiile refractare la schimbare și urmașii urmașilor lor, vor dispărea, adică după ce vor trece aproximativ 120-130 de ani.

Evoluția prezumată este însă, vag probabilă, fiind elaborată exact de către cine nu trebuia. De către foști activiști și securiști. Aceasta, deoarece

„democrația” și „economia de piață” concepute de aceștia, constituind incompatibilități genetice, basculează în prim-planul vieții publice exemplare de factură mutantă, caracterizate de raționalitate aberantă, naționalism cosmopolit, umanism banditesc, afacerism demolator, lux mizerabil și manierism mârălănesc, din monstruoșitatea acestor exemplare neputând rezulta decât o proiecție întocmită pe „democrație” de dezmăț, cu politicieni imuni față de orice fărădelege și legi dedicate chiar și unei singure persoane și, respectiv, pe „economie” de jaf, cu prăduirea proprietății de stat, a bugetului, a fondurilor europene și a împrumuturilor internaționale efectuate de stat, înrobindu-se, astfel, prin îndatorare publică, inclusiv generațiile tinere, mici și viitoare (încă nenăscute). Și, cum mutațiile genetice ale primei generații se transmit genetic urmașilor urmașilor ei, în această accepțiune se întrevede viitorul României.

La această proiecție se adaugă procesul galopant de romizare a societății românești. Cu precizarea că în societatea românească, romii civilizați nu sunt absolut deloc discriminați,

procesul de romizare trebuie înțeles din punct de vedere cultural, nu demografic, ca proces de extindere a culturii romilor, atât prin creșterea rapidă a ponderii lor demografice, cu câte 7-15 copii de familie, cât și prin aculturație secundară, ca transfer cultural dinspre minoritari spre majoritari, cultura romilor penetrând – ca limbaj, voce, mentalitate, moralitate, comportament și stil de viață – cultura românilor într-o asemenea măsură, încât a alterat-o definitiv, România fiind, în accepțiunea denumirii istorice a populației rome, „o țară țiganizată”.

De aceea, pe de-o parte, din ce în ce mai mulți români sunt auziți exprimându-se cu voce scârbavnică prin „să moară mama”, „să-mi moară familia” sau „să-mi moară copiii”, iar pe de altă parte, din ce în ce mai mulți străini ne consideră romi, unii dintre ei etichetându-ne chiar și în public, mai ales la posturile de televiziune și pe stadioane, prin sintagmele „țigani împuțiți”, „țigani cerșetori” și „țigani infractori”.

Așadar, în condițiile scăderii vertiginoase a populației României, concomitentă cu creșterea galopantă a ponderii comunității rome, atunci

când această comunitate va atinge atât pragul critic de *pondere*, de peste 50% din populație, cât și pragul critic de *prevalență*, de ocupare a pozițiilor dominante în instituții și economie (în piețele agro-alimentare având deja dominare de monopol), atunci se va auto-scrie actul de deces al României. În aproximativ 25-30 de ani! Și, din moment ce clanuri banditești ale romilor au penetrat, inclusiv prin încuscrire, până la vârfurile puterii politice și ale puterii judecătorești, rezultă că este major riscul ca actul de deces al României să se auto-scrie mult mai repede.

În sensul acestei proiecții, ținându-se cont că cuvântul *rom* constituie rădăcina cuvintelor *român-România*, ceea ce provoacă tot mai mult confuzia că România ar fi țara romilor, iar firmele sale de conexiune internațională, precum TAROM și PETROM, ar însemna „Transporturile Aeriene Țigănești”, respectiv „Petrolul Țigănesc”, se impune emanciparea grabnică de sursa acestei confuzii, prin trecerea la denumirea istorică pe care a avut-o inițial țara, aceea de DACIA, denumirea beneficiind din start de un grad semnificativ de prestigiu, grație renumelui internațional – consacrat prin

fabricare în șapte țări și prin distribuire în toată lumea – al mărcii omonime de automobile.

În plus, trebuie ținut cont atât că localitatea-capitală a României este situată într-o zonă seismică de risc major, cât și că, în caz de cutremur de peste 7 grade Richter, majoritatea absolută a clădirilor construite anterior introducerii standardelor antiseismice, urmare cutremurului din noaptea de 9-10 noiembrie 1940, se vor năruși.

Și, din moment ce instituțiile centrale ale statului român au fost depășite de efectele incendiului, cu 64 de decedați și 156 de răniți, care s-a declanșat, în seara zilei de 30 octombrie 2015, la un concert organizat într-un club improvizat din București, a rezultat clar care este capacitatea operațională a instituțiilor respective, fiind cert că – în caz de seism major, cu mii și mii de victime și devastarea rețelelor de electricitate, comunicații, apă, gaze, termoficare, străzi, magazine, bănci comerciale, unități medicale, stații de carburanți, unități de producție – instituțiile centrale ar fi total depășite sau chiar ele însele devastate, cu efectivele, mijloacele și sediile grav afectate,

riscându-se astfel însăși viabilitatea statului român.

De aceea, este rațional ca orașul-capitală să fie plasat atât într-o zonă fără risc de calamități majore și cât și mai central față de toate provinciile și granițele, inclusiv față de granița de vest, astfel încât localitățile de pe această graniță, în special marile orașe – acestea constituind prin sine mase critice, așa cum s-a dovedit în decembrie 1989 Timișoara – , să fie mai aproape și deci, cât mai polarizate față de capitala României, decât față de capitala statului iredentist, acestor imperative răspunzând municipiile Sibiu și Brașov. Dar, cum toponimul București a constituit și constituie simbolul românismului, soarele tuturor românilor răsărind de la București, este imperios-simbolic ca extensia noii capitale să se denumească Noul București (New Bucharest).

În plus, trebuie ținut cont că, în majoritatea cazurilor, străinii, inclusiv prințul Charles, când se referă la partea de vest a României folosesc denumirea de Transilvania, nu de România, ca și cum Transilvania ar fi stat, nu provincie în cadrul României. De aceea, așa cum niciun străin nu se referă la sudul României folosind

denumirile de Muntenia și Oltenia, ci numai prin aceea de România – francezii de la Renault decizând să investească în România, nu în Muntenia, iar americanii de la Ford, tot în România, nu în Oltenia – tot așa, în cazul în care capitala României ar fi în Transivania, Transilvania s-ar identifica cu România și, deci, cu românismul.

Este, astfel, plauzibil că identificarea Transilvaniei cu românismul, poate fi hotărâtoare pentru destinul României, inclusiv prin a redeștepta sentimentul apartenenței la întregul neam și la întreaga țară al acelor transilvăneni de etnie română care – dezamăgiți de decalajul de civilizație față de Oltenia și Moldova, indignați că o parte însemnată a veniturilor create de ei ar fi redistribuită județelor sărace din cele două provincii și scârbiți de politicianismul de cumetrie și jaf indus metastazic de la București – vor autonomia și chiar desprinderea Transilvaniei.

În plus, identificarea Transilvaniei cu românismul ar descuraja atât pornirile spre enclavizare ale unor minoritari, cât și nostalgiile ridicol-imperiale și ațățările iredentiste ale unui fost – pentru aproape 400 de ani – pașalâc,

colonie și anexă-complice la perpetuarea anacronică a unei „închisori a popoarelor”.

Față de toate acestea, trebuie ținut cont în mod strict rațional că Unirea de la 1 Decembrie 1918 a fost atât stimulată de atracția de neam a românilor transilvăneni pentru Regatul României, dar și determinată de imposibilitatea conviețuirii – din cauza exclusivismului lor etnic – cu ungurii, ei fiind compatibili, în supușenie inertială de foști vasali, doar cu austrieii, relațiile cu națiunile din vecinătate fiind compromise prin masacre comise chiar și în ultma parte a epocii contemporane .

Ca dovezi incontestabile că Unirea nu a fost în exclusivitate rodul comuniunii de neam, sunt, după cum am mai arătat, datele statistice conform cărora la toate alegerile de după 1989 opțiunile electorale au împărțit coloristic harta țării exact pe granițele din 1918 și că, deci, procesul integrării Transilvaniei în statul român nu s-a încheiat, fiind, astfel, evident că statul român este vulnerabil, ceea ce impune maximal autorităților vigilență, tact și fermitate.

Așadar, în consens cu aceste imperative, pentru că orice realizare a fost mai întâi și întâi o speranță, este de luat aminte că, după anul

1989, societatea românească s-a dovedit atât de bolnavă moral încât șansa ei s-ar fi prefigurat numai și numai dacă în corpul social ar fi rezistat sau ar fi apărut vreo fibră sănătoasă sau măcar mai puțin bolnavă, de la care să se înceapă însănătoșirea. Deși, aproape un sfert de veac nu s-a sesizat existența vreunei asemenea fibre, la un anumit moment însă, prin prestația conformă cu standardele civilizate ale procurorilor anticorupție și ale unor complete de judecată, o primă fibră sănătoasă a început să-și facă simțită prezența.

Aceasta se poate explica prin faptul că – spre deosebire de corpul politicienilor, eterogen și ca tip, și ca nivel de pregătire – corpul magistraților este omogen, atât ca tip de pregătire, toți magistrații fiind absolvenți ai facultății de drept, cât și ca nivel de pregătire, toți magistrații fiind filtrați valoric, prin admiterea la/și absolvirea Institutului Național de Magistratură, ceea ce conferă corpului magistraților dimensiune valorică de elită, dimensiune ce presupune inclusiv exigența ca procurorii să fie promovați pe baza unor standarde de număr și procentaje de dosare validate de instanțe, iar judecătorii, pe baza

conformării cu criteriile de responsabilitate a tuturor hotărârilor pronunțate.

Așadar, fiind plauzibil că tocmai conștiința de sine, ca elită, a corpului magistraților, constituie acea fibra aptă să pornească procesul de regenerare a societății românești și, respectiv, înțelegând societatea ca sistem, este posibil ca, prin jocul sistemic dintre puterile societății, însănătoșirea Puterii judecătorești să determine însănătoșirea celorlalte Puteri (politică, economică, militară, media, culturală, medicală, birocratică, religioasă) și, în acest mod, însănătoșirea întregii societăți. Astfel, după aproape 2.000 de ani, societatea românească ar începe să iasă de sub tirania blestemelor dezbinării, nepăsării, nestatorniciei, invidiei, clevetirii, fățarniciei, minciunii, intrigii, jecmănelii, corupției, hoției, moliciunii, resemnării, lașității, leneviei, delăsării, rasoilei, mizeriei, flecăreliei, bășcăliei și bătărbăniei.

Și, pentru că, în ultimă instanță, nației române îi lipsește demnitatea, românii fiind considerați moi sau „blegi”, motiv pentru care ea acceptă ca, inclusiv în propriile gări și pe propriile stadioane, să i se strige „țigani împruțiți” și „România de c....”, jignire față de care absolut

orice nație europeană ar reacționa trecându-i pe respectivii prin „foc și sabie”, aceasta pentru că, nației române, în esență, îi lipsește curajul, iar aceasta, pentru că, în esența esențelor, îi lipsește energia vitală, se impune urgent instituirea unui program național de schimbare a filozofiei de viață, adică a tipului de sensibilitate și a modului de a percepe, de a gândi și de a acționa, schimbarea filozofiei de viață fiind posibilă, după cum au dovedit-o popoare din extremul orient, prin formarea psihică, fizică și acțională a personalității tinerei generații în spiritul filozofic al demnității, curajului și energiei vitale specific artelor marțiale. Formată astfel, nația română ar începe să-și ridice fruntea spre nivelul demnității mondiale.

ÎN LOC DE EPILOG

În caz că cititorul resimte mesajul acestei cărți ca neplauzibil, este rugat, ca ultim act de bunăvoință, să accepte sugestia de a citi paginile de mai jos.

DE UNDE VINE RĂUL

Din oameni de încredere, cinstiți, temători de Dumnezeu, cu respect către aproapele, din îndurători, pașnici, îngăduitori, compătimitori, statornici, locuitorii se prefac în neîncrezători, chiar și în părinții lor, călcători de cuvânt, nestatornici, răzbunători, trădători, hoți, criminali, în sfârșit, porniți spre tot ce e rău.

Unde mai 'nainte fiul nu îndrăznește a spune vreo vorbă proastă tatălui, acum se poartă cu dânsul mai rău decât cu un servitor. Unde mai 'nainte oamenii se încredeau numai în cuvânt, azi nu se mai încred nici în înscrisuri. Unde mai 'nainte nu se judecau decât foarte rar, și atunci numai pentru fapte mari, acum se judecă ani întregi, chiar numai pentru un pui de găină. Unde mai 'nainte cuprindea groază pe toți când auzeau de

vreun omor, azi nu-i mai impresionează, câtuși de puțin, chiar crimele cele mai îngrozitoare.

Preot și învățător

Simeon N. Moruzov (1874-1919),

Tulcea, 1 aprilie 1907, Ziarul „Sanitarul”,

An IV, Nr. 7

PATRIA OAMENILOR FĂRĂ ZÂMBET

Se pare că noi, românii, în toată istoria noastră, ne-am mișcat în contratimp cu restul celorlalte nații europene și mai tot timpul, am mers ca racul. Blestemați de la nașterea noastră ca popor, am făcut un pas înainte, doi înapoi, până ce am picat în prăpastie. Mereu, cu o plăcere, aș zice, sado-masochistă, ne-am aruncat în hău și ne-am chinuit zeci de ani să ieșim la liman.

Ne-am îndreptat șalele puțin și... brusc și fără motive întemeiate, iar ne-am dat de-a berbeleacul în fundul puțului. Mă tem că suntem cea mai masochistă și cea mai defectă mintal națiune a Europei. Până și Dumnezeu cred că s-a săturat de prostia ce domnește aici și de perseverarea asta în masochism, iar acum, ne trimite pe cap cât nu putem duce: criză economică și financiară, criză politică, iarnă prematură și pandemie de „gripă porcină”. Acum, în loc să ne bucurăm de

roadele unei toamne îmbelșugate și zemoase, ne zgribulim și mulți cad secerați fizic și psihic din cauza semnelor tot mai rele ce ne pătrund în case și în inimă. Azvârlit asupra noastră din mintea-ngustă și gura largă a imbecililor și a iresponsabililor care ar trebui să ne conducă și să ne protejeze, răul pare a căpăta dimensiuni apocaliptice.

Parcă nu le erau de ajuns românilor semnele foametei și sărăciei propovăduite ceas de ceas, de toate canalele mediatice?! Acum au intrat în panică și pentru sănătatea lor și a copiilor lor, din cauza polemicii și a pălăvrăgelii iresponsabile a șefului statutului și a unui secretar de stat din Ministerul Sănătății, ștabi în a căror fișă de post e înscrisă obligația pentru protejarea sănătății publice și nu înnebunirea nației. Efectele au fost imediate. În seara în care televiziunile amplificau limbuția oficială, serviciile de gardă de la Clinica de Contagioase și UPU au fost sufocate de oameni care se declarau infectați de gripa nouă și care voiau să fie internați sau primii vaccinați.

Apoi, farmaciile au fost luate cu asalt, iar stocurile... cu măști de protecție au fost rapid epuizate. Mâine, poimâine, pe străzile Clujului oamenii vor umbla bandajați la gură, deși doar cei infectați cu noul virus trebuie să poarte o mască. Prin birouri și-n piețe oamenii-s paralizați de spaima și de grija sănătății lor și a copiilor lor. Sărmanul care vine la lucru cu o banală viroză e inamicul public numărul 1 și e urgent sfădit și

izolat. Toți căutăm vaccinul și vai ș-amar când se va porni iureșul pentru obținerea lui.

Demența țopăie de bucurie la gândul haosului ce stă să înceapă. Vremurile pe care le trăim au devenit pentru români aproape imposibil de suportat. Suntem ca o turmă de oi părăsită de cioban și rătăcită pe un pisc. Turma românească e înnebunită de tunetele violente și de grindina ce prăvale de luni de zile pietre mari cât oul în capul sărmanelor ierbivore.

Cred, fără urmă de îndoială, că națiunea se confruntă acum cu cea mai mare provocare și cu cea mai mare încercare la adresa stării sale de stabilizare socială și psihică. Oamenii care se agită brownian prin oraș, cu chipurile lor îmbătrânite și schimonosite de stres și depresie, stau mărturie. România a ajuns tărâmul oamenilor care nu mai știu să zâmbească și nu văd niciun semn al vindecării. Ba, dimpotrivă, parcă ar sta să vină Apocalipsa.

Ion Novăcescu,

doctor în Istorie, Cluj-Napoca,

articol publicat în „Foaia Transilvană”, 2009

O SCRISOARE “NEPIERDUTĂ”!!!

*(scrisoare imaginară de adio adresată deschis
in memoriam lui I.L. Caragiale)*

Stimate nene Iancule,

Ambetat de tristețe și turmentat de scumpiri bezmetice, îți compun această misivă tristă și de adio, că ce mă enervează când vine vorba despre opera matală, este gogorița că satira își păstrează actualitatea, că personajele seamănă leit cu cele din zilele noastre, poltroni, tembeli, pungași, mahalagii, hahalere, bagabonți etc. Să avem rezon, coane Iancule, tălică ai scris pentru copii, scenarii de desene animate. Ești mărunț, neicușorule! Ia hai, să te cocoșez cu niscaiva exemple.

Matală știi, cât ar costa acum o masă la “Iunion”? Și câtă verzitură îi lipești pe frunte manelistului minune, care ține acuma locul lui I.D. Ionesco? Și să te văd eu dacă ai corajul să vii pe jos de la “Iunion” acasă noaptea. Că te dezbracă lotrii cu ranga. Heavy metal!

Dacă ai vedea cine-i acușica în fruntea bucatelor, te-ai închide la “Gambrinus” și nu te-ai trezi din beție decât să te închini.

Suntem o țară penală, meștere!

De la parlament la guvern, toate mangafalele cu funcții sunt în libertate condiționată. Nu știi cum și cât se fură. Răcnesc gazetele de vuiesc Carpații! Și toate oalele sparte le plătește poporul acesta de coate-goale,

care nu mai visează castele în Spania. Visează căpșuni. S-au înmulțit nesimțiții și proștii și vorba matale: “Cu prostia te poți lupta, dar ea întotdeauna învinge!”

Zicea Nae Ipingescu: “Să nu mai mănânce nimeni din sudoarea, bunioară, a unuia ca mine sau ca dumneata și să șază numai poporul la masă, că el e stăpân”. Mai mult de jumătate din popor e în mare mizerie și tot atâta ar vrea să-și lase țara.

O să zici că le crapă obrazul aleșilor? Ei, aș! Unde este Rica Venturiano cu al lui “Angel radios”? E timpul cocotelor. Zița, Veta, Joița, Didina sau Mița Baston au fost sfintele-sfintelor. Parașutele au acușica golaveraj la televizor. Să vezi chestii deochiate, nene Iancule!

S-a uitat și Bubico al meu la o emisiune și de atunci nu mai latră. Guiță!

Domnul Goe e ticsit de droguri și mamița vorbește la telefon la linia fierbinte. Conul Leonida și soața și-au depus pensia la pubelă, de unde și mănâncă, Tipătescu este Nașul mafiei județene, Dandanache face tocșouri de seară, jupân Dumitrache zis “Titircă Inimă-rea” e primar și milostivește cu parcuri moca toate rubedeniile.

Se face Capitală până la matale la Ploiești, numa' borduri și mijlocul rămâne așa cu gropi, cu mahalale fără apă și canal, fără bulefrică. Cațavencu combate la gazetă contra marilor corupți, el fiind curat, deoarece până și banii lui au fost spălați. Ghiță Pristanda e finanțist acu', din negoțul cu mașini furate, alte fapte necurate, ca și șpăgi nenumărate. Până și frizerul Nae

Girimea se minunează câtă prostime s-a umplut de mătreață și câți politicieni de valută.

O soțietate fără prințipuri morale și cinste, care va să zică. Madalin Voicu vorbește romanes, la televizor, cu frații și surorile lui, la care s-a dat dezlegare să belească Europa. Fericiți că au un de-ai lor care îi înțelege, fiind apropiat de ei ca nărav și poftă de viață. În țară, băieții deștepți la matrapazlâcuri au strâns averi din care să se îndestuleze toate loazele lor, până la două mii paș'opt. Se fac mafioți unii pe ăilalți și mă jur pe cursul valutar că au dreptate toți. Dacă nici ei nu s-or ști între ei?...

Altminteri e "criză teribilă, monșer". Dacă ai cunoaște Parlamentul de acum, i-ai dedica "Năpasta", promisiunilor guvernului – schița "1 aprilie", Justiției – "Lanțul slăbiciunilor", vieții noastre politice – "D-ale carnavalului", scrisoarea către FMI și Consiliul Europei este "Scrisoarea pierdută", iar viitorul nostru poate fi asemuit cu "O noapte furtunoasă". Bravos, națiune! Egzistă niște unii care zice că suntem "Țara lui Caragiale". Ei, aș!

Moravurile de pe vremea matala erau parfum. Și atunci, eu cu cine votez? Aceasta-i întrebarea! Cică dă-i, Doamne, românului mintea de pe urmă și pe urmă el votează la fel. Într-un singur loc ai avut dreptate, nene Iancule. Atunci când ai zis că românul s-a învățat să aibă din toate câte nimic. În fruntea soțietății s-au aburcat mitocanii și nu le poți bate obrazul, întrucât (tot matala ne-ai învățat) mitocanul se naște jignit.

Încolo, frică ne e că ne-am născut în România și o să murim în Becalia! Dar, să fim optimiști, că dacă nu murim o să fie și mai rău!

Un matze-fripte, coate-goale,

Ce-i este dor de matale!...

Dan Mihăescu,

(decedat a doua zi după lansarea scrisorii)

textier al actorilor Toma Caragiu și

Tamara Buciuceanu Botez

